

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าการค้าของไทยและสหภาพยูโรป
กับเครื่องขีด划เครื่องหมายธุรกิจของประเทศไทย

ชงค์กิพย์ภา ประคงเพ็ชร์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต
สาขาวิชาบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2545

ISBN 974 – 281 – 518 – 6

**THE STUDY OF THE RELATIONSHIP BETWEEN THAILAND AND
EUROPEAN UNION TRADE VALUE ON
THAILAND'S ECONOMIC INDEXES**

**A Thesis Submitted in Partial Fullfillment of the Requirements
For the Degree of Business Administration
Department of Business Administration
Graduate school, Dhurakijpundit University**

2002

ISBN 974 – 281 – 518 - 6

ใบรับรองวิทยานิพนธ์
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยชุลจีบัณฑิต
ปริญญา บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต

ชื่อวิทยานิพนธ์ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าการค้าของไทยและสนับสนุนไปกับเครื่องชี้
ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทย

เสนอโดย นางชนกทิพย์ภา ประคงเพ็ชร
สาขาวิชา บริหารธุรกิจ (การจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ)
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ดร.อดิลล่า พงศ์ยืนล้ำ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม รศ.ศิริชัย พงษ์วิชัย
ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

.....
..... ประธานกรรมการ

(พศ.ดร.ชนวราณ แสงสุวรรณ)

.....
..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

(ดร.อดิลล่า พงศ์ยืนล้ำ)

.....
..... กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

(รศ.ศิริชัย พงษ์วิชัย)

.....
..... กรรมการผู้แทนทบวงมหาวิทยาลัย

(รศ.ดร.พนารัตน์ ปานมนี)

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

.....
..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รศ.ดร.สมพงษ์ อรพินท์)

วันที่ ๓๑ เดือน มกราคม พ.ศ.๒๕๖๕

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาให้คำปรึกษาชี้แนะ และช่วยแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จาก ดร.อดิลดา พงศ์ยิ่หยา อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ รศ.ศิริชัย พงษ์วิชัย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ (ร่วม) ซึ่งเป็นผู้ให้คำปรึกษาต่าง ๆ ตั้งแต่เริ่มต้นจนสำเร็จ ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี่

ขอกราบขอบพระคุณ ผศ.ดร.นันวรรณ แสงสุวรรณ ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.พนารัตน์ ปานมณี อาจารย์ผู้แทนทบทวนมหาวิทยาลัย และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่กรุณาให้คำแนะนำทางวิชาการ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณ นอ.(พิเศษ) อุทัย และนางอุสาห์ ประคงเพ็ชร์ บิดาและมารดาของผู้เขียน ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนทางด้านการศึกษา และให้กำลังใจด้วยดีเสมอมา รวมทั้ง รท.หญิง มัลลิกา ประคงเพ็ชร์ (รน.) และเด็กหญิงสิริพร แก้วผลึก พี่สาว และหวานสาว นักจากนี้ขอขอบคุณพี่ชุตินา มีเพียร และพี่ๆ เพื่อน ๆ ทั้งหลายที่ธนาคารกสิกรไทย ผู้ที่มารอได้เมื่อเย็น ที่มีส่วนช่วยเหลือในการศึกษาและการทำวิทยานิพนธ์ให้สำเร็จได้ด้วยดีตลอดมา

อนึ่ง หากวิทยานิพนธ์นี้มีคุณค่าและประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้าของผู้สนใจ ผู้เขียนขออุทิศให้แก่นักการและผู้มีพระคุณทุกท่าน ส่วนข้อผิดพลาดและข้อบกพร่องใด ๆ ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

ชงค์ทิพย์ภา ประคงเพ็ชร์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	๙
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
กิตติกรรมประกาศ.....	๑
สารบัญตาราง.....	๗
สารบัญภาพ.....	๘

บทที่

1. บทนำ.....	1
ความสำคัญและที่มาของปัญหาในการวิจัย.....	1
วัตถุประสงค์ในการทำวิทยานิพนธ์.....	6
สมมติฐานในการวิจัย.....	7
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
2. แนวคิด ทฤษฎีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
ตอนที่ ๑ แนวคิดเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ.....	11
ตอนที่ ๒ ทฤษฎีทางการค้าระหว่างประเทศ.....	15
ตอนที่ ๓ การค้าระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป.....	27
ตอนที่ ๔ มูลค่าการค้าระหว่างประเทศกับประเทศไทยของสหภาพยุโรปแต่ละประเทศ.....	37
ตอนที่ ๕ ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	55

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	64
กรอบแนวความคิดในการวิจัย.....	64
สมมติฐานการวิจัย.....	65
ประชากรที่ศึกษา.....	65
ขนาดตัวอย่าง.....	66
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	66
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	66
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	68
การทดสอบสหสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับคุณภาพค้า.....	69
5. สรุปและขอเสนอแนะ.....	82
สรุปผลการศึกษา.....	82
ขอเสนอแนะ.....	84
บรรณานุกรม.....	86
ประวัติผู้เขียน.....	91

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1	สถิติการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย ปี 2532-2542	2
2	ตลาดส่งออกสำคัญของประเทศไทย ปี 2532-2542	3
3	แหล่งนำเข้าสำคัญของประเทศไทย ปี 2532-2542	4
4	ผลผลิตของแรงงาน 100 คน ทำงานใน 1 ปี	21
5	เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทย	29
6	มูลค่าการค้าระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป ปี 2532-2542	30
7	โครงสร้างสินค้าเข้าของประเทศไทย ปี 2532-2542	31
8	โครงสร้างสินค้าออกของประเทศไทย ปี 2532-2542	32
9	โครงสร้างสินค้าเข้าของไทยกับสหภาพยุโรป	33
10	โครงสร้างสินค้าออกของไทยกับสหภาพยุโรป	34
11	สินค้าออกสำคัญ 10 รายการแรกของไทยกับสหภาพยุโรป	35
12	สินค้าเข้าสำคัญ 10 รายการแรกของไทยกับสหภาพยุโรป	36
13	มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับสเปน	38
14	มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับโปรตุเกส	39
15	มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับฝรั่งเศส	40
16	มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับกรีซ	41
17	มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับเยอรมนี	43
18	มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับไอร์แลนด์	44
19	มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับอิตาลี	45
20	มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับลักเซมเบอร์ก	46

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

21	มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับสวีเดน	47
22	มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับสาธารณรัฐอาณาจักร.....	48
23	มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับเบลเยียม	50
24	มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับเนเธอร์แลนด์	51
25	มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับอสเตรเรีย	52
26	มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับเดนมาร์ก	53
27	มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับฟินแลนด์	54
28	มูลค่าการค้ากับสหภาพยุโรปและตัวแทนทางเศรษฐกิจที่สำคัญ	68
29	ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับคุณภาพค้า (ไทย-สหภาพยุโรป	69
30	การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับคุณภาพค้า	69
31	ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับ GDP	70
32	การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับ GDP	70
33	ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับ GDP	71
34	การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับ GNP	71
35	ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราเงินเฟ้อ	72
36	การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราเงินเฟ้อ	72
37	ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราแลกเปลี่ยน	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

	หน้า
ตารางที่	
38 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราแลกเปลี่ยน	73
39 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราว่างงาน	74
40 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราว่างงาน	74
41 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราดอกเบี้ย	75
42 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราดอกเบี้ย	75
43 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับคุณภาพการค้า (ไทย-สหภาพยุโรป)	76
44 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับคุณภาพการค้า	76
45 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับ GDP	77
46 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับ GDP	77
47 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับ GNP	78
48 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับ GNP	78
48 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับอัตราเงินเฟ้อ	79
50 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับอัตราเงินเฟ้อ	79
51 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับอัตราแลกเปลี่ยน	80
52 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับอัตราแลกเปลี่ยน	80
53 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับอัตราว่างงาน	81
54 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับอัตราว่างงาน	81
55 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับอัตราดอกเบี้ย	82
56 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับอัตราดอกเบี้ย	82

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่

- 1 กรอบแนวความคิดในการวิจัย 64

ชื่อวิทยานิพนธ์	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าการค้าของไทย และสหภาพยูโรกับเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจของไทย
ชื่อนักศึกษา	นางสาวชังค์ทิพย์ภา ประคงเพ็ชร์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ดร.อดิลล่า พงศ์ศิริลักษณ์
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รศ.ศิริชัย พงษ์วิชัย
สาขาวิชา	บริหารธุรกิจ
ปีการศึกษา	2544

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าการค้าของไทย และสหภาพยูโรกับเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทย วัตถุประสงค์ของการศึกษาเพื่อ หา 1) เพื่อศึกษาการค้าระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยูโร 2) เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ ระหว่างมูลค่าการค้าของประเทศไทยกับสหภาพยูโรกับเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจของไทย โดยรวมรวมข้อมูลทุกด้านจากแหล่งต่าง ๆ โดยใช้ข้อมูลมูลค่านำเข้าและมูลค่าส่งออกของประเทศไทย – สหภาพยูโร และข้อมูลเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจของไทยและทดสอบความ สัมพันธ์ด้วยวิธีสหสัมพันธ์อย่างง่าย ผลการศึกษาพบว่า

- มูลค่านำเข้าจากสหภาพยูโรมีความสัมพันธ์กับ GDP และ GNP
- มูลค่านำเข้าจากสหภาพยูโรมีความสัมพันธ์กับดุลการค้าระหว่างไทยกับสหภาพ ยูโร GDP GNP และอัตราแลกเปลี่ยน

Thesis Title	The Study of The Relationship between Thailand and European Union Trade value on Thailand's Economic indexes
Name	Miss Chongtippha Prakongpetch
Thesis Advisor	Dr.Adilla Pongyeela
Co-Thesis Advisor	Associate Professor Sirichai Pongwichai
Department	Business Administration
Academic year	2001

ABSTRACT

This research aims to study the relationship between Thailand and European Union Trade value on Thailand's Economic indexes. The objectives of the thesis are as follows :

1) To study about trade between Thailand and European Union
2) To study the relationship between Thailand and European Union Trade value on Thailand's Economic indexes from the secondary various sources of data such as value on Import and Export of Thailand and of European Union and Thailand's Economic Indexes . Hypotheses were tested by using simple correlation. The results of the study are as follows :

- Import value from European Union relates to GDP and GNP.
- Import value from European Union relates to trade balance (Thai – European Union) GDP, GNP and foreign exchange .

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญและที่มาของปัญหาในการวิจัย

ประเทศไทย เป็นประเทศที่มีระบบเศรษฐกิจเปิด (open economy) แม้ประเทศที่พยาบานจะปิดประเทศ เช่น สาธารณรัฐประชาชนจีนและพม่าก็ยังต้องมีการค้ากับต่างประเทศ เพราะยังต้องพึ่งสินค้าจากต่างประเทศ การซื้อสินค้าจากต่างประเทศต้องชำระค่าสินค้าด้วยเงินตราต่างประเทศของประเทศที่มั่งคั่งทางเศรษฐกิจ เช่น อเมริกา ญี่ปุ่น เยอรมนี และอังกฤษเป็นต้น เงินตราต่างประเทศที่จะได้มาเพื่อซื้อสินค้าจากต่างประเทศ ได้มาจากการขายสินค้าไปยังต่างประเทศ (export) ซึ่งเป็นทางได้เงินตราต่างประเทศที่ดีที่สุด เพราะไม่มีภาระที่ต้องชำระคืนอย่างการกู้ยืมเงินตราต่างประเทศหรือเกิดปัญหาการถูกเอาเปรียบทางอ้อมอย่างการซักชวนให้คนต่างประเทศนำเงินจากต่างประเทศมาลงทุน ในประเทศไทย จะนั้นเมื่อคนในประเทศยังต้องพึ่งสินค้าจากต่างประเทศ ก็ต้องมีการซื้อและขายสินค้ากับต่างประเทศ เรียกว่า การค้าระหว่างประเทศ นอกจากนั้น การค้าระหว่างประเทศยังทำให้ได้รับผลประโยชน์เปรียบเทียบ (comparative advantage) หากแต่ละประเทศจัดการใช้ทรัพยากร เช่น แรงงาน เครื่องมือ และทรัพยากรจากการผลิตสินค้าที่ตนมี ประสิทธิภาพต่ำ ที่ไม่เพิ่มการผลิตสินค้าที่ตนมี ประสิทธิภาพสูง แล้วนำมาแลกเปลี่ยนกัน ทุกประเทศที่แลกเปลี่ยนสินค้ากัน (การค้าระหว่างประเทศ) ต่างก็ได้รับประโยชน์จากการได้สินค้าเพิ่มขึ้น (Ricardo, cited in Ether, 1988 : 5 - 8) และหากพิจารณาสนิยมของผู้บริโภคประกอบเข้าด้วยการค้าระหว่างประเทศจะช่วยให้ประเทศที่ทำการค้าขายกันได้รับอรรถประโยชน์เพิ่มขึ้นทั้งสองฝ่าย (Ether, 1988 : 29 – 35) อย่างไรก็ตาม ผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากการค้าระหว่างประเทศตามทฤษฎีผลประโยชน์เปรียบเทียบก็ต่อเมื่อทุกประเทศ มีเงื่อนไขว่า พร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงการผลิตและการค้าหันที่ หากถูกอาเบรียบจากประเทศคู่ค้า คือ ประเทศ ก. ต้องนำสินค้า ก. ไปแลกสินค้า ข. จากประเทศ ข. มากจนเกินไปเมื่อเทียบกับการผลิตเอง หากประเทศไทยไม่ไวต่อการเปลี่ยนแปลงการผลิตให้หันต่อการเปลี่ยนแปลง

ตารางที่ 1 สถิติการค้าระหว่างประเทศของประเทศไทย ปี 2532 - 2542

ผู้ค้า : ล้านบาท

อัตราการขยายตัว : % ของปี

ปี	มูลค่าการค้า	ส่งออก	นำเข้า	ดุลการค้า	มูลค่าการค้า	ส่งออก	นำเข้า	ดุลการค้า
2532	1,178,993.8	516,315.0	662,678.8	- 146,363.80	27.9	29.1	33.6	
2533	1,442,794.1	589,812.6	852,981.5	- 263,168.90	14.2	28.7	79.8	
2534	1,684,856.8	725,448.8	959,408.0	- 233,959.20	23.0	12.5	11.1	
2535	1,857,888.0	824,643.3	1,033,244.7	- 208,601.40	10.3	13.7	7.7	-10.8
2536	2,111,709.0	940,862.6	1,170,846.4	- 229,983.80	13.7	14.1	13.3	10.3
2537	2,506,862.0	1,137,601.6	1,369,260.4	- 231,658.80	18.7	20.9	16.9	0.7
2538	3,169,901.4	1,406,310.1	1,763,591.3	- 357,281.20	26.4	23.6	28.8	54.2
2539	3,243,864.5	1,411,039.3	1,832,825.2	- 421,785.90	2.3	0.3	3.9	18.1
2540	3,730,945.1	1,806,682.0	1,924,263.1	- 117,581.10	15.0	28	5	-72.1
2541	4,022,155.8	2,248,089.4	1,774,066.4	474,023.00	7.8	24.4	-7.8	0
2542	4,122,570.5	2,215,179.9	1,907,390.6	307,789.30	2.5	-1.5	7.5	-35.1

หมายเหตุ : ศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจการค้า กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

ตารางที่ 2 ผลการตั้งของกำลังคูณของประเทศไทย ปี 2532 - 2542

ลำดับ	บัญชีรายรับ : รัฐบาล							บัญชีรายจ่าย : รัฐบาล				
	รวม	ผู้บุน	สร้าง	ต้นทุน	ต้นทุน	ขาดทุน	ขาดทุน	รวม	ผู้บุน	สร้าง	ต้นทุน	ขาดทุน
2532	516,315.0	87,996.0	111,937.9	104,215.7	62,188.7	149,976.7	27.9	36.6	38.4	18.4	27.2	23.4
2533	589,812.6	101,452.8	133,688.9	133,542.8	70,313.0	150,815.1	14.2	15.3	19.4	28.1	13.1	0.6
2534	725,448.8	131,016.6	154,304.1	157,587.5	90,038.3	192,502.3	23.0	29.1	15.4	18.0	28.1	27.6
2535	824,643.3	144,391.3	185,005.6	169,183.4	113,561.7	212,501.3	13.7	10.2	19.9	7.4	26.1	10.4
2536	940,862.6	159,479.7	202,227.6	163,701.6	165,948.5	249,505.2	14.1	10.4	9.3	-	3.2	46.1
2537	1,137,601.6	194,276.2	239,099.7	177,770.4	226,823.2	299,632.1	20.9	21.8	18.2	8.6	36.7	20.1
2538	1,406,310.1	236,099.4	250,684.8	212,203.4	305,660.1	401,662.4	23.6	21.5	4.8	19.4	34.8	34.1
2539	1,411,039.3	237,523.9	253,799.8	224,906.7	305,529.5	389,279.4	0.3	0.6	1.2	6.0	-	3.1
2540	1,806,682.0	270,765.9	354,539.1	290,387.1	390,410.4	500,579.5	28.0	14.0	39.7	29.1	27.8	28.6
2541	2,248,089.4	308,394.1	500,722.5	401,156.7	408,963.9	628,852.2	24.4	13.9	41.2	38.1	4.8	25.6
2542	2,215,179.9	312,842.6	479,361.1	371,976.8	411,650.3	639,349.1	- 1.5	1.4	- 4.3	- 7.3	0.7	1.7

หมายเหตุ : ทุนที่ตราสัณฐานและรัฐวิสาหกิจการคล้า กิจกรรมเศรษฐกิจและการพาณิชย์ โดยความร่วมมือของรัฐบาลศุลกากร

ตารางที่ 3 แหล่งเงินทุนสำหรับกิจการพาณิชย์ ไทย ปี 2532 - 2542

ลำดับ	จำนวน	ภูมิภาค	บัญชีรายการขาดทุน : ร้อยละ			
			ภูมิภาคอื่นๆ	ภูมิภาคต่างประเทศ	ภูมิภาคในประเทศ	รวม
2532	662,678.8	200,937.2	74,672.5	101,749.6	87,102.5	198,217.0
2533	852,981.5	259,207.6	92,074.0	138,035.7	111,548.6	252,115.6
2534	959,408.0	281,665.0	101,782.9	151,049.3	128,839.7	296,071.1
2535	1,033,244.7	302,372.5	121,218.0	163,796.7	141,012.4	304,845.1
2536	1,170,846.4	353,504.6	136,047.0	194,910.6	150,643.5	335,740.7
2537	1,369,260.4	413,321.1	162,063.2	206,007.8	187,723.7	400,144.6
2538	1,763,591.3	538,711.4	211,947.9	281,408.7	234,981.6	496,541.7
2539	1,832,825.2	518,106.4	228,974.5	276,139.5	244,537.1	565,067.7
2540	1,924,263.1	492,079.8	267,301.9	268,472.3	247,629.9	648,779.2
2541	1,774,066.4	420,297.2	249,745.2	221,783.8	266,576.7	615,663.5
2542	1,907,390.6	464,573.2	243,463.5	223,005.3	302,359.9	673,988.7

หมายเหตุ : ศูนย์การสนับสนุนและศูนย์กิจการพาณิชย์ โภชนาณร่วมมือทางการศึกษา

ของอัตราการแลกเปลี่ยนสินค้า (term of trade) ประเทศนั้นก็จะถูกเอาเปรียบจากการค้าระหว่างประเทศได้ ประเทศที่ค่อยพึงสินค้าจากต่างประเทศ โดยไม่เตรียมการผลิตเพื่อไว้เพื่อการต่อรองบ้าง ก็จะเกิดผลเสียจากการค้าระหว่างประเทศได้ ฉะนั้นการค้าระหว่างประเทศ จึงเกิดผลดีและผลเสียได้ แต่ละประเทศควรได้มีการศึกษาวิเคราะห์เตรียมไว้แก้ปัญหาของตน

ในการค้าขายกับต่างประเทศ ประเทศไทยเลือกซื้อสินค้าได้จากหลายประเทศ และเลือกขายสินค้าให้แก่หลายประเทศ โดยปกติผู้ซื้อ คือ คนซื้อจากประเทศไทยจะเลือกซื้อสินค้าจากประเทศที่ราคาถูกที่สุด เมื่อเทียบกับคุณภาพที่ต้องการและเลือกขายสินค้าแก่ประเทศที่ได้กำไรมากที่สุด จึงจะได้รับประโยชน์มากที่สุด หากการค้าขายระหว่างประเทศดำเนินไปโดยความเคยชิน มิได้ระหบนักถึงหลักการนี้ ประเทศไทยก็จะได้ประโยชน์จากการค้าไม่นำกเท่าที่ควร

ในบรรดาประเทศต่าง ๆ ที่ประเทศไทยจะเลือกค้าขายด้วยนั้น สหภาพยุโรป (European Union, EU) เป็นกลุ่มประเทศที่นำสนับสนุนให้ด้วยเหตุผล คือ

1. สหภาพยุโรปเป็นตลาดใหญ่ สามารถซื้อขายสินค้าได้มากจากหลายประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น ซึ่งจะทำให้ขนาดของการค้าของไทยกับสหภาพยุโรปมีมากกว่า การค้ากับประเทศเด็ก ๆ

จากตารางที่ 1 ประเทศไทยมีมูลค่าการค้าเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ โดยในปี พ.ศ. 2532 มูลค่าการค้า 516,315.0 ล้านบาทเพิ่มเป็น 1,857,888.0 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2535 และเพิ่มเป็น 4,122,570.5 ล้านบาทในปี พ.ศ. 2542 ฉะนั้นการค้ากับต่างประเทศสำหรับประเทศไทย จึงควรสนใจทำการศึกษาอย่างจริงจัง

2. การค้าขายกับสหภาพยุโรป ทำให้เกิดอำนาจต่อรองถ่วงดุลกับการค้าระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา เพราะขนาดของมูลค่าการค้ามาก และสามารถเลือกใช้เงินยูโร เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเพิ่มจากเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (US dollars) ความเป็นอิสระทางการค้าจึงสูงกว่าการใช้เงินสกุลดอลลาร์สหรัฐอเมริกาเพียงสกุลเดียว

3. อัตราเพิ่มของมูลค่าสินค้าออกจากประเทศไทยที่ขยับไปยังสหภาพยุโรปเพิ่มขึ้นเร็วกว่าอัตราเพิ่มของการค้ารวม ตามตารางที่ 2 อัตราเพิ่มของมูลค่าสินค้าออกไปยังสหภาพยุโรปเพิ่มจาก 18.4% ในปี พ.ศ. 2532 เป็น 29.1% ในปี พ.ศ. 2540 และเป็น 38.1% ในปี พ.ศ. 2541 ส่วนในปี พ.ศ. 2542 ซึ่งเกิดวิกฤตเศรษฐกิจในประเทศไทยทำให้อัตรา

การเพิ่มรายเป็นลดลง 7.3% หากเปรียบเทียบกับการค้าทั้งหมดของไทยที่ซื้อสินค้าออกจะเพิ่มในอัตราต่ำกว่าการขายสินค้ากับสหภาพยูโรป อย่างไรก็ตาม เมื่อถึงปี พ.ศ. 2542 มูลค่าการส่งออกไปสหภาพยูโรปมีเพอร์เซ็นต์ลดลงมากกว่าการส่งออกทั้งหมด คือ มูลค่าการส่งออกไปสหภาพยูโรปลดลง 7.3% แต่มูลค่าการส่งออกทั้งหมดของไทยลดลง 1.5% ทำให้ได้ข้อสังเกตว่า การค้ากับสหภาพยูโรปมีการเปลี่ยนแปลงที่ไม่น่า

4. การเกิดขึ้นของเงินยูโร เมื่อปี พ.ศ. 2542 ทำให้เกือบทุกประเทศใน สหภาพยูโรปใช้เงินสกุลเดียวกัน ปริมาณเงินยูโรจึงมากขึ้น และอาจถูกมองว่าเป็น สื่อกลางการแลกเปลี่ยนที่สำคัญสำหรับการค้าระหว่างประเทศ การเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนระหว่างเงินบาทกับเงินยูโรจะเป็นไปในทิศทางใด จะมีปัญหาเช่นเดียวกับการเปลี่ยนแปลงอย่างมากของอัตราแลกเปลี่ยนค่าอลาร์สหราชูปั坚硬เงินบาทหรือไม่ เป็นเรื่อง ที่ยากจะคาดเดาได้ง่าย ๆ ยิ่งกว่านั้นนักเศรษฐศาสตร์และนักการเมืองหลายคนอาจวิตกว่า หากเงินยูโรมีอภิมาสู่ประเทศต่างๆ มากขึ้นเป็นปริมาณมหาศาลจะทำให้เกิดเงินเฟ้อในประเทศไทยได้หรือไม่ แม้ว่านักเศรษฐศาสตร์ที่มีชื่ออย่าง Krugman (Krugman, 1997 : 664 – 666) จะยืนยันว่า ไม่ทำให้เกิดเงินเฟ้อก็ตาม แต่ในกรณีของประเทศไทยอาจไม่เป็น เช่นนั้นก็ได้

จากเหตุผลต่าง ๆ ดังกล่าวจึงควรมีการศึกษากันอย่างจริงจังว่า เพื่อหาร่วม การค้าระหว่างไทยกับสหภาพยูโรปมีความสัมพันธ์กับตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจของประเทศไทยตัวใดบ้าง เพื่อนำไปใช้ในการวางแผนการค้าระหว่างประเทศของไทยกับสหภาพยูโรปต่อไป

วัตถุประสงค์ในการทำวิทยานิพนธ์

การศึกษาในครั้งนี้ ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาการค้าระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยูโรป
2. ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าการค้าของประเทศไทยกับสหภาพยูโรป กับเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ

สมมติฐานการวิจัย

1. มูลค่าสินค้าexport ของสหภาพยูโรปมีความสัมพันธ์กับ
 - อัตราแลกเปลี่ยน
 - อัตราเงินเฟ้อ
 - อัตราดอกเบี้ย
 - อัตราการว่างงาน
 - คุลการค้า (ไทย-สหภาพยูโรป)
 - GDP และอัตราการขยายตัว
 - GNP และอัตราการขยายตัว

2. มูลค่าสินค้าimport ของสหภาพยูโรปมีความสัมพันธ์กับ
 - อัตราแลกเปลี่ยน
 - อัตราเงินเฟ้อ
 - อัตราดอกเบี้ย
 - อัตราการว่างงาน
 - คุลการค้า (ไทย-สหภาพยูโรป)
 - GDP และอัตราการขยายตัว
 - GNP และอัตราการขยายตัว

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเวลา ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะช่วงปี พ.ศ. 2532 – 2542
2. ขอบเขตด้านเนื้อหา ผู้วิจัยเน้นศึกษาเฉพาะเรื่อง
 - 2.1 มูลค่าการค้าระหว่างไทยกับสหภาพยูโรป
 - 2.2 เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ ซึ่งผู้วิจัยเลือกเฉพาะ
 - อัตราแลกเปลี่ยน (บาท/ดอลลาร์สหรัฐฯ)
 - อัตราเงินเฟ้อ
 - คุลการค้า
 - ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP)
 - อัตราการว่างงาน

- GNP และอัตราการขยายตัวของ GNP

1.3 ศึกษาการค้ารวมที่เกิดขึ้นกับประเทศสมาชิกในสหภาพยุโรป

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้นักธุรกิจได้เตรียมตัวค้ากับประเทศต่าง ๆ ในสหภาพยุโรปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ใช้เป็นข้อมูลในการพยากรณ์สภาพของการค้าในอนาคตระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป

3. เป็นแหล่งความรู้สำหรับการปรับปรุงนโยบายการค้าระหว่างประเทศของผู้ที่เกี่ยวข้องในการค้าและการวางแผนนโยบายการค้า

4. เป็นแนวทางให้ผู้สนใจศึกษาต่อถึงประโยชน์จากข้อเสียของการค้ากับสหภาพยุโรปหลังจากประเทศไทยฟื้นตัวจากวิกฤติเศรษฐกิจเข้าสู่ภาวะเศรษฐกิจที่ปกติและมั่นคง และสหภาพยุโรปได้ปรับตัวกันระหว่างประเทศในสหภาพยุโรปอันคล่องปฏิบัติตามเงื่อนไขต่างๆ ด้วยกันได้ซึ่งในตอนนี้สภาพทางเศรษฐกิจของไทยและของสหภาพยุโรปจะต่างจากขณะนี้ ฉะนั้นผลได้ผลเสียของการค้าระหว่างกันย่อมเปลี่ยนแปลงไปจากปัจจุบันและอดีต

นิยามศัพท์

มูลค่าการค้า หมายถึง มูลค่าสินค้าออกและมูลค่าสินค้าเข้าของแต่ละประเทศคู่ค้า
สหภาพยุโรป (European Union : EU) เป็นพัฒนาการอีกก้าวหนึ่งของการรวมยุโรป เมื่อประเทศสมาชิกประชุมยุโรป ทั้ง 12 ประเทศได้ให้สัตยาบันต่อสนธิสัญญา Maastricht หรือ The Treaty on European Union เมื่อปลายเดือนตุลาคม พ.ศ. 2536 สนธิสัญญាជัดก้าวมีผลใช้บังคับตั้งแต่วันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2536 และเป็นผลให้มีการใช้ชื่อสหภาพยุโรปแทนประชุมยุโรปตั้งแต่นั้นมาปัจจุบันสหภาพยุโรป มีสมาชิก 15 ประเทศ ได้แก่ เยอรมนี อังกฤษ ไอร์แลนด์ กรีซ โปรตุเกส เคนมาร์ก สเปน อิตาลี ฝรั่งเศส เบลเยียม เนเธอร์แลนด์ ลักเซมเบอร์ก ออสเตรีย ฟินแลนด์ และสวีเดน

เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ (economic indicator) หมายถึง ค่าสถิติของกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญที่จะแสดงให้เห็นถึงทิศทางของเศรษฐกิจ ตัวชี้วัดทางเศรษฐกิจเหล่านี้ ได้แก่ อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์ประชาชาติ อัตราเงินเฟ้อ ตัวเลขดุลการค้า อัตราแลกเปลี่ยน เป็นต้น

1. อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (foreign exchange rate) หมายถึง อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศต่อหนึ่งหน่วยเงินตราในประเทศซึ่งเกิดขึ้น เพราะการค้าระหว่างประเทศมักต้องใช้เงินตราต่างประเทศสกุลใดสกุลหนึ่งตามแต่จะคล่องชื้อขายแลกเปลี่ยนกัน แต่ตามปกติผู้ส่งสินค้าออกของประเทศหนึ่งจะไม่ยอมรับชำระหนี้ด้วยเงินตราของประเทศผู้ส่งสินค้าเข้า เพราะไม่สะดวกแก่การที่จะนำเงินที่ได้ไปใช้จ่ายในประเทศตน แต่ทั้งสองประเทศที่ทำการค้ากันอาจยอมรับเงินสกุลอื่นที่สามารถนำมาใช้จ่ายในประเทศตน แต่ทั้งสองประเทศที่ทำการค้ากันอาจยอมรับเงินสกุลอื่นที่สามารถนำมาใช้จ่ายได้สะดวก เช่น เงินдолลาร์สหรัฐฯ เป็นต้น ทั้งนี้ พ่อค้าทั้งสองประเทศจะต้องนำเงินของตนไปแลกเงินдолลาร์ฯ เสียก่อน จึงเกิดมีการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศนี้กับ อีกประเทศหนึ่ง เช่น การแลกเปลี่ยนเงินдолลาร์สหรัฐฯ กับเงินบาทไทย

2. อัตราเงินเฟ้อ (ดัชนีราคาค่าครองชีพ) คือ ผลเฉลี่ยของราคสินค้าประเภทต่าง ๆ โดยเฉพาะราคาอาหาร เครื่องนุ่งห่ม ที่อยู่อาศัย เป็นต้น ในแต่ละปีซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละของผลเฉลี่ยของราคสินค้าต่าง ๆ ในปีที่ถือเป็นฐาน (base year) ซึ่งจะเป็น 100 เสมอ

3. ดุลการค้า (balance of trade) หมายถึง ส่วนแตกต่างระหว่างมูลค่าสินค้าออกและมูลค่าสินค้าเข้าของประเทศ ในระยะใดระยะหนึ่งซึ่งอาจจะเป็น 3 เดือน 6 เดือน หรือ 1 ปี ได้ แต่โดยทั่วไปใช้ระยะเวลา 1 ปี ถ้าสินค้าออกมีมูลค่ามากกว่าสินค้าเข้าก็เรียกว่า ดุลการค้าได้เปรียบ (favorable balanced of trade) ซึ่งปัจจุบันนี้ใช้คำว่า “เกินดุล” แทน แต่ถ้าสินค้าเข้ามีมูลค่ามากกว่าสินค้าออกก็เรียกว่า ดุลการค้าเสียเปรียบ (unfavorable balanced of trade) ซึ่งใช้คำว่า “ขาดดุล” แทน

4. ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) เป็นการวัดมูลค่าผลผลิตรวมของผลเมืองในประเทศหนึ่ง โดยคำนวณจากผลรวมของมูลค่าสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย (สินค้าและบริการขั้นสุดท้าย หมายถึง สินค้าและบริการที่ผลิตขึ้นมาเพื่อการอุปโภคบริโภค และมิได้นำไปใช้ในการผลิตสินค้าและบริการอื่น ๆ ต่อ) ภายในอาณาเขตของประเทศนั้น ในรอบระยะเวลาหนึ่ง โดยทั่วไปใช้เวลา 1 ปี เป็นเกณฑ์ มูลค่าสินค้าและบริการดังกล่าว

อาจถูกผลิตขึ้นจากพลเมืองและทรัพยากรของประเทศนั้นหรือไม่ก็ได้ ขอเพียงให้เป็นมูลค่าการผลิตที่เกิดขึ้นในอาณาเขตของประเทศนั้น

บทที่ 2

แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในบทนี้ประกอบด้วย แนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งแบ่งออกเป็น

5 ตอน

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ

ตอนที่ 2 ทฤษฎีทางการค้าระหว่างประเทศ

ตอนที่ 3 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 4 การค้าระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป

ตอนที่ 5 มูลค่าการค้าระหว่างไทยกับประเทศไทยสมาชิกของสหภาพยุโรปแต่ละประเทศ
ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ

วัตถุประสงค์ของการค้ากับต่างประเทศ

การค้ากับต่างประเทศไม่ว่ากับประเทศใดก็ตาม ก็มีวัตถุประสงค์เบื้องต้นเพื่อต้องการซื้อสินค้าที่ไม่สามารถผลิตได้ในประเทศไทย หรือผลิตได้ก็ไม่ดีเท่าหรือราคาแพงกว่าสินค้าจากต่างประเทศ การค้ากับต่างประเทศเริ่มจากวัตถุประสงค์เบื้องต้น เช่นนี้ (บุญเสริม บุญเจริญผล 2543 : 1-6)

การที่จะได้สินค้าต่างประเทศ มิได้มานะเปล่า ต้องมีสิ่งแผลเปลี่ยนตอบแทน เช่น นำเข้าแลกกับข้าว การค้ากับต่างประเทศในสมัยโบราณใช้วิธีนำสินค้ามาแลกกัน ต่อมามีการค้ากันมากขึ้นและมีสินค้าที่ค่อนแต่ละประเทศต้องการมากชนิด การแลกเปลี่ยนให้ตรงความต้องการทำได้ยาก จึงต้องแลกผ่านสื่อกลาง คือ ใช้เงินตราในการแลกเปลี่ยน แต่การค้าได้กระทำกันและกันในวงกว้างหลายประเทศพร้อมกัน ทุกประเทศก็ค้ากับประเทศอื่น ๆ หลายประเทศ จึงควรมีเงินตราของโลกเป็นที่ยอมรับกันสำหรับเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยน แต่สังคมมนุษย์ยังไม่เจริญพอที่จะสร้างเงินตราของโลกขึ้นใช้ได้ เพราะยังเกี่ยวกันในเรื่องสิทธิที่แต่ละประเทศจะได้มีเงินตรา

ของโลกขึ้นใช้ได้ เพราะยังเกี่ยวกันในเรื่องสิทธิที่แต่ละประเทศจะได้มีเงินตราของโลกว่าจะใช้หลักการใด เช่น ถ้าจะกำหนดว่าให้ใช้เงิน 10 บาท แลกกับเงินโลกได้ 1 เหรียญ ประเทศไทยก็จะพิมพ์ธนบัตรออกจำนวนมากmanyเพื่อแลกเงินหรือเงินของโลกได้มาก นำมาซื้อสินค้าต่างประเทศได้มากmany เพียงแต่พิมพ์ธนบัตรของตนเองขึ้นมาแลกได้ตามต้องการ ประเทศอื่น ๆ ก็จะทำเช่นนี้ได้ ในที่สุดเงินหรือเงินโลกก็ไม่ได้การยอมรับ นำไปซื้อสินค้าต่างประเทศไม่ได้

เมื่อตกลงกันไม่ได้เช่นนี้ แต่ละประเทศก็จะมองกันว่า เงินของประเทศใดที่สามารถนำไปใช้ซื้อสินค้าต่างประเทศได้ดีที่สุด ปรากฏว่าเงินของประเทศที่ร่วมย่านได้รับความเชื่อถือมากที่สุด เพราะเมื่อถือเงินของประเทศร่วมย นำไปซื้อสินค้าจากประเทศร่วมยได้หลายอย่าง ประเทศร่วมยมีสินค้าที่มีคุณภาพดีหลายอย่าง ผู้มีเงินตราของประเทศนั้นนำไปซื้อสินค้าคุณภาพดีได้หลายอย่างและมีปริมาณมากพอให้ซื้อ ส่วนประเทศยากจนมีสินค้าน้อยประเทศ คุณภาพดี และมีจำนวนน้อย หากถือเงินของประเทศยากจนไว้ก็จะซื้อสินค้าได้น้อยประเทศ คุณภาพดี และซื้อได้ปริมาณน้อย เมื่อเป็นเช่นนี้ ทุกประเทศจึงพยายามถือเงินของประเทศร่วมยโดยไม่ได้นักหมาย เมื่อความต้องการตรงกัน เช่นนี้ ทุกประเทศจึงพากันถือเงินของประเทศที่ร่วมย เช่น เงินคอลลาร์สหรัฐ เงินปอนด์ของอังกฤษ เงินบาทของเยอรมนี เงินเยนของญี่ปุ่น เป็นต้น และเมื่อต่างกันยอมรับเงินของประเทศร่วมยตรงกัน จึงสามารถใช้เงินของประเทศร่วมยเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนซึ่งกันและกันได้หมดทั่วโลก ส่วนประเทศที่ร่วมยก็อาจฉ้อโกงประเทศอื่น ๆ โดยการพิมพ์ธนบัตรออกมากตามใจชอบแล้วนำไปซื้อสินค้าจากประเทศต่าง ๆ ได้ทั่วโลก เมื่อทั่วโลกยอมรับเงินของตนเท่ากับพิมพ์กระดาษออกไปแลกสินค้ากับต่างประเทศ เมื่อพิมพ์มาก ๆ ก็ไม่สามารถหาหลักทรัพย์หนุนหลังการออกธนบัตรได้ ก็ประกาศยกเลิกหลักทรัพย์หนุนหลังเพียงพิมพ์กระดาษออกมาเป็นเงินตรา กระดาษนั้นก็มีอำนาจซื้อสินค้าจากต่างประเทศทันที เพราะคนในทุกประเทศยอมรับเงินตรานั้น

การที่ประเทศต่างจะได้เงินตราต่างประเทศที่ได้รับการยอมรับกันทั่วโลก (ซึ่งตกลงในมือของประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก) ก็ต้องนำสินค้าของตนขายให้ต่างประเทศจึงจะได้เงินตราอีกน้ำหนึ่ง จึงเกิดการขายสินค้าให้ต่างประเทศเป็นสินค้าออก

ฉะนั้นการค้าระหว่างประเทศเกิดขึ้นเนื่องจากประชาชนต้องการซื้อสินค้าจากต่างประเทศ (import) การที่จะซื้อได้ต้องมีเงินตราต่างประเทศ การจะได้เงินตราต่างประเทศต้องส่งสินค้าไปขายต่างประเทศ (export) การค้าระหว่างประเทศจึงดำเนินไปโดยไม่หยุดยั้งทราบเท่าที่ประชาชนในประเทศต้องการสินค้าจากต่างประเทศ

ธุรกิจกับการค้ากับต่างประเทศ

เมื่อมีการค้าระหว่างประเทศเกิดขึ้น ก็มีธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศเกิดขึ้นหลายอย่าง คือ

การผลิตสินค้าเพื่อการส่งออก ธุรกิจส่งสินค้าออก ธุรกิจสั่งซื้อสินค้าเข้า ธุรกิจขายส่งขายปลีกสินค้าต่างประเทศ ธุรกิจรับแลกเงินตราต่างประเทศ ธุรกิจการธนาคารเพื่อการโอนเงินระหว่างประเทศ ธุรกิจจัดส่งและรับสินค้า ธุรกิจการขนส่งสินค้า ธุรกิจการประกันสินค้า เป็นต้น

จะนั่นการค้าระหว่างประเทศทำให้เกิดช่องทางทำธุรกิจมากมาย นักธุรกิจเหล่านี้
จึงสนใจที่จะทราบถึงปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลได้ผลเสียกับตน

สหภาพยูโรปกับธุรกิจการค้าระหว่างประเทศของไทย

สหภาพยูโรปเป็นคู่แข่งที่สำคัญของสหรัฐอเมริกา เนื่องจากขนาดของตลาดสหภาพยูโรปใหญ่ไม่แพ้สหรัฐอเมริกา และสหภาพยูโรปรีบมีเงินตราของสหภาพยูโรปใช้ร่วมกันหลายประเทศ เป็นที่ยอมรับเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนของการค้าระหว่างประเทศ นับว่าเป็นเงินนาชาติสกุลสำคัญที่เป็นคู่แข่งกับเงินสกุลดอลลาร์สหรัฐ จึงเป็นทางเลือกแก่นักธุรกิจที่ทำการค้าระหว่างประเทศอีกทางเลือกหนึ่ง

หากพิจารณาเงินyuโรในเชิงธุรกิจ นักธุรกิจที่เลือกเงินสกุลyuโรจะมีความมั่นใจกว่าการถือเงินดอลลาร์สหรัฐ เพราะเงินyuโรมีหลักทรัพย์หนุนหลังในการพิมพ์บนบัตรตามมาตรฐานสากล และถูกตรวจสอบจากการที่มาจากการประเทคโนโลยีyuโรป ความน่าเชื่อถือในเงินสกุลyuโรจึงมีมาก ตรงข้ามกับเงินดอลลาร์สหรัฐ ไม่มีหลักทรัพย์หนุนหลัง หากนานาประเทศพากันสงสัยว่ารัฐบาลพิมพ์บนบัตรดอลลาร์มาแลกสินค้ากับต่างประเทศ เสมือนเอกสารด้วยมาแลกสินค้าโดยไม่มีใครตรวจสอบและกระดายนั้นถูกใช้เป็นสื่อกลางในการชำระหนี้ต่อ ๆ ไปยังประเทศอื่นเป็นส่วนมาก จะมีหมุนเวียนกลับมาซื้อสินค้าจากสหรัฐอเมริกาน้อย ทำให้น่าสงสัยว่าสหรัฐอเมริกาอาจเปรียบประเทศอื่นในการค้าระหว่างประเทศ หากความคาดคิดเป็นอย่างนี้มากขึ้น นักธุรกิจจะหวังประเทศจะเลิกใช้ถือเงินดอลลาร์สหรัฐ ค่าของเงินดอลลาร์สหรัฐจะตกต่ำลง นักธุรกิจจะหันไปใช้เงินyuโรเป็นสื่อกลางการค้าระหว่างประเทศมากขึ้น เงินyuโรจะกลายเป็นสื่อกลางสำคัญสำหรับนักธุรกิจไทย

ในเรื่องของอำนาจต่อรองของไทยในการทำการค้ากับสหภาพยูโรปั้นนี้ ก่อนที่สหภาพยูโรปจะรวมตัวกันอย่างเข้มแข็งในปัจจุบัน แต่ละประเทศส่วนมากมีหลักเกณฑ์ในการค้า

กับต่างประเทศต่าง ๆ กัน อัตราภาษีต่างกัน ข้อจำกัดเข้มงวดต่างกัน ใช้เงินสกุลต่างกัน ครั้นเมื่อรวมเป็นสหภาพยูโรปแล้ว หลักเกณฑ์ในการค้ากับต่างประเทศจะเหมือนกันเป็นส่วนมาก อัตราภาษีเท่ากัน ข้อจำกัดเข้มงวดเหมือนกัน นั่นคือการรวมกันสร้างอำนาจต่อรองด้วยกัน ทำให้อำนาจต่อรองของสหภาพยูโรปสูงกว่าสมัยก่อนที่ใช้กฎเกณฑ์ต่างกัน การรวมกันตั้งกฎเกณฑ์ข้อจำกัดวิธีการ เช่นนี้ ทำให้นักธุรกิจไทยเสียอำนาจต่อรองไปพอควร การทำกำไรจากการค้ากับประเทศต่าง ๆ ในยุโรปจะไม่มากเหมือนเดิมหากปริมาณสินค้าและคุณภาพสินค้าเท่าเดิม การเสียอำนาจต่อรองกับสหภาพยูโรปเกิดขึ้นทั้งการส่งสินค้าออกและซื้อสินค้าเข้า

ความสามารถในการทำกำไรในการค้ากับสหภาพยูโรป

นักธุรกิจที่ทำการค้ากับต่างประเทศจะได้กำไรมากน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ

- (1) ความสามารถของนักธุรกิจ
- (2) ปัจจัยแวดล้อมของสหภาพยูโรป

ความสามารถของนักธุรกิจ

ความสามารถของนักธุรกิจเป็นปัจจัยสำคัญปัจจัยหนึ่ง เป็นเรื่องเฉพาะส่วนตัวซึ่งแตกต่างกันไปแต่ละราย ซึ่งมีองค์ประกอบที่สำคัญคือ

- ความสามารถในการหาแหล่งซื้อสินค้าที่มีคุณภาพที่ได้ราคาถูกและแหล่งของที่ได้ราคานา
- ความสามารถในการต่อรองราคา
- ความสามารถในการคาดคะเนการเปลี่ยนแปลงของราคา

ปัจจัยแวดล้อมของสหภาพยูโรป

ได้แก่ ลักษณะของอุปสงค์และอุปทานสินค้าของสหภาพยูโรป อัตราภาษีศุลกากร ลักษณะการค้ากันทางการค้า อัตราแลกเปลี่ยนเงินสกุลยูโรกับตราสารกับเงินบาทและกับเงินสกุลอื่น ความเห็นชอบของการรวมตัวในบรรดาประเทศต่าง ๆ ในสหภาพยูโรป

ลักษณะของอุปสงค์ของสหภาพยูโรป คือ ประเทศต่าง ๆ ในสหภาพยูโรปต้องการสินค้าชนิดใด คุณภาพเป็นอย่างไร จำนวนมากน้อยเพียงใด ราคายังไง ที่เต็มใจซื้อในปริมาณและคุณภาพต่าง ๆ นอกจากประเทศไทยแล้วสหภาพยูโรปซื้อสินค้าอย่างเดียวกับประเทศไทยจากที่ใดบ้าง

ลักษณะอุปทานของสหภาพยูโรป คือ ลักษณะและคุณภาพของสินค้าที่สหภาพยูโรป มีขายไปยังต่างประเทศ ราคาสินค้า เงื่อนไขในการขาย เป็นดัง

อัตราภาษีศุลกากร โดยเฉพาะภาษีสินค้าเข้าจากประเทศไทยสู่สหภาพยุโรป ถ้าเก็บภาษีสินค้าที่นำเข้าจากประเทศไทยในอัตราสูง ทำให้ราคาสินค้าไทยที่จำหน่ายใน สหภาพยุโรป มีราคาสูงจึงทำให้พ่อค้ามีรายได้น้อย โดยเฉพาะถ้าเก็บภาษีศุลกากรสินค้าจากประเทศไทยสูงกว่า สินค้าจากประเทศอื่น ทำให้พ่อค้าไทยเสียเปรียบ ขายสินค้าได้น้อยลงกันข้ามหากเก็บภาษี ศุลกากรสินค้าจากประเทศไทยเข้าสู่ยุโรปในอัตราต่ำ ทำให้ราคาสินค้าไทยในสหภาพยุโรปมี ราคาต่ำ จึงขายสินค้าไทยได้มาก

อัตราแลกเปลี่ยนเงินยูโรกับเงินสกุลอื่นที่นิยมใช้กัน ก็มีผลต่อการค้า เช่น ถ้าเงินยูโรมี ค่าต่ำลงเมื่อเทียบกับเงินสกุลอื่น ๆ ที่นิยมใช้กัน คนในสหภาพยุโรปจะซื้อ สินค้าจากต่าง ประเทศน้อยลง เพราะผู้ซื้อมีเงินยูโรอยู่ในมือต้องนำเงินยูโรมาแลกมากกว่าที่เคยเป็น จึงรู้สึกว่า สินค้าจากต่างประเทศมีราคาแพงกว่าซื้อสินค้าน้อยลง ตรงข้ามถ้าเงินยูโรมีค่าสูงขึ้นเมื่อเทียบกับ เงินสกุลอื่นที่นิยมใช้กัน คนในสหภาพยุโรปจะซื้อ สินค้าจากประเทศอื่นมากขึ้น

ความเหนียวนั้นในการรวมตัวกันในบรรดาประเทศต่าง ๆ ในสหภาพยุโรปเป็นปัจจัย สำคัญมากในการสร้างอำนาจต่อรองการซื้อขายกับนักธุรกิจประเทศ อื่น ๆ เช่น ในกรณีประเทศ ต่าง ๆ ในสหภาพยุโรปร่วมกันไม่ซื้อสินค้าเกย์ตรวจจากสาธารณรัฐอเมริกาที่เป็นพืชและสัตว์ดัดแปลง พันธุ์ศึกกรรม (GMOs) ทำให้สินค้าเกย์ตรวจจากอเมริกาที่ส่งไปขายใน สหภาพยุโรปมีปัญหามาก หากการรวมตัวกันไม่เหนียวนั้นบางประเทศซื้อสินค้า GMOs บางประเทศไม่ซื้อ ถ้าเป็นเช่นนี้ อำนาจต่อรองกับต่างประเทศจะไม่มาก

ตอนที่ 2 ทฤษฎีทางการค้าระหว่างประเทศ

การค้าระหว่างประเทศเกิดขึ้นได้เป็นเพียงประเทศต่าง ๆ มีทรัพยากรและ ความชำนาญในการผลิตสินค้าที่แตกต่างกัน โดยบางประเทศอาจมีทรัพยากรธรรมชาติอยู่ภายใน ประเทศอย่างอุดมสมบูรณ์ ทำให้สามารถผลิตสินค้าจำพวกที่ใช้ทรัพยากรธรรมชาติเป็นจำนวนมาก ได้โดยเสียต้นทุนต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ในทำนองเดียวกัน ประเทศที่มีแรงงาน มาก มีทุนมาก หรือมีที่ดินมาก ก็สามารถผลิตสินค้าชนิดที่ใช้แรงงานเป็นส่วนประกอบสำคัญ ที่ใช้ทุนเป็นส่วนประกอบสำคัญ หรือที่ใช้ที่ดินเป็นส่วนประกอบสำคัญได้โดยเสียต้นทุนที่ต่ำเมื่อ เทียบกับประเทศอื่น ๆ ในรูปสินค้าส่งออก

ที่ประเทศมีความชำนาญพิเศษ โดยใช้ปัจจัยการผลิตซึ่งมีมากโดยเปรียบเทียบในการผลิตสินค้านั้น และประเทศย่อมจะได้รับประโยชน์จากการค้า

กฎการได้เปรียบสัมบูรณ์ (Law of Absolute Advantage)

ใน The Wealth of Nation อดัม สมิธ ได้อธิบายว่าประเทศจะได้ผลได้จากการค้าก็ต่อเมื่อมีการค้าเสรี (free trade) และยังให้ความสนับสนุนอย่างหนักแน่นในนโยบายที่เรียกว่า laissez – faire นั่นคือ รัฐเข้ามายุ่งเกี่ยวในกิจกรรมทางเศรษฐกิจและในระบบเศรษฐกิจน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ การค้าเสรี การแบ่งแยกแรงงาน (division of labor) และการผลิตตามความชำนาญเฉพาะอย่าง (specialization) จะทำให้ทรัพยากรของโลกถูกจัดสรรอย่างมีประสิทธิภาพและใช้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อทำการผลิตสินค้าซึ่งในที่สุดจะทำให้สวัสดิการของโลกสูงที่สุด (คริวингต์ สุมิตร และ สาลินี วรรณ Thur 2542 : 15 – 19)

อดัม สมิธ ได้แสดงแนวคิดว่า การค้าระหว่างประเทศสองประเทศเกิดขึ้นจากการได้เปรียบอย่างสัมบูรณ์ (absolute advantage) นั่นคือ ถ้าประเทศสองประเทศมีประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าสองชนิดแตกต่างกันแล้ว ประเทศทั้งสองควรค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้ากันโดยแต่ละประเทศควรจะผลิต และส่งออกสินค้าที่มีประสิทธิภาพในการผลิตมากกว่า หรือได้เปรียบอย่างสัมบูรณ์ และนำเข้าสินค้าที่มีประสิทธิภาพในการผลิตต่ำกว่าหรือเสียเบรียบอย่างสัมบูรณ์ ซึ่งการได้เปรียบอย่างสัมบูรณ์นี้ อธิบายได้จากการเปรียบเทียบจำนวนแรงงานที่ใช้ในการผลิตสินค้าในเวลาใดเวลาหนึ่งที่กำหนดให้ ถ้าในการผลิตสินค้าชนิดหนึ่ง ยกตัวอย่าง เช่น ข้าว ประเทศไทยใช้คนงานจำนวน 100 คนใน 4 เดือน ทำงานนั้นที่ดิน 1 ไร่ ได้ผลผลิต 5 กะวี่ยน ในขณะที่ญี่ปุ่นใช้คนงาน 100 คนในเวลา 4 เดือน ทำงานนั้นที่ดิน 1 ไร่ เท่ากัน ได้ผลผลิตเพียง 2 กะวี่ยน และคงว่าประเทศไทยได้เปรียบอย่างสัมบูรณ์ในการผลิตข้าวเหนียวญี่ปุ่น หรือกล่าวได้ว่า ญี่ปุ่นเสียเบรียบอย่างสัมบูรณ์ (absolute disadvantage) 在การผลิตข้าว ไทยควรผลิตและส่งออกข้าวไปยังประเทศญี่ปุ่น โดยที่ประเทศไทยต้องทุ่มปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ทั้งหมดไปทำการผลิตข้าวเพียงอย่างเดียว (complete specialization) ในขณะที่ญี่ปุ่นไม่ผลิตข้าวเลย แต่ทุ่มปัจจัยการผลิตไปผลิตสินค้าอีกชนิดหนึ่งที่มีความได้เปรียบอย่างสัมบูรณ์เหนือประเทศไทย ซึ่งการแบ่งกันผลิตเฉพาะสินค้าที่ได้เปรียบอย่างสัมบูรณ์ แล้วแลกเปลี่ยนกัน ในที่สุดจะทำให้การใช้ทรัพยากรของโลกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ได้ผลผลิตสูงที่สุด ซึ่งจะเป็นผลได้จากการผลิตตาม

การส่งสินค้าออกย่อมทำให้ประเทศผู้ส่งออกมีรายได้เป็นเงินตราต่างประเทศ และสามารถที่จะนำรายได้นี้ไปซื้อสินค้าอื่น ๆ จากต่างประเทศเข้ามาภายในประเทศของตนเป็นสินค้าเข้า โดยที่สินค้าที่นำเข้ามานั้นประเทศตนไม่สามารถผลิตได้หรือผลิตได้แต่มีต้นทุนที่สูงเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ทั้งนี้ เพราะประเทศนั้นขาดแคลนปัจจัยในการผลิตสินค้านั้น ๆ หรือไม่ก็ขาดความชำนาญในการผลิต

ขณะนี้ การค้าระหว่างประเทศ จึงมีแนวโน้มที่จะเป็นไปโดยที่แต่ละประเทศ จะผลิตสินค้าที่ตนเองมีความถนัดและส่งเป็นสินค้าออก หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ เป็นไปโดยอาศัยการแบ่งแยกแรงงานระหว่างประเทศ ซึ่งถ้าหากเป็นไปตามนี้แล้ว จะทำให้การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในโลกอย่างจำกัดนี้เป็นไปโดยประยุทธ์ ทำให้ประเทศต่าง ๆ ได้รับประโยชน์ร่วมกัน คือ มีมาตรฐานการรองซีพสูงขึ้นได้ทั่วโลก

ตามหลักทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศนั้น มีเงื่อนไขอันสำคัญอยู่สองประการคือ กันคือ ประการแรก เงื่อนไขเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการขนส่ง (transport costs) และประการที่สอง เงื่อนไขเกี่ยวกับสภาพการค้าระหว่างประเทศจะต้องเป็นไปโดยเสรี (free trade)

เงื่อนไขเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการขนส่งนั้น มีอยู่ว่า ความแตกต่างในด้านต้นทุนการผลิตสินค้าของประเทศหนึ่งเมื่อเทียบกับอีกประเทศหนึ่งนั้น จะต้องมากกว่าค่าใช้จ่ายในการขนส่งสินค้าระหว่างสองประเทศนั้น การค้าระหว่างประเทศทั้งสองนี้จึงจะเกิดขึ้น

ค่าใช้จ่ายในการขนส่งและการประกันภัยสินค้านั้น โดยทั่วไปแล้วจะมีอิทธิพลเหนือการค้าระหว่างประเทศอยู่สองประการคือ กันคือ

- ราคาของสินค้าที่นำเข้าจากต่างประเทศจะสูงขึ้น และ
- การที่ราคาสินค้านำเข้าสูงขึ้นกว่าเดิมนั้นจะทำให้ปริมาณการค้าระหว่างประเทศลดลง (P.T. Ellsworth, 1958 : 114)

ดังนั้น หาก pragmatically ค่าใช้จ่ายในการขนส่งนี้สูงกว่าความแตกต่างในต้นทุนการผลิตสินค้าของทั้งสองประเทศนั้นแล้ว การค้าระหว่างประเทศก็ย่อมจะไม่เกิดขึ้น เพราะค่าขนส่งนั้นสูงเกินกว่าที่จะทำให้ประเทศผู้นำเข้าได้รับประโยชน์จากการซื้อสินค้าของอีกประเทศหนึ่ง ด้วยเหตุนี้เอง การค้าระหว่างประเทศจะเป็นไปโดยมีการแบ่งแยกแรงงานระหว่างประเทศ (International division of labour) ได้มากน้อยเพียงใด จึงขึ้นอยู่กับเงื่อนไขเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายในการขนส่งนี้ด้วย *

นอกจากนี้ ยังมีเงื่อนไขเกี่ยวกับการค้าเสรีอีกประการหนึ่งด้วย การค้าระหว่างประเทศโดยเสรี หมายถึง การค้าระหว่างประเทศที่รัฐบาลจะต้องมีบทบาทเข้าแทรกแซงน้อยที่สุด กล่าวคือ ปล่อยให้การค้าระหว่างประเทศดำเนินไปโดยไม่มีการตั้งกำแพงภาษีแบบคุ้มกัน (protective tariffs) ไม่มีการควบคุมหรือกระทำการใด ๆ ในลักษณะที่จะเป็นอุปสรรคกีดขวาง การค้าระหว่างประเทศ ถ้าหากการค้าระหว่างประเทศเป็นไปโดยเสรี ก็จะทำให้การแบ่งแยก แรงงานระหว่างประเทศ หรือการผลิตสินค้าเฉพาะที่ตนถนัดเป็นไปอย่างเต็มที่ ทั้งนี้ประเทศไทย สำหรับการจำหน่ายสินค้าที่แตกต่างประเทศผลิตขึ้นตามความถนัดของตนนั้น จะมีอยู่อย่างกว้างขวางมาก

อย่างไรก็ตามหากพิจารณาตามสภาพที่เป็นจริงในปัจจุบันจะเห็นได้ว่า ไม่มีประเทศใดในโลกดำเนินการค้าระหว่างประเทศโดยเสรี กล่าวคือ การเก็บอากรศุลกากรเพื่อคุ้มครองการผลิต สินค้าภายในประเทศ ตลอดจนการควบคุมการนำสินค้าเข้า ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่ประเทศต่าง ๆ นำมาใช้กันอยู่ทั่วไป แม้ว่าจะมีการพยายามห้ามข้อตกลงทางการค้าเข้า เพื่อให้การเคลื่อนย้ายสินค้า ระหว่างประเทศเป็นไปได้สะดวกยิ่งขึ้นรวมทั้งมีการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ เพื่อขัดสิ่งกีดขวางทางการค้า (trade barriers) ให้น้อยลง เช่น การที่ประเทศต่าง ๆ ได้ทำข้อตกลง ทั่วไปว่าด้วยการค้าและอากรศุลกากร (General Agreement on Tariffs and Trade หรือ GATT) เป็นต้น

นักเศรษฐศาสตร์คลาสสิกและนิโอคลาสสิก (classical and neoclassical) ต่างให้การสนับสนุนว่าการค้าต่างประเทศสามารถก่อให้เกิดผลสนับสนุนต่อการพัฒนาของประเทศการค้า มิใช่เป็นมาตรการที่ทำให้บรรลุประสิทธิภาพทางการผลิตเท่านั้น แต่การค้ายังเป็นกลไกที่ทำให้เกิดความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ (Robertson, 1949 : 501)

การที่ประเทศต่าง ๆ มีทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่แตกต่างกัน เช่น มีทรัพยากรดินฟื้นฟูยาก และสภาพสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ เป็นต้นว่าจำนวนประชากร ขนาดธุรกรรมเนียม ประเพณี ฯลฯ เหมาะสมในการที่จะผลิตสินค้าเกษตรกรรม แต่ในบางประเทศทรัพยากร และสิ่งแวดล้อมอำนวยในการผลิตสินค้าประเภทอุตสาหกรรม ดังนั้น ต้นทุนในการผลิตสินค้า แต่ละชนิดในแต่ละประเทศจึงแตกต่างกันไป เมื่อคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมทางด้านเศรษฐกิจ แล้ว แต่ละประเทศควรที่จะทำการผลิตสินค้าที่ประเทศนั้นมีความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบแล้ว นำมาซื้อขายแลกเปลี่ยนกัน ฉะนั้น เมื่อเกิดการค้าขึ้น แต่ละประเทศก็จะโน้มเอียงที่จะผลิตสินค้า

ที่ประเทศมีความชำนาญพิเศษ โดยใช้ปัจจัยการผลิตซึ่งมีมากโดยเปรียบเทียบในการผลิตสินค้านั้น และประเทศย่อมจะได้รับประโยชน์จากการค้า

กฎการได้เปรียบสัมบูรณ์ (Law of Absolute Advantage)

ใน The Wealth of Nation อดัม สมิธ ได้อธิบายว่าประเทศจะได้ผลได้จากการค้าก็ต่อเมื่อมีการค้าเสรี (free trade) และยังให้ความสนับสนุนอย่างหนักแน่นในนโยบายที่เรียกว่า laissez – faire นั่นคือ รัฐเข้ามายุ่งเกี่ยวในกิจกรรมทางเศรษฐกิจและในระบบเศรษฐกิจน้อยที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ การค้าเสรี การแบ่งแยกแรงงาน (division of labor) และการผลิตตามความชำนาญเฉพาะอย่าง (specialization) จะทำให้ทรัพยากรของโลกถูกจัดสรรอย่างมีประสิทธิภาพและใช้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อทำการผลิตสินค้าซึ่งในที่สุดจะทำให้สวัสดิการของโลกสูงที่สุด (ศรีวงศ์ สุมิตร และ สาลินี วรบัณฑูร 2542 : 15 – 19)

อดัม สมิธ ได้แสดงแนวคิดว่า การค้าระหว่างประเทศสองประเทศเกิดขึ้นจากการได้เปรียบอย่างสัมบูรณ์ (absolute advantage) นั่นคือ ถ้าประเทศสองประเทศมีประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าสองชนิดแตกต่างกันแล้ว ประเทศทั้งสองควรค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้ากันโดยแต่ละประเทศควรจะผลิต และส่งออกสินค้าที่มีประสิทธิภาพในการผลิตมากกว่า หรือได้เปรียบอย่างสัมบูรณ์ และนำเข้าสินค้าที่มีประสิทธิภาพในการผลิตต่ำกว่าหรือเสียเปรียบอย่างสัมบูรณ์ ซึ่งการได้เปรียบอย่างสัมบูรณ์นี้ อธิบายได้จากการเปรียบเทียบจำนวนแรงงานที่ใช้ในการผลิตสินค้าในเวลาใดเวลาหนึ่งที่กำหนดให้ ถ้าในการผลิตสินค้าชนิดหนึ่ง ยกตัวอย่าง เช่น ข้าว ประเทศไทยใช้คนงานจำนวน 100 คนใน 4 เดือน ทำงานนันที่คืน 1 ไร่ ได้ผลผลิต 5 กะวียน ในขณะที่ญี่ปุ่นใช้คนงาน 100 คนในเวลา 4 เดือน ทำงานนันที่คืน 1 ไร่ เท่ากัน ได้ผลผลิตเพียง 2 กะวียน แสดงว่าประเทศไทยได้เปรียบอย่างสัมบูรณ์ในการผลิตข้าวเหนือญี่ปุ่น หรือกล่าวได้ว่า ญี่ปุ่นเสียเปรียบอย่างสัมบูรณ์ (absolute disadvantage) ในการผลิตข้าว ไทยควรผลิตและส่งออกข้าวไปยังประเทศญี่ปุ่น โดยที่ประเทศไทยต้องทุ่มปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ทั้งหมดไปทำการผลิตข้าวเพียงอย่างเดียว (complete specialization) ในขณะที่ญี่ปุ่นไม่ผลิตข้าวเลย แต่ทุ่มปัจจัยการผลิตไปผลิตสินค้าอีกชนิดหนึ่งที่มีความได้เปรียบอย่างสัมบูรณ์เหนือประเทศไทย ซึ่งการแบ่งกันผลิตเฉพาะสินค้าที่ได้เปรียบอย่างสัมบูรณ์ แล้วแลกเปลี่ยนกัน ในที่สุดจะทำให้การใช้ทรัพยากรของโลกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ได้ผลผลิตสูงที่สุด ซึ่งจะเป็นผลได้จากการผลิตตาม

ความชำนาญเฉพาะอย่างและผลผลิตที่ได้รับมากที่สุดนี้ก็จะถูกแบ่งไปเพื่อตอบสนองความต้องการใช้ในประเทศทั้งสอง

ในการอธิบายการเกิดการค้าและการมีผลได้จากการค้าภายในตัวภูมิภาคได้เปรียบอย่างสัมบูรณ์นี้ มีข้อสมมติที่น่าอกเห็นอ ไปจากข้อสมมติพื้นฐานดังนี้

ก.ปัจจัยการผลิตที่สำคัญมีเพียงชนิดเดียว คือ แรงงาน ซึ่งการที่สมมติเช่นนี้ เพราะประการที่หนึ่ง การที่จะได้มาซึ่งปัจจัยการผลิตชนิดอื่นเพื่อผลิตสินค้านั้นต้องใช้แรงงาน เป็นผู้ผลิตขึ้น ประการที่สอง ปัจจัยการผลิตชนิดอื่น ๆ จะใช้ประกอบกับแรงงานในสัดส่วนเท่าเดิมเสมอ เช่น ใช้ที่ดิน 1 แปลงกับคน 10 คน ถ้าจะใช้คน 20 คน ก็ต้องใช้ที่ดิน 2 แปลง และประการสุดท้ายคือ ปัจจัยการผลิตชนิดอื่นไม่มีความสำคัญในกระบวนการผลิต

ข.แรงงานมีประสิทธิภาพในการผลิตสินค้าเท่ากันทุกหน่วย (homogeneous)

ค.การวัดมูลค่าสินค้าเป็นไปตามทฤษฎีมูลค่าแรงงาน (Labor theory of value) นั่นคือ มูลค่าของสินค้าที่ผลิตขึ้นจะถูกกำหนดโดยจำนวนแรงงานที่ใช้ไปในการผลิตสินค้านั้น ๆ ถ้าสินค้าได้สามารถจำหน่ายได้ในมูลค่าที่สูงกว่ามูลค่าของจำนวนแรงงานที่ใช้ไปในการผลิตจะทำให้ แรงงานจากอุตสาหกรรมอื่น โยกย้ายเข้ามายังการผลิตสินค้าชนิดนี้ เพราะได้รับค่าแรงสูงกว่าการผลิตแห่งอื่น ๆ ดังนั้นผู้ผลิตก็จะขยายจำนวนการผลิตให้มากขึ้น ทำให้ราคากลางลดลง ในที่สุด ราคาผลิตผลใน อุตสาหกรรมนี้จะลดลงจนเท่ากับ มูลค่าของจำนวนแรงงานที่ผลิตสินค้านั้น ๆ ทำนองเดียวกัน ถ้าสินค้าได้จำหน่ายในราคานี้ ซึ่งต่ำกว่ามูลค่าของค่าแรงที่ใช้ผลิตสินค้า แรงงานก็จะถูกโยกย้ายไปยังอุตสาหกรรมอื่น ๆ จนกว่าราคасินค้าจะเพิ่มขึ้นจนอยู่ในระดับ ซึ่งเท่ากับมูลค่าของแรงงานซึ่งผลิตสินค้านั้น การที่ราคาสินค้ามีราคาแตกต่างกันมีผลทำให้เกิด การโยกย้ายแรงงานและทำให้แรงงานในอาชีพใดอาชีพหนึ่งในภูมิภาคต่าง ๆ ได้รับค่าแรงเท่ากัน ตัวอย่างเช่น ถ้าค่าแรงในกรุงเทพสูงกว่าในจังหวัดร้อยเอ็ด แรงงานก็จะโยกย้ายจากจังหวัดร้อยเอ็ดเข้ามาทำงานในกรุงเทพ การโยกย้ายเช่นนี้จะทำให้ค่าแรงในกรุงเทพลดลงและค่าแรงในจังหวัดร้อยเอ็ดสูงขึ้น จนกระทั่งค่าแรงในสองแห่งเท่ากันในที่สุด

ยกตัวอย่างแบบจำลองซึ่งแสดงการใช้ภูมิภาคได้เปรียบอย่างสัมบูรณ์อธิบายการเกิดการค้า การกำหนดแบบแผนการค้า และแสดงผลได้จากการผลิตตามความชำนาญเฉพาะอย่าง และจากการทำการค้า ดังนี้

ประเทศไทย 2 ประเทศ คือ ประเทศไทย และประเทศญี่ปุ่น สินค้า 2 ชนิด คือ ข้าว และ รถยนต์ ปัจจัยแรงงานมีจำนวนเท่ากันคือ 100 คน ทำการผลิตสินค้าในเวลา 1 ปี

ถ้าประเทศไทยผลิตข้าวได้ 100 ตัน ในขณะที่ญี่ปุ่นผลิตได้ 50 ตัน แสดงว่าประเทศไทยได้เปรียบอย่างสัมบูรณ์ในการผลิตข้าว และถ้าประเทศไทยผลิตрыตยนต์ได้ 10 คัน ในขณะที่ญี่ปุ่นผลิตได้ 80 คัน ก็แสดงว่าญี่ปุ่นได้เปรียบอย่างสัมบูรณ์ในการผลิตрыตยนต์ ดังนั้นก็จะเกิดการผลิตตามความชำนาญเฉพาะอย่าง คือ ไทยผลิตข้าว ญี่ปุ่นผลิตрыตยนต์แล้วนำมาแลกเปลี่ยนกัน

ทฤษฎีการได้เปรียบเมื่อเปรียบเทียบ (Theory of Comparative Advantage)

ทฤษฎีการได้เปรียบเมื่อเปรียบเทียบของเดวิด ริคาร์โด นั้นอาจกล่าวได้ว่าเป็นทฤษฎีที่มีชื่อเสียงที่สามารถอธิบายแบบแผนของการค้าระหว่างประเทศได้อย่างชัดเจน และเป็นที่ยอมรับนับถือกันโดยทั่วไปในสมัยนั้นและในสมัยต่อ ๆ มา ซึ่งเดวิด ริคาร์โด ได้ให้แนวความคิดไว้ในหนังสือ “Principles of Political Economy and Taxation” (1817) โดยริคาร์โดได้ใช้แบบจำลองที่ง่ายและเห็นได้ชัดเจนในการอธิบายถึงการที่ “การได้เปรียบเมื่อเปรียบเทียบ” กำหนดการค้าระหว่างประเทศ โดยมีข้อสมมติที่เหมือนกับข้อสมมติของกฎการได้เปรียบสัมบูรณ์ของอดัม สมิธ (ครีวิค สมิตร และ สาลินี วรรณภูร 2542 : 19 – 23)

ริคาร์โดไม่ได้คัดค้านการวิเคราะห์ของ อดัม สมิธ ทั้งนี้เพราเป็นการชัดเจนที่ว่า ถ้าประเทศหนึ่งมีความได้เปรียบอย่างสัมบูรณ์ในการผลิตสินค้าชนิดหนึ่งเหนือประเทศอื่น และในประเทศอื่นนั้นก็มีความได้เปรียบอย่างสัมบูรณ์ในสินค้าอีกชนิดหนึ่งเหนือประเทศแรก ดังนั้นประเทศทั้งสองย่อมได้ประโยชน์จากการทำการค้า แต่อะไรเกิดขึ้น ถ้าประเทศหนึ่งมีความได้เปรียบอย่างสัมบูรณ์ในการผลิตสินค้าทุกชนิดเหนืออีกประเทศหนึ่ง ประเทศทั้งสองก็สามารถได้รับประโยชน์จากการทำการค้าได้ทราบเท่าที่การได้เปรียบเสียเปรียบในการผลิตระหว่างประเทศทั้งสองนั้นมีอัตราไม่เท่ากัน นั่นคือ เดวิด ริคาร์โด เสนอแนวคิดในการเปรียบเทียบอัตราการได้เปรียบหรืออัตราการเสียเปรียบในการผลิตสินค้าในประเทศทั้งสอง โดยเดวิด ริคาร์โด กำหนดให้การได้เปรียบเมื่อเปรียบเทียบ (Comparative Advantage) เป็นตัวกำหนดแบบแผนของการค้าระหว่างประเทศ นั่นคือ เขาสรุปว่า ประเทศควรเลือกและส่งออกสินค้าที่ตนได้เปรียบเมื่อเปรียบเทียบมากที่สุด (most comparative advantage) [หรือสินค้าที่ตนเสียเปรียบเมื่อเปรียบเทียบน้อยที่สุด (least comparative disadvantage)] และนำเข้าสินค้าที่ตนได้เปรียบเมื่อเปรียบเทียบมากที่สุด ถ้าทุกประเทศกำหนดแบบแผนการค้าในลักษณะนี้แล้วทุกประเทศจะได้ผล ได้จากการทำการค้าในการเสนอแนวความคิดเหล่านี้ ริคาร์โด

ยังคงมีความเชื่อถือเช่นเดียวกับ อดัม สมิธ ในเรื่องนโยบายการค้าว่าควรเป็นนโยบายการค้าเสรี และยึดหลักการกำหนดค่าสินค้าตามทฤษฎีมูลค่าแรงงาน (Labor Theory of Value)

ตารางที่ 4 ผลผลิตของแรงงาน 100 คน ทำงานใน 1 ปี

ประเทศ	สินค้า	ข้าว (ตัน)	รายนต์ (คัน)
ไทย		100	40
ญี่ปุ่น		200	400

ที่มา : เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ, ครีวิง ศุภิตร และ สาลินี วรบัณฑูร 2542 : 20

จากตารางที่ 4 จะพบว่า ญี่ปุ่นได้เปรียบอย่างสัมบูรณ์ในการผลิตหั้งข้าว และรายนต์ เหนือประเทศไทย แต่อัตราการได้เปรียบอย่างสัมบูรณ์ในสินค้าหั้งสองนั้น มีอัตราไม่เท่ากัน นั่นคือ แรงงานญี่ปุ่นมีประสิทธิภาพในการผลิตข้าวมากกว่าแรงงานไทย 2 เท่า ในขณะที่แรงงานญี่ปุ่นมีประสิทธิภาพในการผลิตรายนต์มากกว่าแรงงานไทยถึง 10 เท่า เมื่อเปรียบเทียบอัตราการได้เปรียบนี้ตามแนวคิดของริคาร์โดแล้วแสดงว่าญี่ปุ่นได้เปรียบเมื่อเปรียบทึบในการผลิต รายนต์ ญี่ปุ่นจึงควรผลิตและส่งออกรายนต์ ส่วนประเทศไทยก็ผลิตและส่งออกข้าว ซึ่งเป็นสินค้าที่ เสียเปรียบเมื่อเปรียบทึบน้อยที่สุด ซึ่งในทั้งประเทศไทยและญี่ปุ่นจะได้ผลได้จากการค้า เมื่อกำหนดชนิดสินค้าที่จะผลิตเพื่อส่งออกได้ ประเทศไทยจะทุ่มปัจจัยการผลิตที่มีอยู่ทั้งหมดไปทำการผลิตสินค้าชนิดดังกล่าวนั้นเพียงอย่างเดียว แล้วจึงนำสินค้าที่ผลิตได้นั้นส่งออกไปแลกสินค้าอีกชนิดหนึ่งจากประเทศคู่ค้า

ในการเลือกชนิดสินค้าที่จะผลิตและส่งออกนั้น นอกจากจะพิจารณาจากผลได้เปรียบทึบแล้วยังสามารถพิจารณาได้จากต้นทุนแรงงาน โดยเปรียบเทียบและประสิทธิภาพของแรงงาน โดยเปรียบเทียบได้อีกด้วย นั่นคือ จากตารางที่ 2.1 จะเห็นว่า ต้นทุนแรงงานในการผลิตรายนต์ 1 คันในประเทศไทย คือ แรงงาน 0.25 คน - ปี ในขณะที่ต้นทุนแรงงานของรายนต์ 1 คันในญี่ปุ่นถูกกว่าไทย โดยต้นทุนในญี่ปุ่นคิดเป็น $\frac{1}{10}$ ของไทย หรือต้นทุนในการผลิตรายนต์ของประเทศไทยแพงกว่าของประเทศไทยญี่ปุ่นถึง 10 เท่า สำหรับทางด้านสินค้าข้าว จะเห็นได้ว่าต้นทุนในการผลิตข้าวในญี่ปุ่นก็ต่ำกว่าไทย โดยต้นทุนในญี่ปุ่นคิดเป็น $\frac{1}{2}$ ของไทย หรือกล่าวได้อีก

อย่างหนึ่งว่าต้นทุนในการผลิตข้าวของไทยแพงกว่าของญี่ปุ่น 2 เท่า ดังนั้นมีอัตราค่าใช้จ่ายต้นทุนแรงงาน ประเทศญี่ปุ่นก็ควรเลือกผลิตและส่งออกกรณ์ ส่วนประเทศไทยก็ควรเลือกผลิตและส่งออกข้าว อย่างไรก็ตาม การพิจารณาเลือกชนิดสินค้าที่ผลิตและส่งออกนี้สามารถพิจารณาจากทางด้านประสิทธิภาพของแรงงานได้ ซึ่งจะให้ผลสรุปว่าอัตราค่าใช้จ่ายต้นทุนแรงงานในการผลิตข้าวของญี่ปุ่นจะสูงกว่าไทย ส่วนประเทศไทยมีความสามารถในการผลิตและส่งออกข้าวในประเทศญี่ปุ่น การเปรียบเทียบประสิทธิภาพของแรงงานในการผลิตกรณ์และข้าวในประเทศไทย และญี่ปุ่นในการกำหนดแบบแผนการค้าคือ จากข้อมูลในตารางที่ 4 จะพบว่า

แรงงาน 1 คน/ปี ในญี่ปุ่นสามารถผลิตกรณ์ได้ 4 กัน ในขณะที่

แรงงาน 1 คน/ปี ในไทยสามารถผลิตกรณ์ได้ 0.4 กัน

เพร率จะนั้น แรงงาน 1 คน/ปี ในญี่ปุ่นมีประสิทธิภาพในการผลิตกรณ์มากกว่า แรงงาน 1 คน/ปี ของไทย 10 เท่า หรือในทางตรงกันข้ามแรงงาน 1 คน/ปี ในไทยมีประสิทธิภาพเป็น 1/10 ของแรงงาน 1 คน/ปี ในญี่ปุ่นในการผลิตกรณ์ พิจารณาประสิทธิภาพของแรงงานในการผลิตข้าว จะพบว่า

แรงงาน 1 คน/ปี ในญี่ปุ่นสามารถผลิตข้าวได้ 2 ตัน ในขณะที่

แรงงาน 1 คน/ปี ในไทยสามารถผลิตข้าวได้ 1 ตัน

เพร率จะนั้น แรงงาน 1 คน/ปี ในญี่ปุ่นมีประสิทธิภาพในการผลิตข้าวมากกว่า แรงงาน 1 คน/ปี ในไทย 2 เท่า หรือในทางตรงกันข้าม แรงงาน 1 คน/ปี ในไทยมีประสิทธิภาพเป็น ½ ของแรงงาน 1 คน/ปี ในญี่ปุ่นในการผลิตข้าว

เมื่อเปรียบเทียบประสิทธิภาพของแรงงานจะเห็นได้ว่า แรงงาน 1 คน/ปี ในญี่ปุ่นมีประสิทธิภาพมากกว่าแรงงาน 1 คน/ปี ในไทย ในการผลิตทั้งข้าวและกรณ์ แต่ในการผลิตกรณ์ประสิทธิภาพมากกว่าในอัตราที่สูงกว่า ส่วนในการผลิตข้าวนั้นประสิทธิภาพมากกว่าในอัตราที่ต่ำกว่า ดังนั้น ญี่ปุ่นมีความสามารถในการผลิตและส่งออกกรณ์ได้สูงกว่าไทย แต่ในทางตรงกันข้าม ญี่ปุ่นจะต้องจ่ายค่าแรงแรงงานที่สูงกว่า ประเทศญี่ปุ่นจะต้องจ่ายค่าแรงแรงงานที่สูงกว่า 2 เท่า สำหรับแรงงานที่ทำงานในภาคการเกษตร ญี่ปุ่นจึงต้องหันมาหันไปทำการผลิตกรณ์เพียงอย่างเดียวแล้วส่งกรณ์ออกไปแลกเปลี่ยนกับประเทศอื่นๆ ที่มีอัตราค่าแรงแรงงานต่ำกว่าญี่ปุ่น เช่น จีน มองโภ ฯลฯ ที่มีอัตราค่าแรงแรงงานต่ำกว่าญี่ปุ่น

แนวความคิดทางทฤษฎีที่เกี่ยวกับการค้าระหว่างประเทศ ในปัจจุบันสามารถแบ่งทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศออกได้เป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่หนึ่งเป็นแนวความคิดของ

นักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิก (classical) อีกส่วนหนึ่งเป็นแนวคิดของนักเศรษฐศาสตร์สำนักนีโอคลาสสิก (neoclassic)

ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศของทั้ง 2 สำนักนี้ ต่างก็อิงอยู่กับแม่บทเดียวกัน คือ ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (the law of comparative advantage) สำหรับทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ สิ่งที่เป็นเกณฑ์ในการแบ่งแยกแนวความคิดของสำนักคลาสสิก กับ นีโอคลาสสิกออกจากกันที่สำคัญที่สุดมีอยู่ 2 ประการ คือ

ประการแรก นักเศรษฐศาสตร์สำนักคลาสสิกมีความเชื่อว่า มีเพียงแรงงานเท่านั้นที่เป็นต้นทุนการผลิตที่สำคัญในการกำหนดมูลค่าของสินค้า สินค้าใดที่ใช้จำนวนแรงงานต่ำกว่า ย่อมมีมูลค่าต่ำกว่าด้วย ส่วนทฤษฎีการค้าของสำนักนีโอคลาสสิกมีความเห็นว่า ต้นทุนการผลิต ควรคิดจากปัจจัยการผลิตทุกชนิดที่ใช้ในการผลิตสินค้านั้น มิใช่คิดเฉพาะแรงงานอย่างเดียว ส่วนต้นทุนการผลิตหรือมูลค่าของสินค้าวัดได้จากค่าเสียโอกาสในการผลิตสินค้านั้น

ประการที่สอง คือฐานคติเกี่ยวกับค่าเสียโอกาส ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศของสำนักคลาสสิกมีฐานคติว่า การผลิตสินค้าต่าง ๆ มีค่าเสียโอกาสเป็นแบบคงที่ (constant opportunity cost) ส่วนทฤษฎีการค้าของสำนักนีโอคลาสสิกมีข้อสมมติว่าการผลิตสินค้ามีค่าเสียโอกาสเป็นแบบเพิ่มขึ้น (increasing opportunity cost)

แต่โดยสรุปของทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบนี้ก็คือ การที่ประเทศหนึ่งทำการผลิตสินค้าโดยพิจารณาจากต้นทุนเปรียบเทียบที่ต่ำสุด และปล่อยให้อีกประเทศผลิตสินค้าอีกชนิดหนึ่งไป แล้วนำสินค้าเหล่านั้นมาแลกเปลี่ยนกัน ทำให้เกิดการค้าระหว่างประเทศนั้น ซึ่งจะทำให้เกิดประโยชน์กันทั้ง 2 ประเทศ

ซึ่งการวัดการได้เปรียบทางการค้าของ Balassa เป็นวิธีการหนึ่งที่จะชี้ให้เห็น ถึงบทบาททางการค้าของสินค้าอุตสาหกรรมของแต่ละประเทศในแต่ละปี รูปแบบสินค้าจะสะท้อนถึงต้นทุนเปรียบเทียบ (relative cost) การได้เปรียบทางการค้าจะเป็นตัวกำหนดโครงการส่งออกและภายในได้ฐานคติที่ว่าทุกประเทศมีรสนิยมที่เหมือนกัน และมีภาวะภายนอกที่คล้ายกันแต่ละอุตสาหกรรมของแต่ละประเทศเหมือนกัน อัตราส่วนมูลค่าสินค้าออก – สินค้าเข้า (export – import ratio) จะสะท้อนถึงการได้เปรียบทางการค้าโดยเปรียบเทียบ ถ้าพิจารณาถึงการส่งออกและการนำเข้าในสินค้าประเภทเดียวกัน ซึ่งแต่ละประเทศจะมีความแตกต่างกันในทางสถิติ ซึ่งการได้เปรียบของประเทศในการผลิตสินค้าที่กำลังศึกษาขึ้นมากเท่าใด อัตราส่วนของมูลค่าส่งออก f.o.b. ต่อสินค้าเข้าก็จะสูงมากขึ้นเท่านั้น

อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

ในประเทศไทยรัฐบาลยอมให้การซื้อขายเงินตราต่างประเทศเป็นไปโดยเสรีนั้น อัตราแลกเปลี่ยนจะถูกกำหนดด้วยอุปสงค์และอุปทานของเงินตราต่างประเทศ แต่ในทางปฏิบัตินั้น ไม่มีประเทศใดยอมปล่อยให้มีการซื้อขายเงินตราต่างประเทศโดยเสรีอย่างเต็มที่ กล่าวคือ ไม่มีประเทศใดยอมปล่อยให้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศในตลาดเงินตรา ต่างประเทศ ถูกกำหนดขึ้นจากภาวะของอุปสงค์และ อุปทานของเงินตราต่างประเทศ โดยปราศจากการแทรกแซงและการควบคุม โดยรัฐบาลหรือองค์กรของรัฐบาลเลย ตัวอย่างเช่น ตลาดเงินตราต่างประเทศของประเทศไทยมีธนาคารแห่งประเทศไทยค่อยควบคุมดูแล หรือไม่ก็ทำการเข้าแทรกแซงตามความจำเป็น เช่น ถ้าในขณะนี้ประเทศไทยใช้ระบบอัตราแลกเปลี่ยนแบบเสรีและปรากฏว่า อุปสงค์หรืออุปทานของเงินตราต่างประเทศในช่วงระยะเวลาดังกล่าวเปลี่ยนแปลงไปอย่างผิดปกติ จนกระทั่งมีผลกดดันให้อัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศมีความผันผวนหรือขึ้นลงเรื่วเกินไป อันจะนำไปสู่ความไม่มีเสถียรภาพของตลาดเงินตราต่างประเทศ ธนาคารแห่งประเทศไทยจะเข้าแทรกแซง โดยการนำเงินสกุลที่ขาดแคลนมาขายเพื่อเป็นการเพิ่มอุปทานของเงินสกุลนั้นในตลาดเงิน หรือไม่ก็เป็นผู้ซื้อเงินตราต่างประเทศสกุลที่มีอยู่อย่างเหลือเพื่อเป็นการเพิ่มอุปสงค์และอุปทานต่อเงินตราสกุลนั้นแล้วแต่กรณี (ครุวิวงศ์ สุเมตร และ สาลินี วรรณ Thur 2542 : 224)

แนวคิดและทฤษฎีการลดค่าเงินบาทกับคุณการค้าระหว่างประเทศ มีดังนี้ (บุญเสริม บุญเจริญผล ข้างในศิรพัช จิรฤกษ์มงคล 2542 : 35 – 40)

เมื่ออัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม ราคาน้ำมันค้าที่นำเข้าและส่งออกระหว่างประเทศก็เปลี่ยนไปจากเดิม การตัดสินใจซื้อและขายก็เปลี่ยนไปจากเดิมด้วย เพราะว่า ราคาน้ำมันคืออุปสงค์และอุปทาน กล่าวคือ เมื่อค่าของเงินบาทลดลง เมื่อเทียบกับเงินคอลลาร์ มูลค่าสินค้าเข้าจะลดลงและมูลค่าสินค้าออกอาจจะลดลงหรือเพิ่มขึ้นก็ได้

ถ้าหากค่าของเงินบาทต่ำลง คือ คอลลาร์แพงขึ้น ผู้ซื้อก็ต้องจ่ายเงินบาทมากขึ้นกว่าเดิม เขาจึงต้องการซื้อลง ฉะนั้นเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจะเป็นดังนี้

1. ปริมาณสินค้าที่คนไทยซื้อจากต่างประเทศก็ลดลง
2. เงินคอลลาร์ที่จ่ายออกไปก็ลดลงด้วย มูลค่าสินค้าเข้าจากต่างประเทศก็เป็นเงินคอลลาร์จึงลดลง

3. แต่บุคลค่าสินค้าเข้าจากต่างประเทศคิดเป็นเงินไทย อาจลดลง หรือ เพิ่มขึ้นก็ได้ แล้วแต่ว่าคนไทยมีความต้องการซื้อสินค้าเหล่านั้นรุนแรงเพียงใด ในเชิงทฤษฎีเรียกว่า แล้วแต่ค่าความยึดหยุ่นของอุปสงค์ของคนไทยที่มีต่อสินค้าต่างประเทศ

ผลกระทบค่าของเงินประเทศผู้ซื้อมีค่าต่ำลง เกิดผลต่อเนื่องกระทบไปถึงต่างประเทศ ผู้ขายสินค้าให้ประเทศผู้ซื้อ คือ ประเทศผู้ขายก็ขายสินค้าได้น้อยลง ได้เงินคอลาร์น้อยลง ทำให้ การผลิตลดลง การมีงานทำลดลง การที่ค่าเงินของประเทศผู้ซื้อต่ำลง จึงมีผลกระทบเดือดร้อนไปถึงประเทศอื่นด้วย โดยเฉพาะประเทศผู้ขายสินค้าออก การตกต่ำของค่าเงินบาทไทย และเงินในประเทศอเมริกาโดยรายประเทศ ย่อมส่งความเดือดร้อนให้เศรษฐกิจตกต่ำในประเทศอเมริกา และยุโรป ในไม่ช้านัก ในกรณีเช่นนี้ ต่างประเทศคู่ค้าอาจหาทางแก้ปัญหาโดยการลดค่าเงินของตนลงบ้าง ถ้าเห็นว่าค่าของเงินที่ต่ำลงนั้นสามารถจูงใจให้ผู้ซื้อซื้อสินค้าได้อีกมาก ถ้าหากประเทศผู้ส่งออกไม่ลดค่าเงินของตน ก็ปล่อยให้การค้าระหว่างประเทศเป็นไปตามกลไกตลาด ประเทศผู้ซื้อก็จะลดการซื้อลง ทำให้มีความต้องการเงินคอลาร์น้อยลง ตอนนี้ก็อยู่ของอุปสงค์อุปทาน ก็ทำงาน ราคา(ค่า)ของเงินคอลาร์ก็ต่ำลงเมื่อเปรียบเทียบกับเงินของประเทศผู้ซื้อ นั่นก็คือ ค่าของเงินประเทศผู้ซื้อสูงขึ้น เข้าสู่จุดดุลยภาพใหม่ คือ เกิดอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศใหม่

เงินเพื่อ

เงินเพื่อ เป็นปรากฏการณ์ที่ชาวโลกทุกคนต้องพบในชีวิตจริง (บุญเสริม บุญเจริญผล 2543 : 1-6) “ไม่ว่าผู้นั้นจะมีความรู้เรื่องของเศรษฐศาสตร์หรือไม่ก็ตาม เพราะจะต้องซื้อสินค้า และบริการด้วยราคาที่สูงขึ้นกว่าเดิม นั่นก็หมายความว่า เงินที่เขามีอยู่ซื้อสินค้า และบริการ ได้น้อยลงกว่าเดิม คือ เขาจะจนขึ้น หรือ รายน้อยลงนั่นเอง เมื่อเกิดเงินเพื่อ คนส่วนมาก ลำบากเพราะอำนาจซื้อน้อยลง บางคนอาจดีขึ้นบ้างในระยะสั้น เพราะได้ขายสินค้าได้ราคา สูงขึ้น แต่ในระยะยาวแล้วไม่มีใครดีขึ้น แม้แต่ผู้ที่ขายสินค้าได้ราคาสูง แต่ในรอบต่อไปดัน ทุนของเขาก็สูงขึ้นด้วย กำไรก็น้อยลงกว่าเมื่อไม่มีสภาวะเงินเพื่อ คนที่จะได้เปรียบอย่างแท้จริง กับเงินเพื่อก็คือ คนที่เป็นสาเหตุที่ทำให้เกิดเงินเพื่อนั่นเอง แต่ก็ไม่ได้เปรียบยืนยาวเป็น 10 ปี เช่น กลุ่มประเทศโอเปกร่วมกันขึ้นราคาน้ำมันเชื้อเพลิง ได้รับรายได้มาก จึงได้เปรียบประเทศอื่น แต่เป็นการได้เปรียบชั่วคราว ในขณะที่นำมันมีราคาสูงนั้น ก็ทำให้ ประเทศอื่นมีต้นทุน การผลิตสูงขึ้น ทำให้เกิดเงินเพื่อในประเทศอื่นเกือบทั่วโลก ประเทศกลุ่มโอเปกต้องซื้อสินค้า

ต่าง ๆ จำนวนมากจากประเทศอื่น ๆ ก็ต้องรับภาระเงินเพื่อที่ตนได้ก่อไว้ เช่นเดียวกันกับผู้อื่น ในที่สุดก็ไม่มีใครได้เปรียบอย่างแท้จริงจากสภาพภาวะเงินเพื่อ

คำจำกัดความของคำว่าเงินเพื่อ

คำว่าเงินเพื่อ ภาษาอังกฤษเรียกว่า inflation หมายถึง บวมออก พองออก มีความหมายถึงราคาสินค้าโดยทั่วไปแพงขึ้น การที่ภาษาไทยใช้คำว่า เงินเพื่อ มีความหมายไม่ตรงนัก เพราะไม่ได้มุ่งไปที่สินค้าหัวใจมีราคาแพง แต่む่งไปที่มีเงินมากmany ในตลาดจนเพื่อที่จึงการที่สินค้าหัวใจมีราคาแพงอาจมีเงินใช้จ่ายในตลาดน้อยกว่าเดิมก็ได้ การที่มีเงินมากจนเพื่อ ทำให้คนซื้อสินค้ามาก คือ มีอุปสงค์มาก อาจทำให้ราคาสินค้าสูงขึ้น ถ้าการผลิตเพิ่มขึ้น ไม่ทัน จะนั่นสาเหตุหนึ่งของสินค้าโดยทั่วไปราคาแพง คือ มีปริมาณเงินมากเกินไป แต่การที่ราคาสินค้าโดยทั่วไปมีราคาสูงขึ้น ไม่จำเป็นต้องเกิดจากมีเงินใช้จ่ายในตลาดมากก็ได้ เช่น เกิดจากต้นทุนการผลิตสูงขึ้น หรือ มีการรวมหัวกันผูกขาด ที่ทำให้ราคาสินค้าหัวใจไปสูงขึ้นได้

มีผู้ให้ความหมายของ "เงินเพื่อ" และ นิยมใช้กันต่อๆ มา คือ เงินเพื่อหมายถึง สภาพที่ระดับราคาสินค้าโดยทั่วไปสูงขึ้นเรื่อยๆ

พิจารณาความหมายให้รอบคอบ จะเห็นว่า สภาวะเงินเพื่อมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ

1. ราคาสินค้าสูงขึ้น
2. เป็นราคасินค้าโดยทั่วไปที่สูงขึ้น ไม่ใช้สินค้า 2-3 อย่าง และ
3. ราคานี้เรื่อยๆ

ถ้าถือตามคำจำกัดความนี้ การเกิดเงินเพื่อก็มีอยู่ตลอดเวลา ไม่ว่าปีใดเดือนใด และที่ใด รามักจะเห็นราคасินค้าโดยทั่วไปที่สูงขึ้นเรื่อยๆ ที่เป็นข้ออกเว้นมีน้อย แต่นักเศรษฐศาสตร์ไม่อยากให้หมายอย่างนั้น นักเศรษฐศาสตร์ต้องการกล่าวถึงสภาวะที่ราคاسินค้าโดยทั่วไปสูงขึ้นอย่างมากจนเห็นได้ชัด มีการบันถึงความเดือดร้อนกันทั่วไป แต่ก็พบปัญหาว่า ราคานี้สูงมากนั้น สูงเท่าใดจึงถือว่าสูงมาก บางคนกล่าวว่าราคасินค้าหัวใจไปสูงขึ้น 5% จึงถือว่าเกิดเงินเพื่อ ถ้าเข่นนั้นก็คงต้องถามต่อไปว่า ทำไมจึงต้องสูงขึ้น 5% ทำไมไม่วัดที่ 4.23% หรือ 6.21% ก็คงไม่มีใครตอบให้เหตุผลถึงค่าตัวเลขที่แน่นอนได้ เพราะไม่สามารถหามาตรฐานใหม่มาเป็นตัวที่ยืนได้ และ จะทำการบันมากบันน้อยของประชาชนเป็นตัววัด ก็วัดไม่ได้ว่า บันมากเพียงใดจึงถือว่าเดือดร้อนจากเงินเพื่อ

เมื่อหน่วยงานต่าง ๆ รายงานสภาพด้านนี้ค่าครองชีพ ก็กล่าวว่า สภาวะเงินเพื่อในรอบปีเป็นดังนี้ ซึ่งก็คือ ระดับราคาสินค้าโดยทั่วไปนั้นเอง ในที่สุดระดับราคาสินค้าที่เพิ่มขึ้น ก็คือ “เงินเพื่อ” นั้นเอง

ตอนที่ 3 การค้าระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป

ความเป็นมาของสหภาพยุโรป

การก่อตั้งสหภาพยุโรปมีประวัติความเป็นมาดังนี้ (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ 2542 : 1-2)

สนธิสัญญาโรม (Treaty of Rome) ตามสนธิสัญญาโรมกำหนดให้สหภาพยุโรปใช้นโยบายภาษีศุลกากรและนโยบายการค้ากับประเทศนอกรัฐเป็นนโยบายเดียวกัน นอกจากนั้น ตามสนธิสัญญาดังกล่าวบังได้กล่าวถึงการขยายสมาชิกภาพของสหภาพยุโรป โดยสหภาพยุโรปยินดีให้ทุกประเทศในทวีปยุโรปเข้ามายังเป็นสมาชิกได้ ถ้าสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้รวมทั้งมีการกำหนดความสัมพันธ์กับประเทศต่างๆ ที่เคยเป็นอาณาจิตรของสหภาพยุโรป

ในปี 1992 (พ.ศ. 2535) ได้มีการปรับปรุงแก้ไขสนธิสัญญาโรมโดย ออกกฎหมาย Single European Act เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องของสนธิสัญญาฯ ที่เกี่ยวกับความสัมพันธ์กับประเทศอื่น ๆ ซึ่งไม่เคยเป็นอาณาจิตรของสหภาพยุโรปมา ก่อนและยังได้ขยายไปถึงความร่วมมือทางด้านสังคม การเมือง และความมั่นคงกับประเทศต่างๆ ด้วย

สหภาพศุลกากร ในปี 1962 (พ.ศ. 2505) ประเทศที่เป็นสมาชิกของประชาคมเศรษฐกิจยุโรป 6 ประเทศในขณะนั้น ได้นำระบบภาษีศุลกากรระบบเดียว (Common Customs) Tariff : CCT มาใช้กับสมาชิกทุกประเทศซึ่งถูกยกยศเป็นสหภาพศุลกากร กล่าวคือสมาชิกทุกประเทศจะใช้อัตราภาษีศุลกากรกับสินค้านำเข้าจากประเทศที่สามอัตราเดียวกันในสินค้านิดเดียวกัน รวมถึงการกำหนดค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ด้วย และหากจะมีการแก้ไขอัตราภาษีศุลกากรของสินค้ารายการใดจะต้องได้รับความเห็นชอบจากประเทศสมาชิกทั้งหมด และในปี 1969 (พ.ศ. 2512) ประเทศสมาชิกได้ยกเลิกมาตรการกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกันทั้งหมด

กลไกการค้าของสหภาพยุโรป

การกำหนดอัตราภาษีศุลกากร ตารางภาษีของสหภาพยุโรปแบ่งเป็น 2 ลักษณะ ลักษณะแรกเป็นอัตราภาษีที่เรียกว่า Autonomous Duties ลักษณะที่ 2 เรียกว่า Conventional

Duties ส่วนที่เป็น Autonomous Duties เป็นอัตราภาษีที่มาจากการค่าเฉลี่ยของภาษีของประเทศสมาชิกที่ก่อตั้งเป็นประชาคมเศรษฐกิจยุโรป ตั้งแต่เริ่มแรก 6 ประเทศ อย่างไรก็ตามนับตั้งแต่ก่อตั้งเป็นประชาคมเศรษฐกิจยุโรปแล้ว ได้มีการเจรจาลดภาษีภายใต้เกตต์ʰลารอบภาษีที่ลดลงจะเป็นอัตราที่เรียกว่า เก็บจริงหรือที่เรียกว่า Conventional Duties แต่ในบางกรณีที่อัตราภาษีภายใต้ Autonomous Duties ต่ำกว่า Convention Duties ก็จะใช้อัตราตาม Autonomous Duties

ตารางที่ 5 เครื่องชี้วัดเศรษฐกิจสำคัญของประเทศไทย

รายการ	หน่วย	2532	2533	2534	2535	2536	2537	2538	2539	2540	2541	2542
GDP	พันล้านบาท	1,856	2,182	2,509	2,831	3,170	3,631	4,189	4,608	4,727	4,635	4,688
อัตราการขยายตัวของ GDP	ร้อยละ	12.2	11.2	8.6	8.1	8.4	9.0	8.9	5.9	-1.7	-10.2	1.4
GNP	พันล้านบาท	1,833	2,156	2,469	2,767	3,108	3,578	4,117	4,506	4,605	4,471	4,529
อัตราการขยายตัวของ GNP	ร้อยละ	12.6	11.2	8.4	7.2	8.7	9.5	8.9	5.4	-1.9	-10.8	1.8
อัตราเงินเฟ้อ	ร้อยละ	5.4	6.0	5.7	4.1	3.3	5.0	5.8	5.9	5.6	8.10	0.30
อัตราแลกเปลี่ยน	บาท/USS	25.18	25.23	25.52	25.40	25.32	25.15	24.92	25.34	31.37	41.37	37.84
อัตราการร่วงลง	ร้อยละ	1.4	2.2	2.7	1.4	1.5	1.3	1.1	1.1	0.9	3.4	3.0
อัตราดอกเบี้ย	%	9.54	11.67	11.00	10.08	9.17	10.33	10.50	11.50	12.50	9.00	8.50
ผลการค้า (ไทย-สหภาพโซเวียต)	ล้านบาท	2,466.1	-4,492.9	6,538.2	5,386.7	-31,209.0	-28,237.4	-69,205.3	-51,232.8	21,914.8	179,372.9	148,971.5

หมาย : ชนิดการแห่งประเทศไทย

ตารางที่ 6 มูลค่าการค้าระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป ปี พ.ศ. 2532 - 2542

มูลค่า : ล้านบาท

ปี	มูลค่าการค้า	ส่งออก	นำเข้า
2532	205,965.3	104,215.7	101,749.6
2533	271,578.5	133,542.8	138,035.7
2534	308,636.8	157,587.5	151,049.3
2535	332,980.1	169,183.4	163,796.7
2536	358,612.2	163,701.6	194,910.6
2537	383,778.2	177,770.4	206,007.8
2538	493,612.1	212,203.4	281,408.7
2539	501,046.2	224,906.7	276,139.5
2540	558,859.4	290,387.1	268,472.3
2541	622,940.5	401,156.7	221,783.8
2542	594,982.1	371,976.8	223,005.3

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจการค้า กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ โดยความร่วมมือจากกรมศุลกากร

บัญชี	รุ่น	ผู้นำเข้า/ผู้ผลิต	ทุน	วัสดุคงคลัง	คงเหลือคงคลัง	ยอดขาย	สิ้นทรัพย์คงคลัง
2532	662,678.8	60,349.9	238,266.7	249,600.4	45,042.3	42,309.4	27,110.1
2533	852,981.5	79,153.8	330,893.8	304,131.5	59,874.4	59,100.9	19,827.1
2534	959,408.0	88,679.3	379,193.3	351,410.4	67,176.9	51,489.7	21,458.4
2535	1,033,244.7	84,734.9	418,035.6	360,408.7	82,286.3	63,249.5	24,529.7
2536	1,170,846.4	87,519.0	493,535.6	380,480.0	91,652.4	88,884.4	28,775.0
2537	1,369,260.4	93,136.2	603,381.1	435,732.1	115,143.5	102,354.9	19,509.6
2538	1,763,591.3	119,077.0	787,782.3	561,190.6	142,540.4	131,343.0	21,658.0
2539	1,832,825.2	160,587.8	832,156.6	530,144.9	151,047.9	123,255.1	35,632.9
2540	1,924,263.1	178,285.3	925,832.2	552,466.5	160,748.5	67,319.5	39,611.1
2541	1,774,066.4	142,117.3	886,530.2	535,801.2	154,526.2	18,896.4	36,195.1
2542	1,907,390.6	183,433.5	901,567.5	574,307.2	159,713.0	50,443.4	37,926.0

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจการค้า กรมศรีษะภักดิ์ ตามที่มีเจ้ากรรมสุคาการ

ตารางที่ 8 โครงสร้างถังก้าออยของประเทศไทย ปี 2532 - 2542

ปี	รวม	ต้มต้า	บุคลากรรวม	การแพทย์	บุคลากรรวม	ต้มต้า	ต้มต้าเบ็ด เรือเพลิง	ต้มต้าอื่นๆ	บ้านบาน			บ้านบาน
									รวม	แพทย์รวม	บุคลากรรวม	บุคลากรรวม
2532	516,315.0	147,293.3	66,575.9	287,486.2	9,804.8	5,154.8	27.9	18.6	25.8	33.6	14.7	84.6
2533	589,812.6	132,836.9	73,521.2	366,735.7	9,760.7	6,958.1	14.2	9.8	10.4	27.6	-	0.4
2534	725,448.8	152,204.0	84,115.9	469,599.2	10,866.6	8,663.1	23.0	14.6	14.4	28.0	11.3	24.5
2535	824,643.3	170,935.9	91,325.5	541,901.6	11,899.3	8,581.0	13.7	12.3	8.6	15.4	9.5	- 0.9
2536	940,862.6	165,026.4	89,025.8	659,311.6	13,493.8	14,005.0	14.1	-	3.5	2.5	21.7	13.4
2537	1,137,601.6	196,005.2	107,465.2	813,811.4	12,498.0	7,821.8	20.9	18.8	20.7	23.4	-	7.4 - 44.1
2538	1,406,310.1	231,416.7	132,131.9	1,016,456.5	14,325.6	11,979.4	23.6	18.1	23.0	24.9	14.6	53.2
2539	1,411,039.3	230,658.8	142,029.7	993,958.5	28,269.5	16,122.8	0.3	-	0.3	7.5	-	2.2 97.3
2540	1,806,682.0	257,562.2	170,500.3	1,280,042.0	50,543.6	48,033.9	28.0	11.7	20.0	28.8	78.8	197.9
2541	2,248,089.4	304,424.5	202,596.6	1,624,659.6	44,356.9	72,051.8	24.4	18.2	18.8	26.9	- 12.2	50.0
2542	2,215,179.9	266,646.5	204,609.0	1,632,596.5	47,956.6	63,371.3	- 1.5	-	12.4	1.0	0.5	8.1 - 12.0

ผู้ตรวจราชการเขตฯ : ร้อยตรี

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศกรมธนกิจการฯ กรมศรमธนกิจการพัฒนา โศภคามร่วมมือจากกรมศุลกากร

ปี	รวม	แพทย์รวม	บุคลากรรวม	ต้มต้า	ต้มต้าเบ็ด เรือเพลิง	ต้มต้าอื่นๆ	รวม	แพทย์รวม	บุคลากรรวม	บุคลากรรวม	ต้มต้าอื่นๆ	รวม
2532	516,315.0	147,293.3	66,575.9	287,486.2	9,804.8	5,154.8	27.9	18.6	25.8	33.6	14.7	84.6
2533	589,812.6	132,836.9	73,521.2	366,735.7	9,760.7	6,958.1	14.2	-	9.8	10.4	27.6	- 0.4
2534	725,448.8	152,204.0	84,115.9	469,599.2	10,866.6	8,663.1	23.0	14.6	14.4	28.0	11.3	24.5
2535	824,643.3	170,935.9	91,325.5	541,901.6	11,899.3	8,581.0	13.7	12.3	8.6	15.4	9.5	- 0.9
2536	940,862.6	165,026.4	89,025.8	659,311.6	13,493.8	14,005.0	14.1	-	3.5	-	21.7	13.4
2537	1,137,601.6	196,005.2	107,465.2	813,811.4	12,498.0	7,821.8	20.9	18.8	20.7	23.4	-	7.4 - 44.1
2538	1,406,310.1	231,416.7	132,131.9	1,016,456.5	14,325.6	11,979.4	23.6	18.1	23.0	24.9	14.6	53.2
2539	1,411,039.3	230,658.8	142,029.7	993,958.5	28,269.5	16,122.8	0.3	-	0.3	7.5	-	2.2 97.3
2540	1,806,682.0	257,562.2	170,500.3	1,280,042.0	50,543.6	48,033.9	28.0	11.7	20.0	28.8	78.8	197.9
2541	2,248,089.4	304,424.5	202,596.6	1,624,659.6	44,356.9	72,051.8	24.4	18.2	18.8	26.9	- 12.2	50.0
2542	2,215,179.9	266,646.5	204,609.0	1,632,596.5	47,956.6	63,371.3	- 1.5	-	12.4	1.0	0.5	8.1 - 12.0

ตารางที่ 9 โครงสร้างสินทรัพย์ของไทยกับสหภาพญี่ปุ่น

รายการ	2538	2539	2540	2541	2542	มูลค่า : ล้านบาท		อัตรากำไรขั้นต้น : %					
						2539	2540						
นำเข้าหงส์รุ้ง	281,408.7	276,139.5	268,472.3	221,783.8	223,005.3	-	1.9	-	2.8	-	17.4	0.6	
สินค้าเบ็ดเตล็ด	1,112.3	1,744.5	1,291.2	1,183.8	1,685.4	56.8	-	26.0	-	8.3	42.4		
สินค้าทุน	158,476.2	153,170.5	153,525.8	123,336.7	122,031.1	-	3.3	0.2	-	19.7	-	1.1	
สินค้าวัสดุคงเหลือสีสำเร็จรูป	66,305.1	65,142.3	63,699.4	56,567.6	61,217.0	-	1.8	-	2.2	-	11.2	8.2	
สินค้าญี่ปุ่นบริโภค	30,404.9	32,949.7	35,199.3	31,972.5	31,471.5	8.4	-	6.8	-	9.2	-	1.6	
ยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง	22,281.5	20,449.7	9,832.5	4,223.0	3,553.3	-	8.2	-	51.9	-	57.1	-	15.9
สินค้าอื่นๆ	2,828.6	2,682.7	4,924.0	4,500.2	3,047.0	-	5.2	83.5	-	8.6	-	32.3	

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจการค้า โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตารางที่ 10 โครงการติดตั้งถังกักของช่องไฟฟ้าสำหรับพูบุรี

รายการ		2538	2539	2540	2541	2542	2539	2540	2541	2542
จำนวน							จำนวน			
สินค้าอิเล็กทรอนิกส์	212,203.4	224,906.7	290,387.1	401,156.7	371,968.5	6.0	29.1	38.1	-	7.3
สินค้าเกษตรกรรม	29,952.5	31,391.4	34,870.0	43,298.3	38,182.2	4.8	11.1	24.2	-	11.8
สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	19,495.0	20,538.2	22,806.3	29,204.3	29,057.0	5.4	11.0	28.1	-	0.5
สินค้าอุตสาหกรรม	158,981.2	168,763.7	226,104.0	322,893.9	300,737.7	6.2	34.0	42.8	-	6.9
สินค้าแปรและซื้อเพิ่ม	883.9	765.5	1,037.8	1,757.7	1,051.5	-	13.4	35.6	69.4	-
สินค้าอื่นๆ	2,890.8	3,447.9	5,569.0	4,002.5	2,940.0	19.3	61.5	-	28.1	-
										26.5

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศและนวัตกรรมการค้า กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์

ตารางที่ 11 ต้นค่าออมสำหรับ 10 รายการแรกของไทยกับสหภาพพยุโรป

		อัตราการขยายตัว : ร้อยละ											
		มูลค่า : ล้านบาท											
รายการ	จำนวน	2538	2539	2540	2541	2542	2539	2540	2541	2542			
โครงสร้างคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์และฯ ลีสซ์ผู้ผลิตเว็บไซต์	26,027.5	31,821.9	39,091.0	62,923.4	58,317.3	22.3	22.8	61.0	-	7.3			
บานานาฟาร์ม อุปกรณ์และส่วนประกอบ แม่วงจู ไฟฟ้า	17,673.9	8,022.0	13,109.9	19,622.0	22,052.4	-	4.0	63.4	49.7	12.4			
อัญมณีและเครื่องประดับ รองเท้าและชั้นส่วน	5,477.4	16,966.5	21,556.5	26,527.1	25,740.0	24.8	27.1	23.1	-	3.0			
เครื่องปรับอากาศและส่วนประกอบ ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ผลไม้กรอบปั่นเย็นและเบรรี่	14,162.6	4,361.7	4,745.0	7,578.3	11,946.2	-	3.1	8.8	59.7	57.6			
ผลิตภัณฑ์อาหารและส่วนประกอบ ผ้าห่มและผ้าห่มส่วนตัว	9,653.3	13,718.4	14,873.5	16,730.6	17,135.6	-	5.6	8.4	12.5	2.4			
รวมสิ่งที่ 10 รายการ อั่นๆ	21,045	9,116.5	11,731.1	14,847.4	12,692.1	107.3	28.7	26.6	-	14.5			
รวมสิ่งที่ 10 รายการ อั่นๆ	100,629.9	111,151.0	141,289.0	197,335.3	199,388.2	11.7	27.1	39.7	1.0				
มูลค่ารวม	212,203.4	224,906.7	290,387.1	401,156.7	371,968.5	6.0	29.1	38.1	-	7.3			

หมายเหตุ : ศูนย์การสนับสนุนเศรษฐกิจการค้า โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตารางที่ 12 ศินค้าเข้าสำหรับ 10 รายการแรกของ ไทยกับสหภาพญี่ปุ่น

รายการ	2538	2539	2540	2541	2542	มูลค่า : ล้านบาท		อัตราการขยายตัว : % ของเดือน
						2539	2540	
เครื่องจักร ใช้ในอุตสาหกรรม	72,676.0	78,510.5	67,108.9	39,857.4	26,556.4	8.0	-14.5	-40.6 - 33.4
เครื่องจักร อิเล็กทรอนิกส์	25,568.4	23,365.4	24,963.9	23,054.2	22,996.3	-	8.6	6.8 - 7.6 - 0.3
เครื่องจักร ไฟฟ้าและส่วนประกอบ	27,940.3	32,057.7	37,834.1	35,406.6	24,836.7	14.7	18.0	-6.4 - 29.9
แมงวานชร ไฟฟ้า	6,912.3	8,035.7	12,899.9	15,176.9	15,119.2	16.3	60.5	17.7 - 0.4
เครื่องเพชรพลอย อัญมณี เงินแท่งฯ	11,121.1	9,566.9	7,773.9	7,938.1	9,216.1	-	14.0	-18.7 2.1 16.1
ผลิตภัณฑ์เวชกรรมและสารเคมี	5,340.8	5,972.4	7,291.7	6,246.2	8,000.6	11.8	22.1	-14.3 28.1
ผลิตภัณฑ์และเสื้อผ้า	9,889.3	5,868.4	4,379.4	5,260.1	-	-	40.7	-25.4 20.1
เครื่องคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์แม่เหล็ก	4,154.9	4,428.3	3,519.0	2,629.5	6,443.4	6.6	-20.5	-25.3 145.0
เครื่องมือเครื่องใช้กิจกรรมทางศาสนาฯ	6,736.9	7,836.4	7,353.7	5,010.0	-	-	16.3	-6.2 - 31.9
ผลิตภัณฑ์โลหะ	6,719.9	6,832.3	9,165.9	6,375.7	5,241.8	1.7	34.2	-30.4 - 17.8
รวมสินค้า 10 รายการ	160,433.7	185,395.4	184,262.0	148,417.6	128,680.7	36.5	-6.0	-19.5 - 13.3
อื่นๆ	100,204.1	90,744.0	84,210.3	73,366.2	94,324.7	3.2	-7.2	-12.9 28.6
มูลค่ารวม	260,637.8	276,139.5	268,472.3	221,783.8	223,005.3	39.7	-2.8	-17.4 0.6

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจการค้า โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตอนที่ 4 มูลค่าการค้าระหว่างไทยกับประเทศสมาชิกของสหภาพยูโรปแต่ละประเทศ

สหภาพยูโรป ในปัจจุบัน (2543) จะประกอบด้วยสมาชิกทั้งหมด 15 ประเทศ ดังนี้ ออสเตรีย เบลเยียม เดนมาร์ก พินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ ไอร์แลนด์ อิตาลี ลักเซมเบอร์ก เนเธอร์แลนด์ โปรตุเกส สเปน สวีเดน สาธารณรัฐอียิปต์ แต่ละประเทศต่างก็มี การนำเข้าและส่งออกสินค้ากับประเทศไทยแตกต่างกันตามแต่สินค้าในแต่ละหมวดดังจะกล่าว ในรายละเอียดต่อไปนี้

การค้าของประเทศไทยกับสเปน (ดูตารางที่ 13) ประเทศไทยมีการนำเข้าและส่งออกสินค้าทุกหมวดที่สำคัญของไทย โดยประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการนำเข้าสินค้าอื่น ๆ จากประเทศไทยมีมูลค่ามากเป็นอันดับที่ 7 ของการเรียงลำดับ 10 ประเทศแรกของไทย (สูญเสียสติ๊กิ้ง พานิชย์ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ 2543 : 1) ไทยได้คุณค่าที่เกินคุณค่าสเปนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตลอดระยะเวลาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539 เป็นต้นมา

การค้าของประเทศไทยกับโปรตุเกส (ดูตารางที่ 14) ไทยนำเข้าสินค้าจาก โปรตุเกส หลายหมวดสินค้า ยกเว้นหมวดสินค้าเชื้อเพลิง และไทยส่งสินค้าออกไป โปรตุเกส แทนจะทุกหมวดสินค้าที่สำคัญ เช่นเดียวกัน ประเทศไทยได้คุณค่าที่เกินคุณค่าสเปนเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2539

การค้าของประเทศไทยกับฝรั่งเศส (ดูตารางที่ 15) ประเทศไทยนำเข้าสินค้าทุกหมวดที่สำคัญจากประเทศไทยฝรั่งเศส โดยเฉพาะหมวดสินค้าทุนนิยมค่าสูงเป็นอันดับแรก รองลงมาคือ หมวดสินค้าวัสดุคุณภาพและกึ่งสำเร็จรูป ในขณะเดียวกันประเทศไทยส่งออกหมวดสินค้าอุตสาหกรรมไปฝรั่งเศสสูงเป็นอันดับแรก อย่างไรก็ตามคุณค่าการค้าระหว่างไทยกับฝรั่งเศส บางปีก็ขาดดุล บางปีก็เกินดุล

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับกรีซ (ตารางที่ 16) ประเทศไทยนำเข้าสินค้าเกือบทุกหมวด ยกเว้นหมวดยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่งจากประเทศไทยกรีซ ไทยนำเข้าสินค้าวัสดุคุณภาพและกึ่งสำเร็จรูปมากเป็นอันดับหนึ่ง และไทยส่งสินค้าออกไปประเทศไทยกรีซ ยกเว้นหมวดสินค้าแร่และเชื้อเพลิง ในขณะที่สินค้าออกหมวดสินค้าอุตสาหกรรมมีมูลค่าสูงที่สุด ประเทศไทยได้คุณค่าการค้าเกินคุณค่าเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตลอดมา

ตารางที่ 13 มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับสเปน

หน่วย : ล้านเหรียญสหราช ฯ

อัตราการขยายตัว : ร้อยละ

รายการ	2539	2540	2541	2542	2540	2541	2542
นำเข้าทั้งสิ้น	338.2	274.8	130.8	139.6	-18.8	-52.4	6.7
สินค้าเชื้อเพลิง	12.0	1.2	0.7	0.8	-89.9	-43.6	11.5
สินค้าทุน	113.4	129.9	58.3	69.7	14.6	-55.1	19.5
สินค้าวัสดุคิมและกิ่งสำเร็จรูป	135.3	101.5	50.7	44.0	-25.0	-50.0	-13.1
สินค้าอุปโภคบริโภค	27.5	26.8	19.9	21.8	-2.7	-25.6	9.4
ยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง	22.5	14.7	0.4	1.3	-34.9	-97.1	210.7
สินค้าอื่น ๆ	27.5	0.8	0.8	2.0	-97.2	1.9	149.1
สินค้าออกสำคัญทั้งสิ้น	419.0	423.9	422.8	558.4	1.2	-0.3	32.1
สินค้าเกษตรกรรม	116.1	95.3	68.8	87.6	-17.9	-27.9	27.4
สินค้าอุดสาหกรรมการเกษตร	46.1	45.3	41.2	56.3	-1.6	-9.1	36.5
สินค้าอุดสาหกรรม	248.7	281.9	312.1	412.0	13.3	10.7	32.0
สินค้าแร่และเชื้อเพลิง	1.0	0.0	0.0	1.3	-100.0	0.0	0.0
สินค้าอื่น ๆ	7.1	1.4	0.7	1.2	-80.4	-46.3	66.4
ดุลการค้า	80.8	149.1	292.0	418.8			

ที่มา : ศูนย์สถิติการพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตารางที่ 14 มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับโปรตุเกส

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐฯ

อัตราการขยายตัว : ร้อยละ

รายการ	2539	2540	2541	2542	2540	2541	2542
นำเข้าทั้งสิ้น	24.1	24.8	17.7	33.5	3.1	-28.9	89.8
สินค้าเชื้อเพลิง	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
สินค้าทุน	3.3	9.8	5.3	9.9	201.4	-46.5	87.8
สินค้าวัสดุคงเหลือและกึ่งสำเร็จรูป	18.0	10.7	8.8	18.0	-40.9	-17.4	104.5
สินค้าอุปโภคบริโภค	2.8	4.2	2.2	3.2	53.2	-48.0	47.7
ยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง	0.0	0.0	1.3	2.0	0.0	0.0	54.6
สินค้าอื่น ๆ	0.0	0.1	0.1	0.3	409.1	-31.6	418.5
สินค้าออกสำคัญทั้งสิ้น	102.5	118.6	124.4	146.6	15.6	4.9	17.9
สินค้าเกษตรกรรม	28.4	21.7	8.6	7.7	-23.7	-60.4	-10.9
สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	10.0	8.2	5.7	8.0	-18.3	-30.3	40.1
สินค้าอุตสาหกรรม	63.8	88.6	109.8	130.4	38.8	23.9	18.8
สินค้าแร่และเชื้อเพลิง	0.2	0.0	0.0	0.1	-100.0	0.0	0.0
สินค้าอื่น ๆ	0.1	0.1	0.3	0.5	-7.9	219.3	90.5
คุณภาพค้า	78.4	93.8	106.7	113.1			

ที่มา : ศูนย์สถิติการพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตารางที่ 15 มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับฝรั่งเศส

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐฯ

อัตราการขยายตัว : ร้อยละ

รายการ	2539	2540	2541	2542	2540	2541	2542
นำเข้าทั้งสิ้น	1141.3	852.2	832.6	1314.8	-25.3	-2.3	57.9
สินค้าเชื้อเพลิง	8.4	7.1	6.7	9.2	-16.3	-5.3	37.4
สินค้าทุน	610.5	415.7	521.4	939.5	-31.9	25.4	80.2
สินค้าวัสดุคิบและกึ่งสำเร็จรูป	265.1	207.1	180.7	228.3	-21.9	-12.7	26.3
สินค้าอุปโภคบริโภค	223.7	197.4	108.9	124.1	-11.7	-44.9	14.0
ยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง	22.4	13.0	4.6	6.0	-41.9	-64.7	31.1
สินค้าอื่น ๆ	11.2	11.9	10.3	7.7	6.2	-13.3	-25.4
สินค้าออกสำคัญทั้งสิ้น	996.7	932.6	881.2	831.8	-6.4	-5.5	-5.6
สินค้าเกษตรกรรม	194.2	157.9	125.3	97.0	-18.7	-20.6	-22.6
สินค้าอุดสาหกรรมการเกษตร	89.3	79.5	61.6	73.8	-11.0	-22.5	19.7
สินค้าอุดสาหกรรม	676.9	678.1	684.8	649.8	0.2	1.0	-5.1
สินค้าแร่และเชื้อเพลิง	8.7	0.0	1.4	1.8	-100.0	0.0	31.1
สินค้าอื่น ๆ	27.6	17.2	8.2	9.5	-37.8	-52.5	16.1
ดุลการค้า		-144.6	80.4	48.6	-483.0		

ที่มา : ศูนย์สถิติการพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตารางที่ 16 มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับกรีซ

รายการ	หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐฯ				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ		
	2539	2540	2541	2542	2540	2541	2542
นำเข้าทั้งสิ้น	34.0	15.2	9.0	7.6	-55.2	-41.1	-15.4
สินค้าเชื้อเพลิง	0.0	1.3	0.0	0.0	0.0	-100.0	0.0
สินค้าทุน	12.2	1.3	1.6	2.2	-89.6	25.7	37.7
สินค้าวัตถุดินและกิ่งสำเร็จรูป	21.3	11.8	7.0	4.9	-44.8	-40.4	-30.5
สินค้าอุปโภคบริโภค	0.4	0.8	0.2	0.3	110.0	-79.3	110.7
ยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
สินค้าอื่น ๆ	0.1	0.1	0.2	0.2	-27.0	135.2	-9.3
สินค้าออกสำคัญทั้งสิ้น	74.9	98.6	97.8	134.8	31.5	-0.8	37.8
สินค้าเกษตรกรรม	2.1	1.3	0.9	1.0	-38.9	-34.2	11.9
สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	9.0	9.0	9.5	10.5	-0.2	5.4	10.8
สินค้าอุตสาหกรรม	63.6	88.2	87.4	123.1	38.6	-0.9	40.9
สินค้าแร่และเชื้อเพลิง	0.0	0.0	0.0	0.0	-65.8	-100.0	0.0
สินค้าอื่น ๆ	0.2	0.1	0.1	0.2	-43.5	-14.0	130.1
คุณภาพ	40.9	83.4	88.8	127.2			

ที่มา : ศูนย์สถิติการพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับเยอรมนี (ตารางที่ 17) ประเทศเยอรมันนีนับเป็นประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปที่เป็นคู่ค้าที่สำคัญที่สุดกับประเทศไทย ตลอดเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยจะขาดดุลการค้ากับเยอรมันนีตลอด สินค้านำเข้าที่สำคัญเป็นอันดับหนึ่งจากประเทศเยอรมันนีคือหมวดสินค้าทุน และสินค้าที่ประเทศไทยส่งออกไปประเทศเยอรมันนีที่มากเป็นอันดับหนึ่งคือหมวดสินค้าอุตสาหกรรม

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับไออร์แลนด์ (ตารางที่ 18) ประเทศไทยนำเข้าสินค้าจากประเทศไออร์แลนด์หมวดต่าง ๆ ดังนี้ หมวดสินค้าทุน หมวดสินค้าวัตถุคุณภาพและกึ่งสำเร็จรูป หมวดสินค้าอุปโภคบริโภค และหมวดสินค้าอื่น ๆ และประเทศไออร์แลนด์นำเข้าสินค้าหมวดที่สำคัญ ๆ ยกเว้นหมวดสินค้าแร่และเชื้อเพลิง ประเทศไทยได้ดุลการค้าเกินดุลตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษา

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับอิตาลี (ตารางที่ 19) อิตาลีนับได้ว่าเป็นประเทศในกลุ่มสมาชิกสหภาพยุโรปอีกประเทศหนึ่งที่เป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทย ไทยนำเข้าสินค้าจากอิตาลีทุกหมวดที่สำคัญ ไทยส่งออกสินค้าที่สำคัญหลายหมวดยกเว้นหมวดสินค้าแร่และเชื้อเพลิง ประเทศไทยเคยขาดดุลการค้ากับอิตาลี แต่ภายหลังค่าเงินบาทลดลง ประเทศไทยก็ได้ดุลการค้าเกินดุลกับประเทศไทยอิตาลี

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับลักเซมเบร็ก (ตารางที่ 20) ประเทศไทยนำเข้าสินค้าเกือบทุกหมวด ยกเว้นหมวดสินค้าเชื้อเพลิงจากประเทศลักเซมเบร็ก ไทยส่งสินค้าออกไปประเทศลักเซมเบร็ก ยกเว้นหมวดสินค้าแร่และเชื้อเพลิง ประเทศไทยเคยขาดดุลการค้า และภายหลังค่าเงินบาทลดลงประเทศไทยก็ได้ดุลการค้าเกินดุลเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับสวีเดน (ตารางที่ 21) ประเทศสวีเดนก็เป็นประเทศสมาชิกสหภาพยุโรปอีกประเทศหนึ่งที่เป็นคู่ค้าที่สำคัญกับประเทศไทย ตลอดเวลาที่ผ่านมาประเทศไทยจะขาดดุลการค้ากับสวีเดนตลอด สินค้านำเข้าที่สำคัญเป็นอันดับหนึ่งจากประเทศสวีเดนคือหมวดสินค้าทุน และสินค้าที่ประเทศไทยส่งออกไปประเทศสวีเดนมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ หมวดสินค้าอุตสาหกรรม

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับสหราชอาณาจักร (ตารางที่ 22) เช่นเดียวกับสหราชอาณาจักรถือเป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญอีกประเทศหนึ่งในกลุ่มสมาชิกสหภาพยุโรป ประเทศไทยได้ดุลการค้าเกินดุลตลอดระยะเวลาที่ทำการศึกษา

ตารางที่ 17 มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับเยอรมนี

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐฯ

อัตราการขยายตัว : ร้อยละ

รายการ	2539	2540	2541	2542	2540	2541	2542
นำเข้าทั้งสิ้น	3650.6	3004.0	1803.3	1575.4	-17.7	-40.0	-12.6
สินค้าเชื้อเพลิง	16.5	16.5	11.5	12.8	0.1	-30.4	11.5
สินค้าทุน	2161.8	1955.4	1056.7	857.8	-9.5	-46.0	-18.8
สินค้าวัสดุคิบและกึ่งสำเร็จรูป	646.3	554.1	383.1	407.9	-14.3	-30.9	6.5
สินค้าอุปโภคบริโภค	271.7	230.9	243.9	209.8	-15.0	5.6	-14.0
ยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง	533.0	195.6	65.7	57.7	-63.3	-66.4	-12.2
สินค้าอื่น ๆ	21.4	51.4	42.3	29.4	140.5	-17.7	-30.6
สินค้าออกสำคัญทั้งสิ้น	1618.4	1445.3	1556.4	1459.6	-10.7	7.7	-6.2
สินค้าเกษตรกรรม	124.0	133.3	156.5	133.2	7.5	17.4	-14.9
สินค้าอุดสาหกรรมการเกษตร	172.7	148.3	152.9	152.2	-14.1	3.1	-0.5
สินค้าอุดสาหกรรม	1295.6	1136.6	1221.2	1149.3	-12.3	7.4	-5.9
สินค้าแร่และเชื้อเพลิง	7.0	9.5	8.2	5.4	35.4	-13.6	-34.9
สินค้าอื่น ๆ	19.1	17.5	17.5	19.5	-8.3	-0.1	11.7

ดุลการค้า

-2032.2 -1558.7 -246.9 -115.8

ที่มา : ศูนย์สถิติการพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตารางที่ 18 มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับไออร์แลนด์

รายการ	หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐฯ				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ		
	2539	2540	2541	2542	2540	2541	2542
นำเข้าทั้งสิ้น	115.2	93.8	78.2	78.9	-18.6	-16.7	0.9
สินค้าเชือเพลิง	0.0	0.0	0.0	0.0	-100.0	0.0	0.0
สินค้าทุน	37.1	19.8	14.6	26.5	-46.5	-26.4	81.9
สินค้าวัสดุคืนและกึ่งสำเร็จรูป	12.6	18.1	12.5	11.3	43.0	-30.6	-10.1
สินค้าอุปโภคบริโภค	65.4	55.6	50.3	38.9	-14.9	-9.6	-22.7
ยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง	0.0	0.0	0.0	0.0	41.6	276.9	-79.5
สินค้าอื่น ๆ	0.1	0.3	0.7	2.2	154.9	152.8	202.0
สินค้าออกสำคัญทั้งสิ้น	167.0	204.7	186.4	170.2	22.6	-9.0	-8.7
สินค้าเกษตรกรรม	2.2	0.8	1.3	1.6	-63.1	52.4	24.4
สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	1.4	1.0	1.9	1.9	-32.3	101.8	-0.5
สินค้าอุตสาหกรรม	163.3	191.7	182.8	166.4	17.4	-4.7	-8.9
สินค้าแร่และเชือเพลิง	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
สินค้าอื่น ๆ	0.1	11.2	0.4	0.3	14392.6	-96.3	-37.5
ดุลการค้า	51.8	110.9	108.2	91.3			

ที่มา : ศูนย์สถิติการพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตารางที่ 19 มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับอิตาลี

รายการ	หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐฯ				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ		
	2539	2540	2541	2542	2540	2541	2542
นำเข้าทั้งสิ้น	1303.0	887.3	419.9	402.9	-31.9	-52.7	-4.0
สินค้าเชื้อเพลิง	1.2	0.9	0.8	1.3	-21.6	-11.7	62.9
สินค้าทุน	924.5	586.7	247.6	214.4	-36.5	-57.8	-13.4
สินค้าวัสดุคงและกึ่งสำเร็จรูป	233.1	178.0	96.9	117.6	-23.6	-45.5	21.3
สินค้าอุปโภคบริโภค	108.4	101.6	59.6	61.7	-6.2	-41.3	3.6
ยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง	29.4	10.1	4.5	2.9	-65.5	-55.9	-34.3
สินค้าอื่น ๆ	6.5	9.9	10.5	4.8	51.9	5.2	-53.8
สินค้าออกสำหรับทั้งสิ้น	573.2	620.5	702.2	711.5	8.2	13.2	1.3
สินค้าเกษตรกรรม	120.3	118.3	125.0	100.1	-1.7	5.7	-19.9
สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	60.9	57.4	57.4	57.0	-5.8	0.0	-0.6
สินค้าอุตสาหกรรม	380.8	432.0	509.6	540.7	13.5	18.0	6.1
สินค้าแร่และเชื้อเพลิง	0.0	0.0	0.0	0.0	-82.6	-66.2	2955.5
สินค้าอื่น ๆ	11.2	12.8	10.2	13.6	14.5	-20.6	33.7
ดุลการค้า		-729.8	-266.8	282.3	308.6		

ที่มา : ศูนย์สถิติการพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตารางที่ 20 มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับลักเซมเบร็ก

รายการ	หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐฯ				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ		
	2539	2540	2541	2542	2540	2541	2542
นำเข้าทั้งสิ้น	15.5	11.9	2.7	3.1	-23.1	-77.0	14.5
สินค้าเชือเพลิง	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	369.3
สินค้าทุน	10.8	5.4	1.8	1.9	-49.6	-67.3	8.7
สินค้าวัตถุคงและกึ่งสำเร็จรูป	3.9	5.8	0.7	0.4	49.7	-87.4	-48.2
สินค้าอุปโภคบริโภค	0.5	0.6	0.1	0.7	17.7	-78.4	500.8
ยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง	0.2	0.1	0.1	0.1	-65.8	20.0	88.7
สินค้าอื่น ๆ	0.1	0.0	0.0	0.0	-91.7	156.0	-242.5
สินค้าออกสำคัญทั้งสิ้น	1.7	3.9	3.1	7.1	131.3	-20.5	128.7
สินค้าเกษตรกรรม	0.5	0.0	0.0	0.0	-99.9	36.6	70.3
สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	0.1	0.1	0.1	0.1	-42.0	91.6	20.3
สินค้าอุตสาหกรรม	1.0	3.8	2.9	6.7	272.4	-22.8	129.3
สินค้าแร่และเชือเพลิง	0.0	0.0	0.0	0.0	39.4	-100.0	0.0
สินค้าอื่น ๆ	0.0	0.0	0.0	0.2	301.6	195.5	390.6
ดุลการค้า	-13.8	-8.0	0.4	4.0			

ที่มา : ศูนย์สถิติการพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตารางที่ 21 บัญชีการค้าของประเทศไทยกับสวีเดน

รายการ	หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐฯ				อัตราการขยายตัว : %		
	2539	2540	2541	2542	2540	2541	2542
นำเข้าทั้งสิ้น	597.0	522.5	214.1	259.8	-12.5	-59.0	21.3
สินค้าเชื้อเพลิง	1.7	0.6	0.4	1.6	-62.9	-34.0	282.0
สินค้าทุน	365.0	366.0	126.6	143.3	0.3	-65.4	13.2
สินค้าวัสดุคงเหลือสำเร็จรูป	99.7	73.3	53.5	77.2	-26.4	-27.0	44.2
สินค้าอุปโภคบริโภค	37.0	32.6	14.2	28.5	-11.8	-56.4	100.2
ยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง	86.8	39.6	12.6	6.3	-54.3	-68.2	-49.9
สินค้าอื่น ๆ	6.8	10.3	6.7	2.8	51.1	-34.9	-57.8
สินค้าออกสำคัญทั้งสิ้น	161.6	171.6	194.0	254.0	6.2	13.1	30.9
สินค้าเกษตรกรรม	10.2	13.7	13.8	8.7	34.8	0.1	-36.7
สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	22.9	22.4	21.5	21.7	-2.1	-4.1	0.9
สินค้าอุตสาหกรรม	126.7	132.8	157.1	222.4	4.8	18.3	41.5
สินค้าแร่และเชื้อเพลิง	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0	-100.0	0.0
สินค้าอื่น ๆ	1.8	2.6	1.6	1.2	42.2	-38.2	-23.9
ดุลการค้า	-435.4	-350.9	-20.1	-5.8			

ที่มา : ศูนย์สถิติการพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตารางที่ 22 มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับสหราชอาณาจักร

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐฯ

อัตราการขยายตัว : ร้อยละ

รายการ	2539	2540	2541	2542	2540	2541	2542
นำเข้าทั้งสิ้น	1589.9	1334.2	703.9	723.1	-16.1	-47.2	2.7
สินค้าเชื้อเพลิง	7.4	6.0	2.8	12.6	-18.7	-53.9	357.9
สินค้าทุน	759.0	624.3	313.4	238.2	-17.7	-49.8	-24.0
สินค้าวัสดุคงและกึ่งสำเร็จรูป	427.2	394.5	233.7	262.8	-7.7	-40.8	12.5
สินค้าอุปโภคบริโภค	305.4	268.1	137.0	186.2	-12.2	-48.9	35.9
ยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง	75.5	21.0	3.9	6.1	-72.1	-81.4	54.8
สินค้าอื่น ๆ	15.4	20.3	13.1	17.1	32.0	-35.5	30.7
สินค้าออกสำคัญทั้งสิ้น	1803.4	2061.0	2120.2	2089.7	14.3	2.9	-1.4
สินค้าเกษตรกรรม	120.2	113.3	136.5	135.6	-5.7	20.5	-0.6
สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	165.7	164.3	160.4	149.3	-0.8	-2.4	-6.9
สินค้าอุตสาหกรรม	1476.8	1735.2	1784.9	1781.2	17.5	2.9	-0.2
สินค้าแร่และเชื้อเพลิง	0.1	1.7	5.6	4.3	2161.2	220.5	-22.4
สินค้าอื่น ๆ	40.8	46.5	32.8	19.2	14.1	-29.4	-41.5

ดุลการค้า **213.5 726.8 1416.3 1366.6**

ที่มา : ศูนย์สถิติการพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับเบลเยี่ยม (ตารางที่ 23) เบลเยี่ยมนั้นได้ว่าเป็นประเทศในกลุ่มสมาชิกสหภาพยุโรปอีกประเทศหนึ่งที่เป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญของไทย ไทยนำเข้าสินค้าจากเบลเยี่ยมทุกหมวดที่สำคัญโดยเฉพาะสินค้านำเข้าในหมวดสินค้าวัตถุดิบ และกึ่งสำเร็จรูปที่มีมูลค่าสูงที่สุด ไทยส่งออกสินค้าที่สำคัญทุกหมวดไปประเทศเบลเยี่ยม ที่มีมูลค่าสูงที่สุดคือหมวดสินค้าอุตสาหกรรม ประเทศไทยได้คุ้มครองค้าเกินคุ้ลเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ กับประเทศเบลเยี่ยม

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับเนเธอร์แลนด์ (ตารางที่ 24) ประเทศเนเธอร์แลนด์นับเป็นอีกประเทศในกลุ่มสมาชิกสหภาพยุโรปที่เป็นประเทศคู่ค้าที่สำคัญของประเทศไทย มีการนำเข้าและส่งออกทุกหมวดสินค้า ประเทศไทยได้คุ้มครองค้าเกินคุ้ลตลอดเวลา

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับอสเตรีย (ตารางที่ 25) ประเทศอสเตรียส่วนใหญ่แล้วที่ผ่านมาประเทศไทยจะขาดคุ้มครองค้ากับอสเตรีย ยกเว้นในปี พ.ศ. 2541 ที่ประเทศไทยเก็บคุ้มครองค้ากับอสเตรียเท่ากับ 17.9 ล้านเหรียญสหรัฐฯ สินค้านำเข้าที่สำคัญเป็นอันดับหนึ่งจากประเทศอสเตรีย คือหมวดสินค้าทุน และสินค้าที่ประเทศไทยส่งออกไปประเทศอสเตรียมากเป็นอันดับหนึ่ง คือ หมวดสินค้าอุตสาหกรรม

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับเดนมาร์ก (ตารางที่ 26) ประเทศไทยนำเข้าและส่งออกสินค้าในหมวดสินค้าที่สำคัญ ๆ หลายหมวดจากประเทศเดนมาร์ก ประเทศไทยขาดคุ้มครองค้ากับเดนมาร์กในปี พ.ศ. 2539 หลังจากนั้นก็ได้คุ้มครองค้าเกินคุ้ลเป็นลำดับ

มูลค่าการค้าระหว่างประเทศไทยกับฟินแลนด์ (ตารางที่ 27) ฟินแลนด์ ไทยนำเข้าสินค้าจากฟินแลนด์ในหลายหมวดที่สำคัญ ไทยส่งออกสินค้าที่สำคัญหลายหมวดยกเว้นหมวดสินค้าแร่และเชื้อเพลิง ประเทศไทยขาดคุ้มครองค้ากับฟินแลนด์ตลอดเวลา

ตารางที่ 23 มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับเบลเยี่ยน

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐฯ

อัตราการขยายตัว : ร้อยละ

รายการ	2539	2540	2541	2542	2540	2541	2542
นำเข้าทั้งสิ้น	615.6	471.4	268.6	327.1	-23.4	-43.0	21.8
สินค้าเชือเพลิง	17.0	3.4	1.1	1.0	-79.9	-66.5	-11.6
สินค้าทุน	173.5	112.8	78.3	67.1	-35.0	-30.6	-14.3
สินค้าวัสดุคงเหลือสำเร็จรูป	345.2	231.1	159.7	219.0	-33.0	-30.9	37.2
สินค้าอุปโภคบริโภค	73.1	78.6	26.9	36.1	7.5	-65.8	34.1
ยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง	4.7	5.0	1.5	0.8	6.0	-70.0	-46.8
สินค้าอื่น ๆ	2.1	40.4	1.1	3.2	1854.4	-97.2	176.1
สินค้าออกสำคัญทั้งสิ้น	801.9	883.7	776.1	884.4	10.2	-12.2	14.0
สินค้าเกษตรกรรม	42.7	46.4	39.3	38.5	8.6	-15.2	-2.0
สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	33.5	27.4	28.4	34.3	-18.1	3.5	20.6
สินค้าอุตสาหกรรม	722.6	796.7	692.1	807.2	10.3	-13.1	16.6
สินค้าแร่และเชือเพลิง	1.0	0.9	1.9	0.3	-9.3	114.5	-84.2
สินค้าอื่น ๆ	2.1	12.2	14.3	4.1	481.6	17.0	-71.4
ดุลการค้า	186.3	412.3	507.5	557.3			

ที่มา : ศูนย์สถิติการพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตารางที่ 24 มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับเนเธอร์แลนด์

รายการ	หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐฯ				อัตราการขยายตัว : % ข้อมูล		
	2539	2540	2541	2542	2540	2541	2542
นำเข้าทั้งสิ้น	595.2	659.0	440.1	521.3	10.7	-33.2	18.5
สินค้าเชื้อเพลิง	4.3	5.6	4.3	4.4	31.2	-23.7	2.8
สินค้าทุน	290.5	354.8	267.2	312.1	22.1	-24.7	16.8
สินค้าวัตถุคุณและกึ่งสำเร็จรูป	179.9	170.6	97.8	118.9	-5.2	-42.6	21.5
สินค้าอุปโภคบริโภค	112.9	109.3	65.4	70.2	-3.2	-40.1	7.3
ยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง	5.1	15.6	1.1	8.2	205.2	-92.7	622.0
สินค้าอื่น ๆ	2.5	3.1	4.2	7.5	26.0	36.3	77.8
สินค้าออกสำคัญทั้งสิ้น	1799.5	1857.3	2180.4	2198.6	3.2	17.4	0.8
สินค้าเกษตรกรรม	472.2	424.2	357.2	387.1	-10.2	-15.8	8.4
สินค้าอุดสาหกรรมการเกษตร	150.6	124.4	125.9	164.8	-17.4	1.2	30.9
สินค้าอุดสาหกรรม	1142.1	1242.7	1667.4	1628.5	8.8	34.2	-2.3
สินค้าแร่และเชื้อเพลิง	12.2	20.7	26.5	14.6	69.7	27.6	-44.9
สินค้าอื่น ๆ	22.4	45.3	3.5	3.5	102.4	-92.2	-0.5
ดุลการค้า	1204.3	1198.3	1740.3	1677.3			

ที่มา : ศูนย์สถิติการพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตารางที่ 25 มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับออสเตรีย

หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐฯ

อัตราการขยายตัว : ร้อยละ

รายการ	2539	2540	2541	2542	2540	2541	2542
นำเข้าทั้งสิ้น	199.7	131.5	81.6	126.9	-34.1	-37.9	55.5
สินค้าเชื้อเพลิง	0.2	0.1	0.0	0.1	-46.0	-64.0	36.4
สินค้าทุน	104.3	62.5	45.6	96.6	-40.1	-27.0	111.9
สินค้าวัตถุคิบและกึ่งสำเร็จรูป	43.6	28.4	13.1	15.3	-34.7	-54.1	16.9
สินค้าอุปโภคบริโภค	22.8	10.1	7.0	13.3	-55.5	-30.6	88.2
ยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง	26.5	22.5	5.0	0.7	-15.2	-77.7	-86.9
สินค้าอื่น ๆ	2.2	7.8	10.9	1.1	246.9	39.6	-90.2
สินค้าออกสำคัญทั้งสิ้น	85.6	106.7	99.5	88.7	24.7	-6.7	-10.9
สินค้าเกษตรกรรม	5.8	5.9	3.4	3.2	2.1	-42.2	-7.2
สินค้าอุตสาหกรรมการเกษตร	11.4	12.7	10.2	10.3	11.3	-19.2	0.5
สินค้าอุตสาหกรรม	67.5	85.0	84.7	74.1	25.9	-0.3	-12.5
สินค้าแร่และเชื้อเพลิง	0.0	0.0	0.0	0.0	-97.5	0.0	-100.0
สินค้าอื่น ๆ	1.0	3.2	1.2	1.1	230.3	-63.1	-5.3
คุณภาพค้า		-114.1	-24.8	17.9	-38.2		

ที่มา : ศูนย์สถิติการพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตารางที่ 26 นูลค่าการค้าของประเทศไทยกับเดนมาร์ก

รายการ	หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐฯ				อัตราการขยายตัว : ร้อยละ		
	2539	2540	2541	2542	2540	2541	2542
นำเข้าทั้งสิ้น	220.2	185.0	117.8	116.2	-16.0	-36.3	-1.4
สินค้าเชื้อเพลิง	0.0	0.1	0.0	0.0	133.6	-24.8	7.1
สินค้าทุน	138.1	101.2	66.9	57.0	-26.7	-33.9	-14.8
สินค้าวัสดุคิบและกึ่งสำเร็จรูป	41.2	43.6	29.2	34.7	5.8	-33.0	19.0
สินค้าอุปโภคบริโภค	34.3	34.6	20.4	23.0	1.1	-41.2	12.7
ยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง	0.2	0.2	0.1	0.1	-4.8	-67.2	126.5
สินค้าอื่น ๆ	6.5	5.3	1.2	1.3	-17.9	-76.8	3.1
สินค้าออกสำคัญทั้งสิ้น	188.1	229.0	233.2	197.1	21.8	1.8	-15.5
สินค้าเกษตรกรรม	4.1	4.2	7.2	7.3	3.5	72.6	0.4
สินค้าอุดสาಹกรรมการเกษตร	19.1	22.2	15.6	15.8	15.7	-29.4	1.2
สินค้าอุดสาหกรรม	162.6	201.8	209.8	172.6	24.2	3.9	-17.7
สินค้าแร่และเชื้อเพลิง	0.0	0.0	0.0	0.0	-100.0	0.0	272.5
สินค้าอื่น ๆ	2.3	0.8	0.6	0.2	-64.1	-30.3	149.6
ดุลการค้า		-32.1	44.0	115.4	80.9		

ที่มา : ศูนย์สถิติการพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตารางที่ 27 มูลค่าการค้าของประเทศไทยกับพินแลนด์

รายการ	หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐฯ				อัตราการขยายตัว : %		
	2539	2540	2541	2542	2540	2541	2542
นำเข้าทั้งสิ้น	446.6	428.1	160.7	228.4	-4.1	-62.5	42.1
สินค้าเชื้อเพลิง	0.0	0.0	0.0	0.4	-32.2	-54.9	5945.9
สินค้าทุน	334.6	324.6	127.3	179.4	-3.0	-60.8	40.9
สินค้าวัสดุคุณภาพสูง	95.5	83.6	25.5	41.4	-12.6	-69.4	62.0
สินค้าอุปโภคบริโภค	13.0	15.6	4.6	6.6	19.7	-70.6	43.4
ยานพาหนะและอุปกรณ์การขนส่ง	0.1	2.7	0.0	0.0	2388.9	-99.7	209.0
สินค้าอื่น ๆ	3.2	1.6	3.2	0.6	-49.3	98.6	-82.7
สินค้าออกสำคัญทั้งสิ้น	123.0	128.3	140.4	96.2	4.3	9.4	-31.5
สินค้าเกษตรกรรม	1.6	1.3	2.3	1.5	-21.7	80.8	-32.5
สินค้าอุดสาหกรรมการเกษตร	21.7	20.6	16.7	14.9	-5.0	-18.9	-10.8
สินค้าอุดสาหกรรม	98.7	103.8	117.2	77.5	5.1	13.0	-33.9
สินค้าแร่และเชื้อเพลิง	0.0	0.0	0.0	0.1	-100.0	0.0	0.0
สินค้าอื่น ๆ	1.1	2.8	4.2	2.2	159.6	52.8	-47.8
ดุลการค้า	-323.6	-299.8	-20.3	-132.2			

ที่มา : ศูนย์สถิติการพาณิชย์ โดยความร่วมมือของกรมศุลกากร

ตอนที่ 5 ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

กฤตยา ตติรังสรรค์สุข (2529) ได้ทำการศึกษาการส่งออกของไทยไปยังตลาดประชาคมยุโรป พนว่าประเทศไทยขาดดุลการค้ากับประชาคมยุโรปในช่วงปี พ.ศ. 2514 – 2518 จนกระทั่งถึงช่วงปี พ.ศ. 2519 – 2524 ประเทศไทยกลับเป็นฝ่ายได้เปรียบดุลการค้า นอกจากนี้ กลุ่มประชาคมยุโรปเป็นตลาดที่ไทยส่งสินค้าไปขายในช่วงระหว่างปี พ.ศ. 2514 – 2524 มีมูลค่ามากเป็นอันดับหนึ่งหรือมีสัดส่วนเฉลี่ยประมาณร้อยละ 22 ของมูลค่าการส่งออกของประเทศไทย ทั้งหมด โดยที่อัตราการขยายตัวของการส่งออกไปยังประเทศสมาชิกของประชาคมยุโรปเฉลี่ยรายปีสูงสุดเรียงตามลำดับความสำคัญ คือ ไอร์แลนด์ อิตาลี กลุ่มประเทศเบเนลักซ์ ฝรั่งเศส อังกฤษ กรีซ เดนมาร์ก เยอรมันตะวันตก และจากการพิจารณาโดยจำแนกตามหมวดสินค้าพบว่า สินค้าส่งออกที่ไทยส่งไปยังกลุ่มประชาคมยุโรปที่สำคัญ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง สิ่งทอ เสื้อผ้าสำเร็จรูป อัญมณี ภาคระป้อง สัตว์น้ำ อื่น ๆ บรรจุภัณฑ์ป้อง ใบยาสูบ ข้าว ดอกกล้วยไม้ ปลาหมึกกระดองสด ผลไม้กระป้อง เฟอร์นิเจอร์ และชิ้นส่วน และกุ้งสดแช่แข็ง

จากการศึกษาดังกล่าวจะเห็นได้ว่าตลาดประชาคมยุโรปเป็นตลาดสินค้าที่สำคัญของไทยมาโดยตลอด การขยายตัวของมูลค่าการส่งออกสินค้าไปยังตลาดประชาคมยุโรป ในอัตราที่สูง โครงสร้างของสินค้าที่ไทยส่งไปยังประชาคมยุโรปส่วนใหญ่เป็นสินค้าทางการเกษตร ซึ่งจะได้นำมาปรับเปลี่ยนเพิ่มสภาพการค้าของไทยกับประชาคมยุโรปในปัจจุบัน

สุทธิพันธ์ จิราธิวัฒน์, ชุมพร ปัจจุสาณนท์, สุรพล เหลี่ยมสุขเนิน (2533) ได้สรุปไว้ว่า ในช่วงก่อนปี พ.ศ. 2532 ไทยส่งออกสินค้าไปยังประชาคมยุโรปมีมูลค่ามากเป็นอันดับหนึ่ง โดยมีสัดส่วนของมูลค่าการส่งออกไปยังตลาดดังกล่าวคิดเป็นร้อยละ 25.49, 23.79, 19.48 และ 17.22 ในระหว่างปี พ.ศ. 2529 – 2532 ตามลำดับ ในปี พ.ศ. 2526 ไทยส่งออกไปยังประชาคมยุโรปมีมูลค่า 31,351 ล้านบาท และเมื่อเวลาผ่านไป 6 ปี กล่าวคือ ในปี พ.ศ. 2532 มูลค่าการส่งออกเพิ่มขึ้นเป็น 98,653 ล้านบาท ซึ่งเพิ่มขึ้นมากกว่า 3 เท่าตัว ไทยส่งสินค้าออกไปยังประเทศสมาชิกประชาคมยุโรปที่สำคัญ 6 ประเทศ ได้แก่ เนเธอร์แลนด์ เยอรมันตะวันตก สาธารณนาจกร ฝรั่งเศส อิตาลี เบลเยียม โดยในปี พ.ศ. 2532 ไทยส่งออกไปยังตลาดดังกล่าวมีมูลค่า 25,057 , 21,026 , 19,118 , 11,353 , 7,594 และ 6,605 ล้านบาท ตามลำดับ

จากการศึกษาแนวโน้มการขยายตัวของสินค้าส่งออกในตลาดประชาคมยุโรปจะพบว่า การขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตราที่ชะลอตัวลง แต่อย่างไรก็ตามมูลค่าการค้าของไทย กับประเทศสมาชิกของประชาคมยุโรปอื่น ๆ กลับมีแนวโน้มที่ดีขึ้นในช่วงปี พ.ศ. 2527 – 2532 โดย โปรตุเกสนำสินค้าเข้าจากไทยเพิ่มขึ้นร้อยละ 42.98 ในปี พ.ศ. 2532 ในขณะที่กรีซนำเข้า เพิ่มขึ้น ร้อยละ 110.77 ในช่วงปี พ.ศ. 2530 – 2532 ซึ่งนับว่าเป็นแนวโน้มของตลาดที่ดีกว่าเดิมมากแต่ ทั้งสองประเทศเป็นตลาดที่มีขนาดเล็กเทียบกับมูลค่าการส่งออกทั้งหมดแล้วยังนับว่า มีมูลค่า ไม่นัก กับสินค้าส่งออกที่สำคัญ อาทิเช่น ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ข้าว ยางพารา และจากการ ศึกษาพบว่าสินค้าเกษตรของไทยในตลาดประชาคมยุโรปมีแนวโน้มการขยายตัวเพิ่มขึ้นในอัตรา ชะลอตัวลง ในส่วนของสินค้าอุตสาหกรรมไม่ว่าจะเป็นเตือผ้าสำเร็จรูป ลิ้งทอง อาหารกระป่อง รองเท้า มีการขยายตัวในอัตราที่เพิ่มขึ้นเป็นส่วนใหญ่ ปัญหานำเสนอของไทยไปยังตลาด ประชาคมยุโรป เช่น มาตรการจำกัดการส่งออกโดยสมัครใจ การกำหนด มาตรฐานสินค้า นำเข้าภายในประชาคมยุโรป มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาดและอุดหนุนการส่งออก

จากการศึกษาพบว่าประเด็นที่น่าสนใจคือ การขยายตัวในการส่งออกสินค้า อุตสาหกรรมไปยังกลุ่มประชาคมยุโรปในอัตราเพิ่มขึ้น ซึ่งมีความสอดคล้องกับการขยายตัว ในสัดส่วนการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมต่อมูลค่าการส่งออกทั้งหมดของไทย นอกจากนี้ ยังมีการศึกษามาตรการที่ประชาคมยุโรปนำมาใช้กับสินค้านำเข้าจากประเทศไทย ซึ่งเป็น อุปสรรคต่อการส่งออกของไทยไปยังประชาคมยุโรปซึ่งเป็นตลาดที่สำคัญของไทยมาตลอด

เอกสารประกอบการอภิปรายโต๊ะกลมโดยคณะผู้แทนไทยประจำประชาคมยุโรป (2533) ซึ่งทำการศึกษาเป้าหมายของการรวมตัวของประชาคมยุโรปเป็นตลาดเดียว ปรากฏว่าเมื่อ เกิดการรวมตัวกันแล้ว ระดับต้นทุนสินค้าที่ผลิตภายในประชาคมยุโรปจะลดลงโดยเฉลี่ย ประมาณร้อยละ 3 ระดับค่าครองชีพลดลงเฉลี่ยประมาณร้อยละ 6.1 ระดับของผลผลิตรวม ภายในประเทศจะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 4.5 มีการจ้างงานเพิ่มขึ้น และอัตราการขยายตัวของ ผลิตภัณฑ์มวลรวมจะเพิ่มสูงขึ้นอีกร้อยละ 1-2 เมื่อเปรียบเทียบกับก่อนที่จะมีการรวมตัว เป็นตลาดเดียว และการรวมตัวเป็นตลาดเดียวนี้ก่อให้เกิดการปรับโครงสร้างการผลิต การตลาด และระบบการเงินภายในกลุ่ม โดยไม่มีแนวโน้มที่จะเป็นการดำเนินการเพื่อปกป้องตลาด คาดว่า เมื่อรวมตัวเป็นตลาดเดียวแล้วสินค้าจากภายนอกกลุ่มประชาคมยุโรปสามารถเข้าไปแข่งขัน โดยไม่มีมาตรการกีดกันเพิ่มเติมจากปัจจุบัน นอกจากนี้สินค้าบางชนิดจะได้สิทธิประโยชน์จากการ

สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป (Generalized System of Preferences : G.S.P.) ในอัตราอนุเคราะห์ยิ่งขึ้นในกรณีของประเทศไทย นอกจานี้การยกเว้นภาษีผ่านแดน (Transitduties) สินค้านำเข้าจากภายนอกกลุ่มประชาคมยุโรป ซึ่งจะทำให้การนำสินค้าเข้าจากภายนอกกลุ่มจะเสียภาษีเพียงครึ่งเดียวไม่ว่าสินค้าจะผ่านกี่ประเทศ และมาตรการในการกำหนดมาตรฐานสินค้านำเข้าจากภายนอกประชาคมยุโรปเหมือนกันทั้งหมด ซึ่งอาจเป็นสิ่งที่ส่งผลกระทบต่อการส่งออกสินค้าของไทย เพราะประชาคมยุโรปกำหนดมาตรฐานสินค้านำเข้าสูงเกินไปซึ่งทำให้ต้นทุนในการผลิตเพิ่มขึ้นและเลือกปฏิบัติกับสินค้านำเข้าแต่ละประเทศต่างกัน

จากที่ได้กล่าวมาพอจะคาดคะเนได้ว่าตลาดประชาคมยุโรปจะเกิดการขยายตัวภายหลังจากการรวมตัวเป็นตลาดเดียวในปี พ.ศ. 2535 ตามเป้าหมายแล้ว น่าจะเป็นโอกาสสำหรับสินค้าจากประเทศในกลุ่มประชาคมยุโรปรวมทั้งประเทศไทย แม้ว่าผลการศึกษาจะพบว่าไม่มีแนวโน้มที่จะเป็นการดำเนินการกีดกัน หรือป้องกันตลาดภายในกลุ่มประชาคมยุโรป แต่ในทางปฏิบัติอาจมีการกีดกันสินค้าจากภายนอกประชาคมยุโรปได้

ดังนั้น จะเห็นได้ว่าตลาดประชาคมยุโรปมีความสำคัญต่อสินค้าออกของไทย มาโดยตลอด เนื่องจากระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยต้องพึ่งพาการส่งออกมากขึ้น โดยเฉพาะตลาดที่สำคัญ 4 ตลาด ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ประชาคมยุโรป ญี่ปุ่น และกลุ่มประเทศอาเซียน ถ้าการส่งออกไปยังตลาดหนึ่งตลาดใดมีปัญหาระบบเศรษฐกิจย่อมได้รับผลกระทบ ซึ่งตลาดประชาคมยุโรปเป็นตลาดที่ไทยส่งสินค้าทางการเกษตรที่สำคัญมาแต่ในอดีต ต่อมาเมื่อมีการพัฒนาอุตสาหกรรม ได้ส่งผลให้สินค้าอุตสาหกรรมมีบทบาทในการส่งออกแทนสินค้าทางการเกษตร ทำให้มีการขยายตัวของการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมไปยังประชาคมยุโรป แต่ในปัจจุบันกำลังมีการรวมตัวเป็นตลาดเดียวของประชาคมยุโรปและจากที่มีผู้ทำการศึกษามาแล้วพบว่าอุปสงค์มวลรวม (Aggregate Demand) ภายในกลุ่มประชาคมยุโรปจะเพิ่มขึ้น และ การรวมตัวดังกล่าวไม่มีแนวโน้มที่จะเป็นการป้องกันเพิ่มขึ้นจากมาตรการเดิมที่มีอยู่ ดังนั้นสินค้าส่งออกของไทยก็ย่อมจะไม่ได้รับผลกระทบ แต่ประเด็นที่น่าสนใจและคาดว่าจะมีผลกระทบต่อการส่งออกของไทยไปยังประชาคมยุโรป หันไปเพิ่มความสัมพันธ์ทางการค้ากับยุโรปประจำวันออกมากยิ่งขึ้น ภายหลังการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนั้น ก็อาจส่งผลต่อประเทศผู้ส่งออกสินค้าไปยังประชาคมยุโรปรวมทั้งประเทศไทยด้วย ทั้งนี้เพราะว่าสินค้าออกของไทยโดยเฉพาะอย่างยิ่งสินค้า 5 ชนิด ซึ่งมีความสำคัญต่อการส่งออกไปยังประชาคมยุโรป

สุรพล เหลี่ยมสูงเนิน (2534) ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างไทยกับประชาคมยุโรป : การศึกษาอยุปถั夔เดียวหลังปี 1992 และผลกระทบที่เป็นไปได้ต่อการส่งออกสินค้าไทย วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์ถึงการวิเคราะห์ผลกระทบที่เป็นไปได้ต่อการส่งออกสินค้าของไทย ผลการศึกษาพบว่า

การรวมตัวเป็นตลาดเดียวของประชาคมยุโรป โดยการขัดขวางการค้าทางภาคใต้และภายนอก จะทำให้สินค้า บริการ บุคคล และทุนแคลื่อนย้ายโดยเสรี ในที่สุดภายในปี พ.ศ. 2535 ประชาคมยุโรปจะกลายเป็นกลุ่มที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจสูง และมีความได้เปรียบโดยเบริ่งเทียบสูงในตลาดโลก

ประชาคมยุโรปเป็นตลาดส่งออกสินค้าที่สำคัญของไทย ดังนั้นการรวมตัวเป็นตลาดเดียวจะส่งผลกระทบต่อการค้าของไทยคือ ผลกระทบทางราคา ไทยจะไม่ค่อยได้รับความผลกระทบกระเทือนจากด้านนี้เท่าไนก็ ไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของส่วนแบ่งตลาดหรือมูลค่า ทางการค้าทั้งนี้ เพราะสินค้าของไทยที่ขายในประชาคมยุโรปมีความได้เปรียบโดยเบริ่งเทียบสูง ส่วนผลกระทบทางด้านมาตรฐานสินค้า ไทยจะได้รับความผลกระทบกระเทือน โดยเฉพาะเรื่องของคุณสมบัติทางเคมีในสินค้าของเล่น และเรื่องของวัตถุเชื้อปนอาหารในสินค้าอาหารกระป๋อง

ดังนั้น ประเทศไทยควรสร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนให้มากขึ้นในการที่จะจัดตั้งตลาดเดียวของประชาคมยุโรป โดยให้เอกชนเป็นผู้นำและมีภาครัฐเป็นผู้คุ้มครองสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของภาคเอกชน

ชูชาติ แผ่นทอง (2536) ได้ทำการวิเคราะห์เบริ่งเทียบการส่งออกสินค้าของไทยและยุโรปตะวันออกไปยังประชาคมยุโรป วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต (เศรษฐศาสตร์) มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์เบริ่งเทียบการส่งออกสินค้า และความสามารถในการแข่งขันการส่งออกสินค้าที่สำคัญ 15 ชนิด ไปยังประชาคมยุโรปของไทยและยุโรปตะวันออก ผลการศึกษาพบว่า

การส่งออกนับว่ามีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยมากขึ้นตามลำดับ และในปัจจุบันการส่งออกสินค้าไปยังตลาดประชาคมยุโรปซึ่งเป็นตลาดที่สำคัญของไทย กำลังจะต้องเผชิญกับการแข่งขันของสินค้าจากยุโรปตะวันออก ภายหลังการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง

และนโยบายเศรษฐกิจ เพราะเป็นกลุ่มประเทศที่มีศักยภาพทางการผลิต และมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิตและส่งออกสินค้าบางชนิดมากกว่าไทย

จากการศึกษาสินค้าส่งออกที่สำคัญ 15 ชนิดของไทย และยุโรปตะวันออกพบว่าสินค้าที่ยุโรปตะวันออกมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิตมากกว่าไทย ได้แก่ สิ่งทอ และเสื้อผ้าสำเร็จรูป ส่วนประกอบเครื่องจักรกล เครื่องใช้ไฟฟ้าและชิ้นส่วน ผลิตภัณฑ์จากไม้ ผลิตภัณฑ์จากพลาสติก เฟอร์นิเจอร์และเครื่องประดับ และรองเท้า ส่วนสินค้าที่ไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบประกอบด้วยผ้าและพืชเมือง เนื้อสัตว์บรรจุกระป๋อง ยาง และผลิตภัณฑ์จากยาง สัตว์น้ำแช่แข็ง ผ้าและผลไม้กระป๋อง ผลิตภัณฑ์จากหนัง ของเล่น และเครื่องประดับ อัญมณี ภายหลังการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองและเศรษฐกิจในปี 2532 ในยุโรปตะวันออกแล้ว ทำให้การส่งออกของบล็อกแรกเริ่ย เชือโกสโตรัวเกีย หังการี โปแลนด์ และยูโกสลาเวีย ไปยังประชาชนยุโรป มีอัตราการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ทั้งนี้เพราะประเทศไทยกล่าวมีศักยภาพในการแข่งขันในด้านการครองส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น ส่วนสินค้าไทยมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้นมาโดยตลอด

ในอนาคตสินค้าของไทยจะต้องประสบกับการแข่งขันจากยุโรปตะวันออก และส่งผลกระทบกับสินค้าส่งออกที่ไทยเสียเปรียบในด้านการผลิต ประเทศไทยจึงควรเน้นในการรักษาศักยภาพในการแข่งขันในด้านการส่งออกโดยเฉพาะสินค้าทางการเกษตร ผลิตภัณฑ์จากหนัง ของเล่น และเครื่องประดับและอัญมณีเอาไว้

สรุปคุลการค้าระหว่างประเทศไทยกับกลุ่มประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป

1. ประเทศไทยเกินคุลการค้าต่อเวลา ได้แก่ เบลเยี่ยม กรีซ ไอร์แลนด์ เนเธอร์แลนด์ โปรตุเกส สเปน และสาธารณรัฐอิสลาม
2. ประเทศไทยขาดคุลการค้าต่อเวลา ได้แก่ เยอรมนี ฟินแลนด์ และ สวีเดน
3. ประเทศไทยเกินคุลนำเข้าต่อเวลา ไม่แน่นอน ได้แก่ ออสเตรีย อิตาลี ฝรั่งเศส ลักเซมเบิร์ก และเดนมาร์ก

ปัญหาและอุปสรรคทางการค้าในปัจจุบันระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป

ในปัจจุบันนี้ นโยบายหรือมาตรการทางการค้าได้ถูกนำมาใช้กันอย่างแพร่หลาย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ทางการค้าแก่ประเทศคู่ค้า ดังนั้นจึงควรศึกษาถึงนโยบายและมาตรการต่าง ๆ ที่ สหภาพยุโรปกำหนดขึ้นว่าจะเป็นการกีดกันหรือการเอื้ออำนวยทางการค้าที่ประเทศไทยได้รับผล กระแทบจากมาตรการเหล่านี้ในฐานะที่สหภาพยุโรปเป็นตลาดส่งออกที่สำคัญของประเทศไทย (กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ 2542 : 1-5)

ผลกระทบการปฏิรูปนโยบายเกษตรร่วม (Common Agricultural Policy : CAP) ของ สหภาพยุโรป

นโยบายเกษตรร่วมมีวัตถุประสงค์หลักหลายวัตถุประสงค์รวมกัน เช่น

- เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตในภาคเกษตร
- ให้เกษตรกรมีมาตรฐานการครองชีพใกล้เคียงกับผู้ประกอบอาชีพสาขาอื่น ๆ
- รักษาเสถียรภาพทางด้านราคาสินค้าเกษตร
- ให้ผู้บริโภcmีความมั่นใจเรื่องความมั่นคงทางด้านอาหารและชีวิตร้ำ ได้ในราค ที่ไม่สูงเกินไป

วัตถุประสงค์ที่มีความขัดแย้งกันดังกล่าวข้างต้น ทำให้สหภาพยุโรปกำหนด มาตรการด้านการเกษตรที่ซับซ้อน เช่น การกำหนดราคาแทรกแซง สินค้าเกษตรที่สำคัญ ให้สูงกว่าราคาตลาดโลก เช่น รัฐพีช เนื้อวัว สัตว์ปีก นมและผลิตภัณฑ์ เพื่อเพิ่มรายได้ให้ กับเกษตรกร รวมทั้งใช้มาตรการต่าง ๆ กีดกันการนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ ในขณะ

เดียวกันเมื่อมีผลผลิตส่วนเกินก็ให้การอุดหนุนส่งออกเพื่อให้สินค้าเกษตรของสหภาพยูโรปที่มีราคาสูงกว่าราคาน้ำดื่มโลกสามารถส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศได้

นอกจากนั้น สหภาพยูโรปยังได้กำหนดมาตรการปกป้องและอุดหนุนสำหรับสินค้าเกษตรที่สำคัญแต่ละชนิดไว้ด้วย เช่น ขัญพืช ข้าว ผัก ผลไม้ สัตว์ปีก และสินค้าเกษตรแปรรูป เป็นต้น

1. ผลจากการปฏิรูปนโยบายเกษตรร่วมจะทำให้รายได้ของเกษตรกรในสหภาพยูโรปในปี พ.ศ. 2548 สูงกว่ารายได้ในช่วงปี พ.ศ. 2535 – 2539 ประมาณร้อยละ 22-34

2. ขัญพืชในปี พ.ศ. 2548 จะเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 6 เมื่อเทียบกับผลผลิตในช่วงที่ไม่มีการปฏิรูปนโยบายเกษตรร่วม ในขณะเดียวกันความต้องการใช้ขัญพืชภายใน สหภาพยูโรป ก็จะเพิ่มขึ้นด้วย แต่จะมีผลผลิตเหลือเพื่อการส่งออกมากขึ้นกว่าเดิม

3. ผลผลิตเนื้อวัวค่อนข้างคงที่ ในขณะที่ความต้องการบริโภคภายในสหภาพยูโรป เพิ่มขึ้นเล็กน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับภาวะที่ไม่มีการปฏิรูปนโยบายเกษตรร่วม อย่างไรก็ตามราคานื้อวัวในสหภาพยูโรปจะมีแนวโน้มต่ำลงเนื่องจากราคาอาหารสัตว์ในสหภาพยูโรปมีแนวโน้มลดลง

4. ผลผลิตนมและผลิตภัณฑ์นมจะขยายตัวเพิ่มขึ้นตามการขยายตัวการผลิตการตลาดอาหารแห้งจะไม่ทำให้ผลผลิตนมลดลงมาก เนื่องจากราคาอาหารสัตว์ที่ต่ำลง ผลผลิตนมที่เพิ่มขึ้นส่วนใหญ่จะใช้เพื่อการบริโภคภายในสหภาพยูโรป อาจเหลือเพื่อการส่งออกบ้างแต่ไม่มากนัก

การปรับปรุงการตรวจสอบมาตรฐานอาหารของสหภาพยูโรป

การบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัยทางด้านอาหารของสหภาพยูโรป อย่างเข้มงวด ส่งผลกระทบต่อการส่งออกของไทย ดังนี้

จากแนวคิดของสหภาพยูโรปที่จะปรับปรุงกฎหมายเกี่ยวกับความปลอดภัย ทางด้านอาหารให้เข้มแข็ง และมีการบังคับใช้อย่างเข้มงวดนี้ จะส่งผลต่อการส่งออกสินค้าอาหารรวมทั้งสินค้าเกษตรของไทยไปสหภาพยูโรปค่อนข้างมาก เช่น

ผลิตภัณฑ์มันสำปะหลัง ในปี พ.ศ. 2541 ไทยส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังไปสหภาพยูโรป มูลค่า 9,844 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 45 ของมูลค่าการส่งออกมันสำปะหลัง

ทั้งสิ้น สิ่งที่ไทยต้องระมัดระวังให้มากขึ้นในการส่งออกไปตลาดนี้ เช่นปริมาณสารอัลฟ่าทีอกซินสารปนเปื้อนอื่น ๆ ที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการขนส่ง หากผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังของไทยถูกตรวจสอบสารปนเปื้อนชนิดใดชนิดหนึ่งเกินกว่าที่กำหนดและทำให้การส่งออกไปสหภาพยูโรปต้องชะลอลงอีกจะส่งผลกระทบต่อสินค้าชนิดนี้มาก เนื่องจากไทยต้องพึ่งพาตลาดสหภาพยูโรปเพียงตลาดเดียวสูงเกือบครึ่งหนึ่งของการส่งออกทั้งหมด

ผลไม้กระป่องและแพรรูปในปี พ.ศ.2541 ไทยส่งออกผลไม้กระป่องและแพรรูปไปสหภาพยูโรปมูลค่า 6,823 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 44 ของการส่งออก ผลไม้กระป่องและแพรรูปของไทย ปัจจุบันยังไม่ค่อยพบปัญหาที่ร้ายแรงในการส่งออกผลไม้กระป่องและแพรรูปส่วนใหญ่ปัญหาที่พบเป็นผักและผลไม้สด อย่างไรก็ตามเนื่องจากตลาดสหภาพยูโรปเป็นตลาดที่ใหญ่ที่สุดสำหรับสินค้าชนิดนี้ไทยจึงไม่ควรละเลยและต้องพยายามไม่ให้เกิดปัญหาขึ้น

อาหารทะเลกระป่องในปี พ.ศ. 2541 ไทยส่งออกอาหารทะเลกระป่องไปสหภาพยูโรป มูลค่า 7,907 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 11.6 ของการส่งออกอาหารทะเลกระป่องโดยรวม ไทยเคยประสบปัญหาการส่งออกอาหารทะเลกระป่องไปสหภาพยูโรปบ้างแล้ว เช่น การที่สหภาพยูโรปกำหนดให้หอยสองพาร์ทที่นำเข้ามานางานภาพยูโรปต้องมาจากแหล่งเดียวกัน การรับรองเท่านั้น การตรวจสอบสารเคมีเม็ดในปลาหมึกแห้งน้ำมัน เป็นต้น หากไทยไม่จริงจังกับเรื่องความปลอดภัยในอาหาร โดยปล่อยให้มีการตรวจสอบเชื้อโรคต่าง ๆ บ่อยครั้งจะเป็นผลเสียต่อไทย และเมื่อสหภาพยูโรปเข้มงวด การตรวจสอบมาตรฐานสินค้าอาหาร โอกาสที่จะพบสารปนเปื้อนก็จะมีมากขึ้นด้วย ไทยจึงต้องเตรียมการในเรื่องนี้เพื่อหลีกเลี่ยงปัญหา ที่จะเกิดขึ้น เพราะตลาดสหภาพยูโรปมีความสำคัญเป็นลำดับ 3 ของการส่งออกอาหารทะเลกระป่องของไทย รองจากตลาดสหรัฐฯ และญี่ปุ่น

กุ้งสดแช่เย็นและแช่แข็ง ในปี พ.ศ. 2541 ไทยส่งออกกุ้งสดแช่เย็นและแช่แข็งไปสหภาพยูโรป มูลค่า 5,972 ล้านบาทหรือคิดเป็นร้อยละ 10.2 ของการส่งออกกุ้งสดแช่เย็น แช่แข็งของไทย ไทยเคยประสบปัญหาการส่งออกกุ้งสดแช่เย็นแช่แข็งไปทั่วในสหภาพยูโรปและตลาดอื่น ๆ เช่น การตรวจพบเชื้อ Vibrio Cholera ในกุ้งที่ส่งไปเดนมาร์ก การตรวจพบสารปฏิชีวนะตกค้างในกุ้งที่ส่งออกไปญี่ปุ่น เป็นต้น ซึ่งในอนาคตสหภาพยูโรปจะอาจริบเอกสาร กับโรคและสารปนเปื้อนต่าง ๆ โดยเฉพาะสารตกค้างจำพวกยาปฏิชีวนะมากขึ้น ซึ่งไทยจะต้องติดตามโดยเฉพาะยาปฏิชีวนะตัวใหม่ ๆ ที่สหภาพยูโรปกำลังพิจารณาจะห้ามใช้ในการเดิมสัตว์

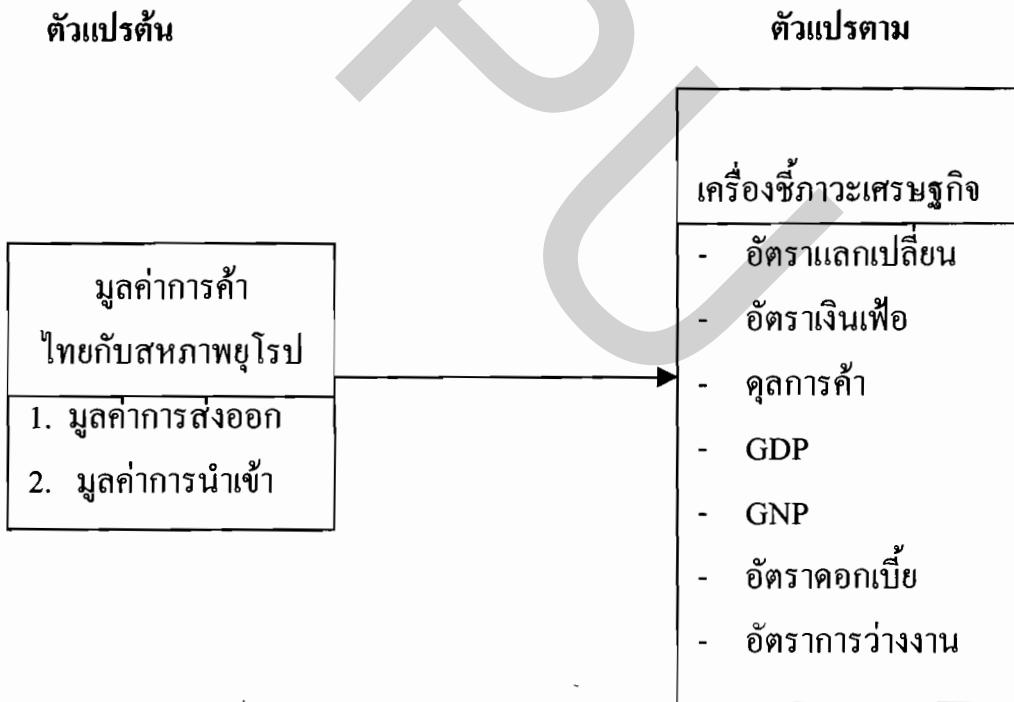
ไก่สดแช่เย็นแช่แข็ง ในปี พ.ศ. 2541 ไทยส่งออกไก่สดแช่เย็นและแช่แข็งไปสหภาพยูโรป มูลค่า 4,994 ล้านบาท หรือคิดเป็นร้อยละ 30 ของการส่งออกไก่สดแช่เย็นและแข็งของไทย สินค้านิดนึงเป็นสินค้าที่ไทยมีศักยภาพในการส่งออกเพิ่มขึ้นและได้ขยายตลาดไปยังหลายประเทศ จึงมักจะประสบปัญหารื่องความปลอดภัย เช่นการตรวจพบเชื้อแบคทีเรีย Salmonella ในอาหารเนื้อสัตว์ปีกที่ส่งไปยังเดนมาร์ก สาธารณรัฐเช็ก ตรวจพบสาร Arsenic ตกค้างในเนื้อไก่ของบางบริษัท สาธารณรัฐเกาหลีตรวจพบเชื้อ Listeria เป็นต้น แม้ว่าปัญหาเหล่านี้จะไม่ร้ายแรงและในอดีตที่ผ่านมาไทยสามารถแก้ไขปัญหาให้ลุล่วงไปได้ แต่ก็ควรมีความระมัดระวังมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้ยาปฏิชีวนะในการเลี้ยงไก่

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การศึกษารั้งนี้เป็นการศึกษาวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ตามกรอบแนวคิดของการวิจัย เพื่อนำไปทดสอบสมมติฐาน จึงได้มีการทำหนาแน่นของข้อความที่มีความสำคัญ อย่างรายละเอียดต่อไปนี้

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้มีกรอบแนวความคิดในการศึกษาโดยมีมูลค่าการค้าของไทยกับสหภาพยุโรปเป็นตัวแปรต้นและกำหนดให้เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจของไทยเป็นตัวแปรตาม

2. สมมติฐานการวิจัย

1. มูลค่าสินค้าexport ออกจากสหภาพยุโรปมีความสัมพันธ์กับ
 - อัตราแลกเปลี่ยน
 - อัตราเงินเฟ้อ
 - อัตราดอกเบี้ย
 - อัตราการว่างงาน
 - คุณภาพค้า (ไทย-สหภาพยุโรป)
 - GDP และอัตราการขยายตัว
 - GNP และอัตราการขยายตัว

2. มูลค่าสินค้าออกไปสหภาพยุโรปมีความสัมพันธ์กับ
 - อัตราแลกเปลี่ยน
 - อัตราเงินเฟ้อ
 - อัตราดอกเบี้ย
 - อัตราการว่างงาน
 - คุณภาพค้า (ไทย-สหภาพยุโรป)
 - GDP และอัตราการขยายตัว
 - GNP และอัตราการขยายตัว

3. ประชากรที่ศึกษา

1. ข้อมูลมูลค่านำเข้าและมูลค่าส่งออกของประเทศไทย – สหภาพยุโรป
2. ข้อมูลเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจของไทย โดยมี
 - อัตราแลกเปลี่ยน
 - อัตราเงินเฟ้อ
 - อัตราดอกเบี้ย
 - อัตราการว่างงาน
 - คุณภาพค้า (ไทย-สหภาพยุโรป)
 - GDP และอัตราการขยายตัว
 - GNP และอัตราการขยายตัว

4. ขนาดตัวอย่าง

- อัตราแลกเปลี่ยน (ตั้งแต่ พศ. 2532 - 2542)
- อัตราเงินเฟ้อ (ตั้งแต่ พศ. 2532 - 2542)
- อัตราดอกเบี้ย (ตั้งแต่ พศ. 2532 – 2542)
- อัตราการว่างงาน (ตั้งแต่ พศ. 2532 – 2542)
- คุณภาพค้า (ไทย-สหภาพยุโรป) (ตั้งแต่ พศ. 2532 – 2542)
- GDP (ตั้งแต่ พศ. 2532 – 2542)
- GNP (ตั้งแต่ พศ. 2532 – 2542)

5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เป็นการรวบรวมข้อมูลแบบทุติยภูมิ ตั้งแต่ พ.ศ. 2532 – 2542 จากธนาคารแห่งประเทศไทย กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ และสำนักงานสถิติแห่งชาติ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์เป็นการวิเคราะห์เฉพาะเรื่องตัวแปรเศรษฐกิจซึ่งเป็นเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศไทยที่มีต่อการค้าระหว่างไทยกับสหภาพยุโรป ทั้งการส่งสินค้าออกและซื้อสินค้าเข้า ดังนี้

หากความสัมพันธ์ระหว่าง GDP และอัตราการขยายตัวของ GDP กับมูลค่าสินค้าเข้า คือ เมื่อ GDP เพิ่มขึ้น มูลค่าสินค้าเข้าจะเพิ่มขึ้นอย่างไร

หากความสัมพันธ์ระหว่าง GNP และอัตราการขยายตัวของ GNP กับมูลค่าสินค้าเข้า คือ เมื่อ GNP เพิ่มขึ้น มูลค่าสินค้าเข้าจะเพิ่มขึ้นอย่างไร

หากความสัมพันธ์ระหว่างอัตราแลกเปลี่ยน (เงินคอลาร์สหราชอาณาจักร กับเงินบาทไทย) กับมูลค่าสินค้าเข้าจากสหภาพยุโรปมาสัมปทานและกับมูลค่าสินค้าออกจากไทยไปสหภาพยุโรป

หากความสัมพันธ์ระหว่างอัตราเงินเฟ้อกับมูลค่าสินค้าเข้าจากสหภาพยุโรป และมูลค่าสินค้าออกไปสู่สหภาพยุโรป

หากความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการว่างงานกับมูลค่าสินค้าเข้าจากสหภาพยูโรป
และมูลค่าสินค้าออกไปสู่สหภาพยูโรป

หากความสัมพันธ์ระหว่างอัตราดอกเบี้ยกับมูลค่าสินค้าเข้าจากสหภาพยูโรป
และมูลค่าสินค้าออกไปสู่สหภาพยูโรป

8. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ ทดสอบหรือย่างง่ายของเพียร์สัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะวิเคราะห์ลีนอิทธิพลของตัวแปรสำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทยที่มีต่อการค้ากับสหภาพยุโรป

ตารางที่ 28 นูลค่าการค้ากับสหภาพยุโรป และ ตัวแปรทางเศรษฐกิจที่สำคัญ

หน่วย : ล้านบาท

ปี พ.ศ.	มูลค่า สินค้าออก	มูลค่า สินค้าเข้า	ดุลการค้า กับสหภาพยุโรป	GDP (พันล้าน บาท)	GNP (พันล้าน บาท)	อัตรา เงินเฟ้อ	อัตรา แลกเปลี่ยน	อัตรา การว่างงาน	อัตรา ดอกเบี้ย
2532	104,215.70	101,749.60	2,466.10	1,856.00	1,833.00	5.40	25.18	1.40	9.54
2533	133,542.80	138,035.70	-4,492.90	2,182.00	2,156.00	6.00	25.23	2.20	11.67
2534	157,587.50	151,049.30	6,538.20	2,509.00	2,469.00	5.70	25.52	2.70	11.00
2535	169,183.40	163,796.70	5,386.70	2,831.00	2,767.00	4.10	25.40	1.40	10.08
2536	163,701.60	194,910.60	-31,209.00	3,170.00	3,108.00	3.30	25.32	1.50	9.17
2537	177,770.40	206,007.80	-28,237.40	3,631.00	3,578.00	5.00	25.15	1.30	10.33
2538	212,203.40	281,408.70	-69,205.30	4,189.00	4,117.00	5.80	24.92	1.10	10.50
2539	224,906.70	276,139.50	-51,232.80	4,608.00	4,506.00	5.90	25.34	1.10	11.50
2540	290,387.10	268,472.30	21,914.80	4,727.00	4,605.00	5.60	31.37	0.90	12.50
2541	401,156.70	221,783.80	179,372.90	4,635.00	4,471.00	8.10	41.37	3.40	9.00
2542	371,976.80	223,005.30	148,971.50	4,688.00	4,529.00	0.30	37.84	3.00	8.50

ที่มา : ศูนย์สารสนเทศเศรษฐกิจการค้า

การทดสอบสหสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับคุณภาพค้า (ไทย-สหภาพยูโรป)

ตารางที่ 29 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับคุณภาพค้า (ไทย-สหภาพยูโรป)

	Mean	N	Std. Deviation	Std.Error Mean
มูลค่าสินค้าเข้า	202396.3000	11	59426.6186	17917.7997
คุณภาพค้า	16388.4364	11	78215.4540	23582.8467

ตารางที่ 30 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับคุณภาพค้า

	N	Correlation	P Value
มูลค่าสินค้าเข้ากับคุณภาพค้า	11	-.035	.919

จากตารางที่ 29 และ 30 อธิบายได้ว่า ค่าเฉลี่ยของมูลค่าสินค้าเข้า เท่ากับ 202396.3 ล้านบาท ค่าเฉลี่ยของคุณภาพค้า (ไทย-สหภาพยูโรป) เท่ากับ 16388.43 ล้านบาท ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของมูลค่าสินค้าเข้า เท่ากับ 59426.61 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของคุณภาพค้า (ไทย-สหภาพยูโรป) เท่ากับ 78215.45 ค่าความคลาดเคลื่อนของมูลค่าสินค้าเข้า เท่ากับ 17917.79 และค่าความคลาดเคลื่อนของคุณภาพค้า (ไทย-สหภาพยูโรป) เท่ากับ 23582.84

ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้า กับคุณภาพค้า (ไทย-สหภาพยูโรป) เท่ากับ -.035 แสดงว่ามูลค่าสินค้าเข้ากับคุณภาพค้า (ไทย-สหภาพยูโรป) ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 31 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับ GDP

	Mean	N	Std. Deviation	Std.Error Mean
มูลค่าสินค้าเข้า	202396.3000	11	59426.6186	17917.7997
GDP	3547.8182	11	1089.8575	328.6044

ตารางที่ 32 แสดงการทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับ GDP

	N	Correlation	P Value
มูลค่าสินค้าเข้ากับ GDP	11	.917	.000

จากตารางที่ 31 และ 32 อธิบายได้ว่า ค่าเฉลี่ยของมูลค่าสินค้าเข้า เท่ากับ 202396.3 ล้านบาท ค่าเฉลี่ยของ GDP เท่ากับ 3547.81 พันล้านบาท ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของมูลค่าสินค้าเข้า เท่ากับ 59426.61 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของ GDP เท่ากับ 1089.85 ค่าความคลาดเคลื่อนของมูลค่าสินค้าเข้า เท่ากับ 17917.79 และค่าความคลาดเคลื่อนของ GDP เท่ากับ 328.60

ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้า กับ GDP เท่ากับ .917 แสดงว่ามูลค่าสินค้าเข้ากับ GDP มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูงและเป็นไปในทิศทางเดียวกันตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เนื่องจากค่าความน่าจะเป็นในการยอมรับสมมติฐาน P Value ที่โปรแกรมคำนวณมาให้คือ 0.000 มีค่ามากกว่า ค่า α ที่ผู้วิจัยกำหนด คือ 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 33 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับ GDP

	Mean	N	Std. Deviation	Std.Error Mean
มูลค่าสินค้าเข้า	202396.3000	11	59426.6186	17917.7997
GNP	3467.1818	11	1046.3655	315.4911

ตารางที่ 34 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับ GNP

	N	Correlation	P Value
มูลค่าสินค้าเข้ากับ GNP	11	.924	.000

จากตารางที่ 33 และ 34 อนิมายได้ว่า ค่าเฉลี่ยของมูลค่าสินค้าเข้า เท่ากับ 202396.3 ล้านบาท ค่าเฉลี่ยของ GNP เท่ากับ 3467.18 พันล้านบาท ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของมูลค่าสินค้าเข้า เท่ากับ 59426.61 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของ GDP เท่ากับ 1046.36 ค่าความคลาดเคลื่อนของมูลค่าสินค้าเข้า เท่ากับ 17917.79 และค่าความคลาดเคลื่อนของ GNP เท่ากับ 315.49

ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้า กับ GNP เท่ากับ .924 แสดงว่ามูลค่าสินค้าเข้ากับ GNP มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูงและเป็นไปได้ในทิศทางเดียวกันตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เนื่องจากค่าความน่าจะเป็นในการยอมรับสมมติฐาน P Value ที่โปรแกรมคำนวณมาให้คือ 0.000 มีค่ามากกว่า ค่า α ที่ผู้วิจัยกำหนด คือ 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 35 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราเงินเพื่อ

	Mean	N	Std. Deviation	Std.Error Mean
มูลค่าสินค้าเข้า	202396.3000	11	59426.6186	17917.7997
อัตราเงินเพื่อ	5.0182	11	1.9712	.5943

ตารางที่ 36 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราเงินเพื่อ

	N	Correlation	P Value
มูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราเงินเพื่อ	11	.034	.922

จากตารางที่ 35 และ 36 อธิบายได้ว่า ค่าเฉลี่ยของมูลค่าสินค้าเข้า เท่ากับ 202396.3 ล้านบาท ค่าเฉลี่ยของอัตราเงินเพื่อ เท่ากับ 5.0182 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของมูลค่าสินค้าเข้า เท่ากับ 59426.61 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของอัตราเงินเพื่อ เท่ากับ 1.9712 ค่าความคลาดเคลื่อนของมูลค่าสินค้าเข้า เท่ากับ 17917.79 และค่าความคลาดเคลื่อนของอัตราเงินเพื่อ เท่ากับ .5943

ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้า กับอัตราเงินเพื่อ เท่ากับ .034 แสดงว่ามูลค่าสินค้าเข้ากับเงินเพื่อ ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 37 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราแลกเปลี่ยน

	Mean	N	Std. Deviation	Std.Error Mean
มูลค่าสินค้าเข้า	202396.3000	11	59426.6186	17917.7997
อัตราแลกเปลี่ยน	28.4218	11	5.8769	1.7720

ตารางที่ 38 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราแลกเปลี่ยน

	N	Correlation	P Value
มูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราแลกเปลี่ยน	11	.271	.421

จากตารางที่ 37 และ 38 อธิบายได้ว่า ค่าเฉลี่ยของมูลค่าสินค้าเข้า เท่ากับ 202396.3 ล้านบาท ค่าเฉลี่ยของอัตราแลกเปลี่ยน เท่ากับ 28.4218 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของมูลค่าสินค้าเข้า เท่ากับ 59426.61 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของอัตราแลกเปลี่ยน เท่ากับ 5.8769 ค่าความคลาดเคลื่อนของมูลค่าสินค้าเข้า เท่ากับ 17917.79 และค่าความคลาดเคลื่อนของอัตราแลกเปลี่ยน เท่ากับ 1.7720

ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้า กับอัตราแลกเปลี่ยน เท่ากับ .271 และค่า P Value เท่ากับ .421 แสดงว่ามูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราแลกเปลี่ยน ไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 39 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราการว่างงาน

	Mean	N	Std. Deviation	Std.Error Mean
มูลค่าสินค้าเข้า	202396.3000	11	59426.6186	17917.7997
อัตราการว่างงาน	1.8182	11	.8612	.2597

ตารางที่ 40 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราการว่างงาน

	N	Correlation	P Value
มูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราการว่างงาน	11	- .247	.464

จากตารางที่ 39 และ 40 อนิมายได้ว่า ค่าเฉลี่ยของมูลค่าสินค้าเข้า เท่ากับ 202396.3 ล้านบาท ค่าเฉลี่ยของอัตราการว่างงาน เท่ากับ 1.8182 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของมูลค่าสินค้าเข้า เท่ากับ 59426.61 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของอัตราการว่างงาน เท่ากับ .8612 ค่าความคลาดเคลื่อนของมูลค่าสินค้าเข้า เท่ากับ 17917.79 และค่าความคลาดเคลื่อนของอัตราการว่างงาน เท่ากับ .2597

ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้า กับอัตราการว่างงาน เท่ากับ -.247 และค่า P Value เท่ากับ .464 แสดงว่ามูลค่าสินค้าเข้ากับ อัตราการว่างงานไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 41 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราดอกเบี้ย

	Mean	N	Std. Deviation	Std.Error Mean
มูลค่าสินค้าเข้า	202396.3000	11	59426.6186	17917.7997
อัตราดอกเบี้ย	10.3445	11	1.2449	.3754

ตารางที่ 42 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราดอกเบี้ย

	N	Correlation	P Value
มูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราดอกเบี้ย	11	.212	.532

จากตารางที่ 41 และ 42 อนิมายได้รับว่า ค่าเฉลี่ยของมูลค่าสินค้าเข้า เท่ากับ 202396.3 ล้านบาท ค่าเฉลี่ยของอัตราดอกเบี้ย เท่ากับ 10.3445 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของมูลค่าสินค้าเข้า เท่ากับ 59426.61 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของอัตราดอกเบี้ย เท่ากับ 1.2449 ค่าความคลาดเคลื่อนของมูลค่าสินค้าเข้า เท่ากับ 17917.79 และค่าความคลาดเคลื่อนของอัตราดอกเบี้ย เท่ากับ .3754

ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าเข้า กับอัตราดอกเบี้ย เท่ากับ .212 และค่า P Value เท่ากับ .532 แสดงว่ามูลค่าสินค้าเข้ากับอัตราดอกเบี้ยไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 43 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับคุณภาพค้า (ไทย-สหภาพยูโรป)

	Mean	N	Std. Deviation	Std.Error Mean
มูลค่าสินค้าออก	218784.7364	11	96565.5250	29115.6013
คุณภาพค้า	16388.4364	11	78215.4540	23582.8467

ตารางที่ 44 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับคุณภาพค้า

	N	Correlation	P Value
มูลค่าสินค้าออกกับคุณภาพค้า	11	.789	.004

จากตารางที่ 43 และ 44 อธิบายได้ว่า ค่าเฉลี่ยของมูลค่าสินค้าออก เท่ากับ 218784.73 ค่าเฉลี่ยของคุณภาพค้า (ไทย-สหภาพยูโรป) เท่ากับ 16388.4364 ท่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของมูลค่าสินค้าออก เท่ากับ 96565.5250 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของคุณภาพค้า (ไทย-สหภาพยูโรป) เท่ากับ 78215.4540 ค่าความคลาดเคลื่อนของมูลค่าสินค้าออก เท่ากับ 29115.6013 และค่าความคลาดเคลื่อนของคุณภาพค้า (ไทย-สหภาพยูโรป) เท่ากับ 23582.8467

ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าออก กับคุณภาพค้า (ไทย-สหภาพยูโรป) เท่ากับ .789 และค่า P Value เท่ากับ .004 แสดงว่ามูลค่าสินค้าออกกับคุณภาพค้า (ไทย-สหภาพยูโรป) มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูงและเป็นไปในทิศทางเดียวกันตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เนื่องจากค่าความน่าจะเป็นในการยอมรับสมมติฐาน Sig. ที่โปรแกรมคำนวณมาให้คือ 0.000 มีค่ามากกว่า ค่า α ที่ผู้วิจัยกำหนด คือ 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 45 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับ GDP

	Mean	N	Std. Deviation	Std.Error Mean
มูลค่าสินค้าออก	218784.7364	11	96565.5250	29115.6013
GDP	3547.8182	11	1089.8575	328.6044

ตารางที่ 46 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับ GDP

	N	Correlation	P Value
มูลค่าสินค้าออกกับ GDP	11	.842	.001

จากตารางที่ 45 และ 46 อธิบายได้ว่า ค่าเฉลี่ยของมูลค่าสินค้าออก เท่ากับ 218784.73 ค่าเฉลี่ยของ GDP เท่ากับ 3547.8182 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของมูลค่าสินค้าออก เท่ากับ 96565.5250 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของ GDP เท่ากับ 1089.8575 ค่าความคลาดเคลื่อนของมูลค่าสินค้าออก เท่ากับ 29115.6013 และค่าความคลาดเคลื่อนของ GDP เท่ากับ 328.6044

ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าออก กับ GDP เท่ากับ .842 และค่า P Value เท่ากับ .001 แสดงว่ามูลค่าสินค้าออกกับ GDP มีความ สัมพันธ์กันค่อนข้างสูงและเป็นไปในทิศทางเดียวกันตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เนื่องจากค่าความน่าจะเป็นในการยอมรับสมมติฐาน P Value ที่โปรแกรมคำนวณมา ให้คือ 0.000 มีค่ามากกว่า ค่า α ที่ผู้วิจัยกำหนด คือ 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ที่ ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 47 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับ GNP

	Mean	N	Std. Deviation	Std.Error Mean
มูลค่าสินค้าออก	218784.7364	11	96565.5250	29115.6013
GNP	3467.1818	11	1046.3655	315.4911

ตารางที่ 48 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับ GNP

	N	Correlation	P Value
มูลค่าสินค้าออกกับ GDP	11	.831	.002

จากตารางที่ 47 และ 48 อธิบายได้ว่า ค่าเฉลี่ยของมูลค่าสินค้าออก เท่ากับ 218784.73 ค่าเฉลี่ยของ GNP เท่ากับ 3467.1818 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของมูลค่าสินค้าออก เท่ากับ 96565.5250 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของ GNP เท่ากับ 1046.3655 ค่าความคลาดเคลื่อนของมูลค่าสินค้าออก เท่ากับ 29115.6013 และค่าความคลาดเคลื่อนของ GNP เท่ากับ 315.4911

ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าออก กับ GNP เท่ากับ .831 และค่า P Value เท่ากับ .002 แสดงว่ามูลค่าสินค้าออกกับ GNP มีความ สัมพันธ์กันค่อนข้างสูงและเป็นไปในทิศทางเดียวกันตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เนื่องจากค่าความน่าจะเป็นในการยอมรับสมมติฐาน Sig. ที่โปรแกรมคำนวณมาให้ คือ 0.002 มีค่ามากกว่า ค่า α ที่ผู้วิจัยกำหนด คือ 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ที่ ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 49 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับอัตราเงินเฟ้อ

	Mean	N	Std. Deviation	Std.Error Mean
มูลค่าสินค้าออก	218784.7364	11	96565.5250	29115.6013
อัตราเงินเฟ้อ	5.0182	11	1.9712	.5943

ตารางที่ 50 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับอัตราเงินเฟ้อ

	N	Correlation	P Value
มูลค่าสินค้าออกกับอัตราเงินเฟ้อ	11	-.077	.821

จากตารางที่ 49 และ 50 อธิบายได้ว่า ค่าเฉลี่ยของมูลค่าสินค้าออก เท่ากับ 218784.73 ค่าเฉลี่ยของอัตราเงินเฟ้อ เทากับ 5.0182 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของมูลค่าสินค้าออก เท่ากับ 96565.5250 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของอัตราเงินเฟ้อ เท่ากับ 1.9712 ค่าความคลาดเคลื่อนของมูลค่าสินค้าออก เท่ากับ 29115.6013 และค่าความคลาดเคลื่อนของอัตราเงินเฟ้อ เท่ากับ .5943

ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าออก กับอัตราเงินเฟ้อ เท่ากับ -.077 และค่า P Value เท่ากับ .821 แสดงว่ามูลค่าสินค้าออกกับอัตราเงินเฟ้อ ไม่มีความสัมพันธ์กัน

ตารางที่ 51 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับอัตราแลกเปลี่ยน

	Mean	N	Std. Deviation	Std.Error Mean
มูลค่าสินค้าออก	218784.7364	11	96565.5250	29115.6013
อัตราแลกเปลี่ยน	28.4218	11	5.8769	1.7720

ตารางที่ 52 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับอัตราแลกเปลี่ยน

	N	Correlation	P. Value
มูลค่าสินค้าออกกับอัตราแลกเปลี่ยน	11	.933	.000

จากตารางที่ 51 และ 52 อธิบายได้ว่า ค่าเฉลี่ยของมูลค่าสินค้าออก เท่ากับ 218784.73 ค่าเฉลี่ยของอัตราแลกเปลี่ยน เท่ากับ 28.4218 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของ มูลค่าสินค้าออก เท่ากับ 96565.5250 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของอัตราแลกเปลี่ยน เท่ากับ 5.8769 ค่าความคลาดเคลื่อนของมูลค่าสินค้าออก เท่ากับ 29115.6013 และค่าความคลาดเคลื่อนของอัตราแลกเปลี่ยน เท่ากับ 1.7720

ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับอัตราแลกเปลี่ยน เท่ากับ .933 และค่า P Value เท่ากับ .000 แสดงว่ามูลค่าสินค้าออกกับอัตราแลกเปลี่ยน มีความสัมพันธ์กันค่อนข้างสูงและเป็นไปในทิศทางเดียวกันตรงตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

เนื่องจากค่าความน่าจะเป็นในการยอมรับสมมติฐาน P Value ที่โปรแกรมคำนวณมาให้คือ 0.000 มีค่ามากกว่า ค่า α ที่ผู้วิจัยกำหนด คือ 0.05 ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานที่ตั้งไว้ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 53 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับอัตราการว่างงาน

	Mean	N	Std. Deviation	Std.Error Mean
มูลค่าสินค้าออก	218784.7364	11	96565.5250	29115.6013
อัตราการว่างงาน	1.8182	11	.8612	.2597

ตารางที่ 54 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับอัตราการว่างงาน

	N	Correlation	P. Value
มูลค่าสินค้าออกกับอัตราการว่างงาน	11	.511	.108

จากตารางที่ 53 และ 54 อธิบายได้ว่า ค่าเฉลี่ยของมูลค่าสินค้าออก เท่ากับ 218784.73 ค่าเฉลี่ยของอัตราการว่างงาน เท่ากับ 1.8182 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของมูลค่าสินค้าออก เท่ากับ 96565.5250 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของอัตราการว่างงาน เท่ากับ .8612 ค่าความคลาดเคลื่อนของมูลค่าสินค้าออก เท่ากับ 29115.6013 และค่าความคลาดเคลื่อนของอัตราการว่างงาน เท่ากับ .2597

ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับอัตราการว่างงาน เท่ากับ .511 และค่า P Value เท่ากับ .108 แสดงว่ามูลค่าสินค้าออกกับอัตราการว่างงานไม่มีความสัมพันธ์กันทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ตารางที่ 55 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับอัตราดอกเบี้ย

	Mean	N	Std. Deviation	Std.Error Mean
มูลค่าสินค้าออก	218784.7364	11	96565.5250	29115.6013
อัตราดอกเบี้ย	10.3445	11	1.2449	.3754

ตารางที่ 56 การทดสอบสมมติฐานระหว่างมูลค่าสินค้าออกกับอัตราดอกเบี้ย

	N	Correlation	P. Value
มูลค่าสินค้าออกกับอัตราดอกเบี้ย	11	-.291	.385

จากตารางที่ 55 และ 56 อนิจัยได้ว่า ค่าเฉลี่ยของมูลค่าสินค้าออก เท่ากับ 218784.73 ค่าเฉลี่ยของอัตราดอกเบี้ย เท่ากับ 10.3445 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของมูลค่าสินค้าออก เท่ากับ 96565.5250 ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแสดงการกระจายของอัตราดอกเบี้ย เท่ากับ 1.2449 ค่าความคลาดเคลื่อนของมูลค่าสินค้าออก เท่ากับ 29115.6013 และค่าความคลาดเคลื่อนของอัตราดอกเบี้ย เท่ากับ .3754

ค่าสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ของเพียร์สัน ที่แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้าออก กับอัตราดอกเบี้ย เท่ากับ -.291 และค่า P Value เท่ากับ .385 แสดงว่ามูลค่าสินค้าออกกับอัตรา ดอกเบี้ยไม่มีความสัมพันธ์กัน

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง นิยมค่าการค้าของไทยและสหภาพยูโรปกับ เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยในครั้งนี้ ได้กำหนดคัวตุประสงค์ 2 ประการ คือ ประการที่ 1 เพื่อศึกษาการค้าระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยูโรป และประการที่ 2 เพื่อศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างนิยมค่าการค้าของประเทศไทยกับสหภาพยูโรปกับ เครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจ

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมข้อมูลทุกด้านจากแหล่งต่างๆ ได้ใช้ข้อมูล นิยมค่านำเข้าและนิยมค่าส่งออกของประเทศไทย – สหภาพยูโรป และตัวแปรเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจของไทย โดยมี

- คุณการค้า (ไทย – สหภาพยูโรป)
- นิยมค่าผลิตภัณฑ์รวมภายในประเทศ
- นิยมค่าผลิตภัณฑ์รวมประชาชาติ
- อัตราเงินเฟ้อ
- อัตราแลกเปลี่ยน
- อัตราการว่างงาน
- อัตราดอกเบี้ย

สรุปผลการศึกษา

การศึกษารั้งนี้เป็นการหาความสัมพันธ์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for windows ทำการคำนวณหาความสัมพันธ์ระหว่างนิยมค่าการค้ากับสหภาพยูโรป และตัวแปร ทางเศรษฐกิจที่สำคัญ ซึ่งใช้วิธีสหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และทดสอบด้วย t-test ผลการศึกษา พบว่า

กล่าวโดยสรุป จากการศึกษาความสัมพันธ์ของนิยมค่าการค้า (ไทย – สหภาพยูโรป) กับเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจในครั้งนี้ ผลปรากฏว่า

มูลค่าสินค้านำเข้ามีความสัมพันธ์กับ GDP และ GNP

มูลค่าสินค้าส่งออกมีความสัมพันธ์กับ ดุลการค้า (ไทย- สาธารณูรัป) GDP, GNP และอัตราแลกเปลี่ยน

การเปลี่ยนแปลงของการค้ากับสาธารณูรัป แนวโน้มจากการศึกษาในครั้งนี้ การค้าของไทยกับสาธารณูรัปจะมีอัตราการขยายตัวเพิ่มมากขึ้น

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง มูลค่าการค้าของไทยและสาธารณูรัปกับเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยในครั้งนี้ มีการทดสอบสมมติฐานเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่าง ตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามแต่ละคู่ พบว่า

มูลค่าสินค้านำเข้าจากสาธารณูรัปมีความสัมพันธ์กับ

- GDP
- GNP

แสดงว่า รายได้ที่เพิ่มขึ้นส่งผลให้เกิดการนำเข้าเพิ่มขึ้น ยกตัวอย่าง เช่น การนำเข้ารถยนต์จากต่างประเทศ หรือสินค้าฟุ่มเฟือยอื่นๆ

มูลค่าสินค้านำเข้าจากสาธารณูรัปไม่มีความสัมพันธ์กับ

- ดุลการค้า
- อัตราเงินเฟ้อ
- อัตราแลกเปลี่ยน
- อัตราการว่างงาน
- อัตราดอกเบี้ย

แสดงว่า การเปลี่ยนแปลงของปัจจัยเหล่านี้ไม่มีผลต่อการนำเข้าสินค้าจากสาธารณูรัป ในความเป็นจริง สินค้าหลายตัวจากสาธารณูรัปเป็นสินค้าจำเป็น ได้แก่ เชื้อเพลิง วัตถุคิบและกํงสำเร็จรูป หรือ อุปกรณ์การขนส่งเป็นต้น

มูลค่าสินค้าส่งออกไปสหภาพยุโรปมีความสัมพันธ์กับ

- คุณภาพค้า
- GDP
- GNP
- อัตราแลกเปลี่ยน

แสดงว่า การส่งออกไปยังสหภาพยุโรปที่เพิ่มขึ้น จะทำให้คุณภาพค้าดีขึ้น และส่งผลต่อการเพิ่มขึ้นของรายได้ของคนในประเทศ และการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนของไทย มีผลต่อการส่งออกเช่นเดียวกัน ดังนั้นการอ่อนตัวของค่าเงินบาทก็จะส่งผลในทางบวกต่อการส่งออกของไทย

มูลค่าสินค้าส่งออกไปสหภาพยุโรปไม่มีความสัมพันธ์กับ

- อัตราเงินเฟ้อ
- อัตราการว่างงาน
- อัตราดอกเบี้ย

แสดงว่า การเปลี่ยนแปลงในปัจจัยดังกล่าวไม่มีผลต่อมูลค่าการส่งออกของไทย

ข้อเสนอแนะ

1. เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่าง มูลค่าสินค้าส่งออกกับมูลค่าผลิตภัณฑ์รวมภายในประเทศ เท่ากับ 0.842 กับ มูลค่าผลิตภัณฑ์รวมประชาชาติ เท่ากับ 0.831 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ฉะนั้นหากต้องการส่งเสริมการส่งสินค้าออกไปสหภาพยุโรป ก็ควรเร่งการผลิตสินค้าในประเทศมากขึ้น เพื่อให้มีสินค้าส่งออกมากขึ้น

2. เนื่องจากความสัมพันธ์ระหว่าง มูลค่าสินค้าส่งออกกับอัตราแลกเปลี่ยน เท่ากับ 0.933 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 การรักษาอัตราแลกเปลี่ยนมิให้ค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นในการแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ จึงเป็นนโยบายที่ส่งเสริมการส่งออกทางหนึ่ง ขอเพียงให้การส่งออกนั้นเป็นการส่งออกของสินค้าที่มีคุณภาพดี เช่น อาหารสด ผ้าไหม ฯลฯ ให้เป็นเจ้าของกิจการ

3. เนื่องจาก ความสัมพันธ์ระหว่าง มูลค่าสินค้านำเข้ากับมูลค่าผลิตภัณฑ์รวมภายในประเทศ เท่ากับ 0.917 ความสัมพันธ์ระหว่างมูลค่าสินค้านำเข้ากับมูลค่าผลิตภัณฑ์รวมประชาชาติ เท่ากับ 0.924 ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 ขณะนี้ในขณะที่ประเทศไทยมีความเจริญทางเศรษฐกิจ ก็ต้องระวังว่า คนไทยจะซื้อสินค้าจากต่างประเทศรวมถึงจากสหภาพยุโรปมากขึ้น ซึ่งจะทำให้ขาดดุลการค้าได้ง่าย การระวังป้องกันอาจใช้ระบบภาษี หรือ ทางทางให้อัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทมีค่าอ่อนลงเมื่อเทียบกับเงินตราต่างประเทศ

4. ประเทศไทยควรเพิ่มศักยภาพในการพัฒนาคุณภาพของสินค้าให้มากขึ้น เพื่อให้สินค้าของไทยมีความทัดเทียมที่จะแข่งขันขายกับสินค้าต่างประเทศให้มากขึ้น การพัฒนาคุณภาพสินค้า นอกจากราชประเทศไทยจะสามารถส่งออกได้มากขึ้นแล้ว ยังจะส่งผลให้การนำเข้าสินค้าจากต่างประเทศลดลง และเตรียมพร้อมเพื่อให้ประชาชนคนไทยนิยมสินค้าที่ผลิตในประเทศมากขึ้นในกรณีที่ต่างประเทศเอาเปรียบทางการค้า

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

หนังสือ

ศิริพร ปัญญาบาล. ธุรกิจระหว่างประเทศ กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2535.

ศิริวรรณ เสรีรัตน์ ปริญ ลักษยิตานนท์ และศุกร เสรีรัตน์. “แนวความคิดของวงจรชีวิต
ผลิตภัณฑ์.” การบริหารการตลาดยุคใหม่. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์พัฒนา
ศึกษา 2534

ศรีวงศ์ สุมิตร และ สาลินี วรบัณฑูร. เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ. พิมพ์ครั้งที่ 3
กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.

เศรษฐกิจستانเทพ. “การขยายกลุ่มสมาชิกสภาพยูโรป : ผลได้ผลเสียต่อประเทศไทยคู่ค้า” ม.ป.ส.
2538

สมชาย ภาคภานนท์ วิวัฒน์. รวมยูโรป กรุงเทพฯ : นำอักษรการพิมพ์, 2536.

วารสาร

กฤตยา ตติรังสรรค์สุข. “สรุปสถานการณ์การค้าระหว่างประเทศกับประเทศไทยในยุโรปและการพิจารณาญี่ปุ่นแบบทางการค้าและวิเคราะห์ความสามารถในการส่งออก”. รายงานวิจัยหมายเลขที่ 56. คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2529.

กรมส่งเสริมการส่งออก. เอกสารประกอบการอภิปรายตื้อกลม เรื่องประเทศไทย 1992 และการรักษาประโยชน์ของไทย, 12 กรกฎาคม 2532.

กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์. สำนักวิจัยเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ. “นโยบายเกณฑ์รวมของสหภาพยุโรปกับการเจรจาเกณฑ์รวมใหม่.” เอกสารการวิจัย. มิถุนายน 2542.

-----.“สถิติการค้าและเครื่องซึ่งภาวะเศรษฐกิจของไทย ปี 2543.” กรุงเทพฯ : ศูนย์สารสนเทศการพาณิชย์, 2543.

ชุมพร ปัจจุบานนท์, สุทธิพันธ์ จิราธิวัฒน์ และสุรพล เหลี่ยมสูงเนิน. “ยุโรปตลาดเดียว 1992 มิติทางการค้าและการลงทุนสำหรับประเทศไทย”. เศรษฐศาสตร์ธรรมศาสตร์. ธันวาคม 2533

ธนาคารแห่งประเทศไทย. “รายงานเศรษฐกิจรายเดือน”. ม.ป.ส., ม.ป.บ.
บุญเสริม บุญเจริญผล. “แนวคิดทฤษฎีการค้ากับต่างประเทศ.” เอกสารเผยแพร่ทางวิชาการ, คณะเศรษฐศาสตร์. มหาวิทยากริก, 2543.

วิทยานิพนธ์

กิตติพันธ์ ศรีอุบลมาศ. “ผลกระทบของหน่วยเงินตราสกุลยูโรต่อการค้าระหว่างประเทศของไทย ระหว่างปี 2518 – 2535 : ศึกษาโดยใช้ระบบเปิดพื้นฐาน ประเภท IS – LM – BOP”. วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต สาขาวิชาศาสตร์ บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2538.

ชูชาติ ผ่าหนอง. “การวิเคราะห์เปรียบเทียบการส่งออกสินค้าของไทยและยูโรปตะวันออกไปยังประชาคมยูโรป” วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2536.

ศิริพัชร จิรฤกษ์มั่งคล. “ผลกระทบจากอัตราแลกเปลี่ยนก่อนและหลังค่าเงินบาทลดตัวต่อการนำเข้าและส่งออกของไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกริก, 2542.

สุรพล เหลี่ยมสูงเนิน. “ความสัมพันธ์ทางการค้าระหว่างไทยกับประชาคมยูโรป : การศึกษา yuโรปตลาดเดียวหลัง ปี 1992 และผลกระทบที่เป็นไปได้ต่อการส่งออกสินค้าไทย” วิทยานิพนธ์ปริญญาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิต วิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2534.

ภาษาอังกฤษ

Books

Balassa, Bela. “An Empirical Demonstration of Classical Comparative Cost Theory,” **Review of Economics and Statistics** 4, August 1963

Bhagwati, Jagdish, ed., **International Trade, Selected Readings**. Penguin Modern Economic Readings, Suffolk : Richard Clay Ltd., 1970.

Daigler, T Robert, **Financial Futures & Options Markets Concepts and Strategies**,
New York : Harper Collins, 1994

Ellis, H.S., **Exchange Control in Central Europe**. Cambridge : Harvard University Press,
1941.

Ethier, Wilfred J. **Modern International Economics**. New York : W.W. Norton &
Company, 1988.

Franklin, T.Root , **International Trade and Investment**. (7th ed) Cincinnati
South – Western, 1994

Krugman, Paul R. **International Economics**. Reading, Massachusetts : Addison – Wesley,
1997.

Lester V. Chandler, V.Lester , **The Economics of money and Banking**. 6th ed. New York :
Harper & Row Publishing co., Inc, 1975.

Lolnik , Bruno **International Investment**. New York : Addison – Wesley, 1989

Marshall, Alfred. **The Pure Theory of Foreign Trade** (1879) reprinted. London : London
School of Economics, 1930.

Shapiro, C.Alan. **Multinational Financial Management** (Fourth Edition). Needham
Heights : Allyn and Bacon, 1992

ประวัติผู้เขียน

นางสาวชังค์พิพิญภา ประคงเพชร์ เกิดวันที่ 2 สิงหาคม พ.ศ. 2511 ที่จังหวัดกรุงเทพฯ จบมัธยมศึกษาตอนปลายที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา (พญาไท) สำเร็จการศึกษาปริญญาตรีจากคณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์ และเข้าศึกษาในระดับปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิตย์ (M.B.A.) ภาควิชาธุรกิจ วิชาเอกธุรกิจระหว่างประเทศ อดีตเป็นพนักงาน บมจ. ธนาคารกสิกรไทย สำนักงานใหญ่ รายภูร์บูรณะ ปัจจุบันศึกษาต่อ ณ ประเทศไทยสวิตเซอร์แลนด์

